Sol dizisinin ikinci bölümü

BİLİNMEYEN "SOL"

BELGELER VE OLAYLARLA 49 grup

Oligarşiciler

Dev-Yol, Dev-Sol, Dev-Savaş, Acilciler, HDÖ, MLSPB, Eylem Birliği ve ötekiler...

Pazartesi başlıyoruz

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 10 MART 1979

350 KURUŞ

Dünya Barış Konseyi Moskova'dan yönetiliyor

Toplantıya katılan CHP'li Günay'a kimin izin verdiği anlaşılamadı

TRT'ye bu yayınları kimler yaptırıyor?

- **CHP Genel Sekreter Yardımcıları Birgit ve Tuncer, "Günay'ın kimden izin aldığından haberimiz yok" dediler**
- **CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay, Barış Konseyi üyesi, Barış Derneği'nin Kongresinde de, CHP Kongresinde de Divan Başkanıydı**

HABER MERKEZİ

Helsinki'deki Dünya Barış Konseyi Toplantısına katılan CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay'a parti yönetiminden kimin izin verdiği hâlâ anlaşılamadı. Günay'ın Moskova'dan yönetilen bir örgütün çalışmalarına katılması haberi gazetemizde yer aldıktan sonra TRT yayınımıza cevap verirmişçesine Dünya Barış Konseyini övdü. Doğu Berlin'den yayın yapan "Bizim radyo"nun bülteninin aynısı olan bu haberin tam metnini yayınlıyoruz.

TRT'nin haberiyle, "Bizim Radyo"nun haberi arasındaki tek fark devlet radyosunu kullananların CHP'li Ertuğrul Günay, Ahmet İsvan ve TKP çizgisindeki Ayşe Bilge Dicleli'nin ismini vermeye cesaret edememeleri.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

TRT mi, Bizim Radyo mu?

İşte TRT

Türkiye Devleti Televizyonu'nun 8 Mart Perşembe günkü 23.00 bülteni ve radyosunun 9 Mart Cuma günkü sabah saat 07.30 bülteni:

"Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vietnam'a karşı giriştiği saldırı ile ilgili olarak Dünya Barış Konseyince Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de düzenlenen "Vietnam'la Dayanışma" konferansı iki karar tasarısının onaylanmasıyla sona erdi.

"Konferansta onaylanan ilk karar tasarısında Çin'in Vietnam'a saldırmakla insanlık ve dünya ba-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

İşte Bizim Radyo

Doğu Berlin'den yayın yapan Bizim Radyo'nun 8 Mart günkü sabah saat 08.00'deki yayını:

"Dünya Barış Konseyinin Helsinki'de çalışmalarına başlayan Vietnam Halkıyla Dayanışma Konferansı çalışmalarını sürdürüyor. 102 ülkeden 170 ulusal ve 30 uluslararası örgütten 400 delegenin katıldığı konferansta Çin'in hemen saldırıya son vermesi, Vietnam topraklarını koşulsuz boşaltması ve ülkenin egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı göstermesi istenmiş, yiğit Vietnam halkına her çeşit yardımın yoğunlaş-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

142. madde, Anayasa Mahkemesinde görüşülüyor

- 2.Ağır Ceza Mahkemesinin talebi, daha önce de Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunda usül yönünden incelenmişti

ANKARA (AA)

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin "TCK'nun 142. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu" iddiasıyla, sözkonusu maddenin iptalini öngören başvurusu, Anayasa Mahkemesi'nde görüşülmeye başlandı. Verilen bilgiye göre, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin konuya ilişkin istemi, Anayasa Mahkemesi'nin önceki günkü genel kurul toplantısında ele alınarak, başvuru işlemleri gözden geçirilmişti. Önümüzdeki günlerde Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu yeniden toplanarak, "TCK'nun 142. maddesinin Anayasaya aykırı olup olmadığı" konusunu inceleyecek.

Hatırlanacağı gibi, bir süre önce İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, gündeminde bulunan bir davadan ötürü, "TCK'nun 142. maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu saptayarak" söz konusu maddenin iptali istemi ile, Anayasa Mahkemesine başvurmuştu.

Sıkıyönetimin yasaklamasına ve çok sıkı güvenlik tedbirlerine rağmen Taksim alanının boydan boya TKP yanlılarının afişleriyle donatılması İKD'lilerin korunduğu izlenimini yaratıyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

İKD'yi kim koruyor?

TKP yanlısı dernek, Taksim Alanını afişle donattı

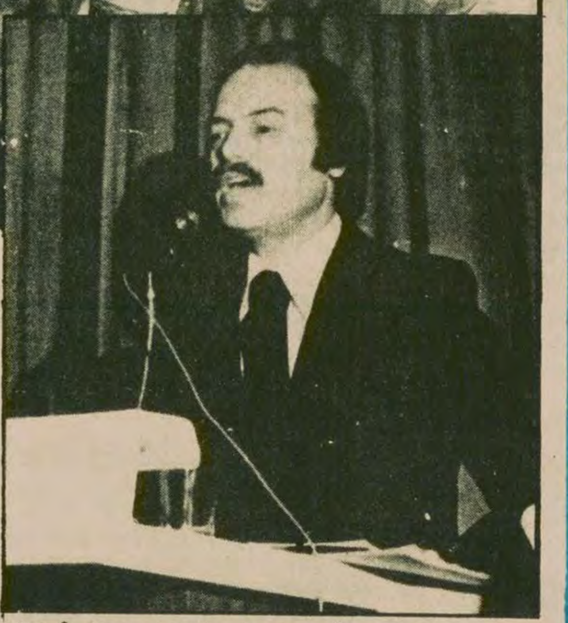
İSTANBUL (ÖZEL)

Sıkıyönetimin ilanından sonra hiç bir dernek ve siyasi kuruluş afiş asamaz ve yapıştıramazken, TKP yanlısı İKD (İlerici Kadınlar Derneği) Taksim meydanını boydan boya afişle donattı...

(Devamı Sa.7'de, Sü.5'de)

Müessese Müdürünün, görevden alınmasını ve baskıların son bulmasını isteyen işçiler, "Bölücü ve sömürücüler mi yaman, biz mi yamanız göreceğiz" dediler.

Türk-İş Birinci Bölge Başkanı İsmail Topkar da fabrikaya gelip işçilere bir konuşma yaptı...

Müessese Müdürünün değişmesi için direniş yapan

Sümerbank işçileri primlerinin ödenmesini baskıların son bulmasını istiyor

Topkar:"Sümerbank'a sızan TKP'lilerle mücadele ediyoruz"

Yusuf Çelik

Eyüp Defterdar'daki Sümerbank Tekstil Fabrikasında çalışan 1600 işçi, sendikalarını yıpratmak amacıyla bir süredir işçiler arasında hoşnutsuzluk yaratan girişimlerde bulunan Müdür Güngör Başer'in, son

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Romanya'nın Balkan sorunundaki görüşü: "Her şeyden önce Türk-Yunan anlaşmazlığı çözülmelidir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lumea adlı haftalık Romen dergisi, son sayısında Balkan sorunu ile ilgili bir makale yayınladı. Romanya'nın resmi haber ajansı Agerpress tarafından da yayınlanan makalede, şöyle deniyor:

"Balkan ülkeleri arasında işbirliği, güven ve iyi komşuluk ilişkilerinin gelişebilmesi için Ege Denizi ve Kıbrıs konusundaki Türk-Yunan anlaşmazlığının çözülmesi zorunludur."

Bükreş'in Balkan ülkeleri arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla sürekli çaba harcadığını belirten Lumea, şöyle devam ediyor:

"Yumuşamanın geri-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

TİKP Merkez Komitesi, hükümete 7 soru yöneltti

TİKP:"Hükümet, sınırlarımızdaki silah sevkiyatı ve bölücü faaliyetler hakkında açıklama yapmalıdır"

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi, hükümetin güney sınırlarımızdaki büyük çaplı silah sevkiyatı, yıkıcı ve bölücü faaliyetler hakkında açıklama yapmasını istedi. TİKP yaptığı açıklamada hükümete şu soruları sordu:

"1. Ocak ayı içinde Nusaybin'in Kalecik köyü yakınlarındaki Gore mağaralarında 442 adet roketatar mermisinin ele geçirildiği, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından açıklanmıştı. 442 adet roketatar mermisi kimler tarafından ve hangi amaçla yurdumuza sokulmuştur?

"2. Bu roketatar mermileri ile birlikte güney sınırlarımızdan geçirilen ağır ve hafif makineli tüfekler ne olmuştur? Ne-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

BAŞYAZI

Ecevit'in ayağını bağlayan taş

ÖNCEKİ gün radyo ve televizyonların başındaki dinleyiciler bir haberi izlediler. Bu haber, "Dünya Barış Konseyi" adlı bir kuruluşun Çin'i kınadığını bildiriyordu. Dünyanın dörtbir yanından "Barış Derneği" temsilci ve delegeleri geliyor ve "Barış'ı çiğneyen Çin'i" ağır bir dille mahkum ediyorlardı. Bu toplantıya katılanlar arasında Türkiye'den gidenler de bulunuyordu. İşin ilgi çekici yanı da bu toplantıya katılanların kişiliğiydi. Birisi CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay, diğeri CHP'li eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan, bir diğeri ise TKP

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Aydınlık

Veli Oduncu ilk cinayetinden 16 yıla mahkum oldu

- Maktul Erol Doğan'ın annesi: "Oduncu 7 kişiyi daha öldürdü. Ben 7 kişinin de annesiyim" dedi

ŞENOL KONUKÇU

Sekiz kişinin katili, ülkücü Veli Can Oduncu dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde Erol Doğan adlı devrimci genci öldürme suçundan 16 yıl ağır hapse mahkum oldu. Duruşmada hazır bulunan maktül Erol Doğan'ın annesi "Oduncu 7 kişiyi daha öldürdü. Ben onların da annesiyim. Sanık bütün suçlarından birlikte yargılanmalıdır" dedi.

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Bakanlar yurt dışında "yardım" aradıkları için "önlemler paketi" bir türlü açılamıyor

Ecevit:"Ekonomik önlemlerin açıklanması gecikecek"

ANKARA(ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit, dün yaptığı Cumhurbaşkanı ile haftalık olağan görüşmesinden sonra yaptığı basın toplantısında, "Ekonomiyi güçlendirme önlemleri"nin açıklanmasının bir süre daha gecikeceğini söyledi.

Önlemler taslağı üzerinde DPT'nin değişiklik önerilerini dün akşam kendisine verdiğini belirten Başbakan, önümüzdeki hafta içinde de işçi çevreleri ile sanayicilerin görüşlerini alacağını, gecikmenin bu sebepten ileri geldiğini belirtti.

Aralarında KİT ürünlerine ve akaryakıta zam yapılmasının da bulunduğu "Ekonomik önlemler paketi"nin ele alınıp açıklanması Bakanlar Kurulunun önümüzdeki hafta yapacağı toplantıya bırakıldı.

Ekonomik önlemler

(Devamı sa.7, sü.5'de)

- Devalüasyon konusundaki soruları cevaplayan Ecevit, devalüasyon yapmak gibi bir niyeti olmadığını söyledi

Ecevit:"Batı, yardım etmezse, dış politikamız değişecektir"

- Sorunlar abartılıyor diyen Demirel ise, hiç bir hükümetin taahhütlerini bozamayacağını söyledi

Yazısı 7. Sayfada

Vietnam, geri çekilen Çin birliklerini taciz ateşine tuttu

PEKİN (AJANSLAR)

Çin Halk Cumhuriyeti resmi haber ajansı Sinhua, Vietnam'da ihtar harekatında bulunan Çin sınır birliklerinin, 3 bölgeden geri çekilmeye devam ettiklerini bildirdi. Ajans, bu geri çekilme harekâtı sırasında, Deng Dong bölgesinde Vietnam topçu birliklerinin Çin kuvvetlerini bombalayarak taciz ateşine tuttuklarını haber verdi.

Öte yandan Çin sınır

Devamı Sa. 7 Sü. 10'da

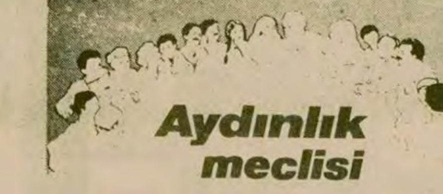
Konya ve İstanbul'da iki kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Konya'nın Karaman İlçesinde önceki gece saat 21.30 sıralarında Boyahane semtinde bir kahvehaneye dışarıdan açılan ateş sonucu bir kişi öldü, beş kişide çeşitli yerlerinden ağır şekilde yaralandı.

Konya Emniyet Müdürü Hamza Esin, olay yerinde yapılan aramada 9mm çapında 14 boş kovan bulunduğunu belirterek "Silahlı saldırının bir kişi tarafından yapıldığı sanılmaktadır" dedi.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Polis adi soygunu, siyasiden şu kelimeyle ayırıyor: "İdeolojik değil"

Birinci Şube K. Grubuna polisin gönderdiği bir raporu yorumsuz, aynen yayınlıyoruz. Bu rapor adi soyguncuyla siyasi olduğunu söyleyen soyguncu arasındaki farkı koyuyor. Polis sadece şu kelimeyle şöyle ayırıyor; "İdeolojik değil!"

1. Şube K. Grubuna,

24.2.1979 günü Gözlepe Kayışdağı Caddesi 130/1 sayılı yerde bulunan Petrol Ofis sahibi Sabahattin oğlu 1937 İskeçe doğumlu Ali Rezak adlı şahısa telefon etmek suretiyle DEV-GENÇ adına 3000 Türk lirası verilmesini isteyen ve kendisini TURAN AKMANDOR takma ismiyle tanıtan ve paranın 26.2.1979 günü makbuz karşılığı alınacağını belirtmesi üzerine paranın alınacağı gün söz konusu yerde gerekli tedbirler aldırılmış ve kendisini TURAN AKMANDOR takma ismi ile tanıtan Recep oğlu 1955 Amasya doğumlu AHMET ÇAMKIRAN ile Mahir oğlu 1953 Kastamonu doğumlu AHMET ATEŞOĞLU ekiplerimiz marifeti ile suç üstü yakalanmışlardır.

Adı geçen sanıklardan Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi Yardımcı Hizmetler sınıfında çalışan AHMET ÇAMKIRAN'ın .... adresinde yapılan arama sonucu çeşitli iş sahiplerinden alınan makbuz karşılığı paraları ve işyeri sahiplerinin adres ve telefon numaralarını havi bir defter, üç adet DEV-GENÇ makbuzu ve bir adet tabanca ile mermileri zuhur etmiştir. Sanık sorgusunda silahı İstanbul Toplum Zabıtasında görevli polis memuru HİLMİ KEÇE'den satın aldığını belirtmesi üzerine, adı geçen memurun .... adresinde yapılan aramada beş adet tabanca ve 900 adet çeşitli çap ve marka mermi zuhur etmiş olup, buna paralel yapılan çalışmalar sonucu ....adresinde ikamet eden Mehmet oğlu 1960 Giresun doğumlu DURMUŞ YEŞİL'in

NOT: Şb.1.K.Gr.

24.2.1979 günü Göztepe Ka[...]
bulunan Petrol ofis sahibi Sebahat[...]
REZAK adlı şahısa telefon etmek su[...]
verilmesini isteyen ve kendisini TURAN A[...]
paranın 26.2.1979 günü makbuz kar[...]
paranın alınacağı gün söz konusu ye[...]
kendisini TURAN AKMANDOR takma is[...]
doğumlu AHMET ÇAMKIRAN ile Mahir oğ[...]
OĞLU ekiplerimiz marifati ile suç [...]
Adı geçen sanıklardan Dev[...]
yardımcı hizmetler sınıfında çalış[...]
sitesi İrem Aptmanı no.6 adresinde [...]
hiplerinden alınan makbuz makşılığı[...]
adres ve telefon numaralarına havi [...]
ve bir adet tabanca ile mermileri [...]
İstanbul Toplum Zabıtasında gö[...]
satın aldığını belirtmesi üzerine [...]
sokak Yıldız Apt. 21/1 adresinde ya[...]
900 adet çeşitli çap ve marka merm[...]
çalışmalar sonucu Gültepe Kavak sok[...]
oğlu 1960 Giresun doğumlu DURMUŞ YE[...]
50 adet mermi, Gültepe Bülbül sokak [...]
1935 Giresun doğumlu İHSAN ERTURAL'[...]
mermileri, Mecidiyeköy Güven Evler [...]
met eden Cemil oğlu 1952 Giresun doğ[...]
bir adet şarjör altı adet mermi zuh[...]
Komutanlığınca göz altına aldırılmış[...]
Ayrıca Ahmet Çamkıran ve A[...]
işverene Milliyetçi Gençlik Tercüman[...]
kadar sayısız iş yerlerinden 100.000[...]
topladıklarını beyan etmişlerdir.

İdeolojik değil.

ikametgahında iki adet tabanca, 50 adet mermi, ...adresinde ikamet eden Hüseyin oğlu 1935 Giresun doğumlu İHSAN ERTURAL'ın ikametgahında bir adet tabanca ve mermileri, Mecidiyeköy ....adresinde ikamet eden Cemil oğlu 1952 doğumlu Sabit coşkun'un ikametgahında bir adet şarjör, altı adet mermi zuhur etmiş olup, sanıklar Sıkıyönetim Komutanlığınca göz altına aldırılmışlardır.

Ayrıca Ahmet Çamkıran ve Ahmet Ateşoğlu, Dev-Genç olsun, işçiye işverene, Milliyetçi Gençlik, Tercüman Mecmuası, ÜGD makbuzları ile şimdiye kadar sayısız iş yerlerinden 100.000 adet Türk lirası üzerinde makbuz karşılığı para topladıklarını beyan etmişlerdir."

Raporun altına polis yine de siyasi sanılmasın diye not düşmüş: "İdeolojik değil".

Yani ideolojik olup olmadığı ancak beyanatta anlaşılıyor...

FİKİR MEYDANI

Tütün ve kooperatifçilik

Veli Kaymak
Tütün üreticisi ve kooperatifçi

TÜTÜN, ülkemizin tarım kesiminde üretici emekçi köylülerin geçim kaynağı olduğu kadar, ekonomimizin iç tüketimi yanında ihraç maddesi olması bakımından da döviz getirici, vazgeçilmez bir ürünümüzdür. İnsanlar için yararlı değil, zararlı bir tüketim maddesi olarak sözü edilmesine karşıt, tütün yine de vazgeçilmezlik, "tiryakilik" özelliğini koruyagelmiş ve korumaktadır. Bütün dünyada, en azından ülkemizde sigara tüketimi gitgide yaygınlaşma eğilimi görüntüsündedir. Mevcut tütünümüzden yeteri kadar, hiç olmazsa ülke gereksinmesini karşılayacak kadar sigara üretemediğimiz gerçeği yanında, kabul etsek de etmesek de tütün geniş çapta gizli ithalat, kaçak yollarla ekonomimizin kayıp safhasına geçen döviz giderlerimiz arasında yer almaktadır. Ana maddesini ürettiği malın kendi gereksinmesini karşılayamayan bir ülkenin bu ayıbının izahı güçtür. Olsa olsa kapitalist düzenin iç ve dış soygununda, aracı, azınlık bir grubun yararında aramak gerekir.

Senelerden beri Türk köylüsü ürettiği tütünle haklı olarak dünya pisalalarında söz sahibi olduğu halde, son yıllarda işbirlikçi aracılarla, bağımlı ekonominin yarattığı piyasa darlığı sonucu tütünlerimiz gerçek değerini bulamama, satış tıkanıklığı gibi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bundan, devlet tekeli içinde görevli hükümetlerce sağlıklı ve yeterli düzeyde tütün üretiminin değerlendirilemediği veya yürütülemediği sonucu çıkar. Çağımızda bilimsel yöntemlerle yetiştirilemeyen ve pazarlanamayan malın gerçek değerini bulamaması kaçınılmaz bir sonuçtur.

Türk köylüsü ürününü bugün hâlâ alışageldiği yöntemlerle, yetersiz olanaklarla yetiştirilip üretebilmektedir. Tarım tekniğinden çok az denecek kadar yararlanmakta, devletin tarım kuruluşları üreticiden uzak kaldığı gibi görevli bakanlık da tütünün geliştirilmesi safhasında tamamen kayıtsız ve ilgisizdir. Emekçi köylü tarım girdilerinin eksikliği ve yetersizliği yanında tütün dikim sahalarında alt yapı tesislerinden de yoksundur. Tütün yetiştirilmesi bölgesel, aynı doğa şartları içinde bulunduğu halde yetiştiriciler işbirliği içinde değil, birey olarak uğraşılarını sürdürmeyi yeğlemektedir. Birleşmeyi, örgütlenmeyi, kooperatifleşmeyi düşünmemekte, zaten kendilerine böyle bir ortam da hazırlanmamaktadır.

Ürün ortaya çıktığında emekçi köylü, devletin tekelini, hiç bir görev ve sorumluluğu bulunmayan özel kesim tüccarıyla beraber karşısında alıcı olarak bulmaktadır. Tütün alımı bu iki alıcı arasında pazarlık konusudur. Köylünün malı kendisinde emanettir. Pazarlık, değerlendirme hakkı yoktur. Tütün balyalandıktan sonra Tekel eksperleri veya tüccar eksperlerince puan ve kalite tespiti yapılır. Eksperlerin koyduğu değer yasaldır, hiç bir suretle değişemez. Tütün üreticisinin yapacağı tek şey ekspere şirin görünmektedir. Devlet üreticinin koruyucusu, eksper de devletin görevlisi olduğuna göre gerçek değeri verecektir. Üreticinin diğer olasılığı ürününü tüccara satmaktır. Şimdi şu gerçeği ortaya koymak gerekir. Tüccar alım gücünü nereden alır? Devletten. Evet, gerçekte Devletin Merkez Bankası tüccara "tütün reeskont kredisi" adı altında milyarlar vererek kendisine rakip bir alıcı yaratmaktadır. Bu usulle köylünün emek mahsülü güya demokratik ve gerçek bir şekilde pazarlıkla alınmış olur!...

Sonuçta, yıllarca tütün üreten köylü yoksul ve aynı koşul ve yöntemler içinde tütün yetiştirmeye devam etmiş, ama devletin güçlendirdiği tütün tüccarının aynı yoksulluk içinde kaldığı hiç görülmemiş, tütün alım satımından büyük varlık sahibi olmuşlardır. Bu devlet eliyle kişi zengin etme düzeninin somut bir örneğidir.

Devlet tütün alımı ve değerlendirilmesinde "Tekel" usulünü uygulamış, başlangıçta üretici köylüyü koruyucu şekilde yasalaştırılmış olan bu sistem, kapitalizm düzeni içinde işlerliğini kaybetmiş, demokratik olmaktan çıkmış iç ve dış sermaye güçlerinin bir nevi tekeline geçmiştir. Demokratik bir alım sistemi uygulanamadığı gibi, devletin tütün işleme tesislerini yeteri kadar geliştirememiş, sigara üretimi yetersiz ve kalitesiz seviyede bırakılmıştır. Köy kesimindeki üreticinin devlete bağımlılığını, o da dış pazarlara bağlamış, bağımlı ekonominin bir parçası olmaktan öteye gidememiştir.

Onun için devlet tütün üretimini sağlıklı ve yeterli düzeyde uygulayamamıştır diyebiliyoruz. Neden devletin tütün üretimi politikası işlerlik kazanamamıştır? Neden, son yıllarda olduğu gibi pazarlamada sıkıntı çekiliyor, dünyaca tanınan, beğeni kazanmış olan Türk tütünü pazar bulamıyor?

Bu soruların gerçek yanıtını ararsak tütün yetiştirici köylünün örgütlenmemiş, bunun sonucunda tütün yetiştirilmesinin kendi kaderine bırakılması alt yapi ve bilimsel tarımdan uzak kalınmış olmasıyla izah edilebilir. Bunun yanında üretici köylünün örgütlenmesi ancak tarım kesiminin örgütlü kuruluşu kooperatifleşmeyle olacaktır. Ülkemizde kooperatifleşme hareketi başlatılmış, bir oluşum dönemindedir. Ancak gerçek demokratik halk kooperatifçiliği tütün gibi köylünün ana üretim maddelerine dayanmadıkça göstermelikten, aldatmacılıktan öteye gidemez. Devlet tekeli de olsa, hükümet politikaları tütün üreticisi köylünün kooperatif örgütleri içinde birleşmelerini teşvik ve özendirici yönde olanaklar sağlamalıdır. Tütün tüccarına akıtılan devlet kaynakları kooperatiflere de yönlendirilmeli, ihracat olanakları sağlanmalıdır. Köylü üretici, kendi ürününün sahibi olmalıdır.

"Bulun 51'i!.."

Böyle diyordu Süleyman Bey İstanbullu işadamlarına:

"İlle de hükümet olmamızı istiyorsanız eğer, getirin CHP'den 51 milletvekili!"

Ekliyordu ardından da:

"Hayale kapılmayın. 81 seçimlerinden önce iktidar olmayı da aklınızdan çıkarın. Erken seçim müstesna?"

Var mıydı erken seçim ihtimali?

Onu da Süleyman Bey şöyle cevaplıyordu:

"Parlamentonun bugünkü havasıyla bunu mümkün görmüyorum..."

Güniz sokaktaki evde kurulan ziyafet sofrasında konuşulanları 6 Mart tarihli gazetemizde ayrıntılarıyla vermiştik zaten.

Yeniden İstanbullu işadamlarıyla, AP lideri arasında geçenleri sıralamaya gerek yok.

. . . .

Aslında ikinci MC'nin son aylarında Süleyman Bey oturdu, vaziyeti değerlendirdi:

Bu böyle gitmezdi.

Hele Erbakan hocayla hiç geçinilmezdi! İpler bir yerde kopacaktı ama ne zaman? Çok geçmeden koptu da...

İkinci MC çöker çökmez oturdu düşündü. Hesabını yaptı.

İktidara yeniden talip olmalı mıydı? Olmamalı mıydı?

Olursa kiminle olmalıydı?

Boşa koydu dolmadı, doluya koydu almadı.

Bir kere yeni bir MC imkansızdı.

Hesap defterindeki bu ihtimali mühendis çizgileriyle bir güzel karaladı!

AP-CHP koalisyonuna da yanaşamazdı. Böylesine bir taktik en başta MHP'ye yarardı.

Tek başına onu muhalefette bırakırsa, asıl o zaman AP'nin tabanı MHP'ye kayardı.

Üstelik 77 seçimlerinde MSP'yi, CHP'yle işbirliği yapmakla suçlamamış mıydı? Seçmeninin yüzüne nasıl bakardı?

Şu halde bu da olmazdı.

Geriye ne kalıyordu?

Yalnız başına iktidar! Bunun için de en az 51 CHP'li milletvekili gerekiyordu.

Kaldı ki böyle bir ihtimal gerçekleşse bile yeni gelenlerle, eskiler acaba hemencecik kaynaşırlar mıydı?

Aralarında bir çatışma çıkmaz mıydı?

Örneğin Bakanlar Kurulu'nun teşkilinde ihtilaflar olmaz mıydı?

Tüm bunlardan sonra şu karara vardı: "Bir süre Kıratı bakıma almalı..."

Ve Süleyman Bey Kıratı bakıma aldı, meydanı CHP'ye bıraktı.

Gerçi ara-sıra "İktidar gitmelidir" diyordu ama içinden de, "aman kalsın, Kırat şahlansın" şeklinde geçiriyordu.

Nitekim AP, Belediye seçimlerini tıkır-tıkır kazanıyordu.

Aynı yemekte bir işadamının, "zaman-zaman kamuoyuna sanki MC'ye bile talip mişsiniz havası yansıyor? sorusuna Süleyman Bey o klasik Ispartalı mantığıyla; "Ben burada Süleyman Demirel olarak konuşuyorum, AP Genel Başkanı olarak değil!" diyerek parti başkanı olarak söyledikleriyle, kişisel düşünceleri arasındaki farkı ortaya koyuyordu.

Sözün kısası muhalefetin kendisine yaradığına inanıyordu, hayatından memnundu.

söz öğrencinin

KARNE

DERSLER	NOT
TARİH	2
MATEMATİK	1
EDEBİYAT	3
AHLAK	1
COĞRAFYA	4
BEDEN EĞİTİMİ	10
MİLLİ GÜVENLİK	5
KOMPOZİSYON	3

Ahlakın ölçüsü nedir?

Ben öyle ciltler dolusu kitap okumadım. Öyle ağdalı laflar edecek halim de yok. Can güvenliği olmayan baba ekmeğiyle geçinip hergün kahrolan, çilekeş ve de "kalın kafalı" yüzlerce öğrenciden birivim.

Çoğu kez eğitimin çağdışılığını, hayattan kopukluğunu büyük bir öfkeyle haykırmak, onu acımasızca yargılamak isterdim. . .Neyse ki ahlak dersinden başlamamız da fena olmadı hani.

İyi ahlaklı öğrenci olmak istiyorsak o çok bilimsel derslerin yararsız olduğu hakkında ileri geri konuşmayacak bütün saçmalıkları derde derman deyip kavrayacağız. Hangi fikirden olursa olsun bütün öğrencilerin dostça birarada okumalarını düşünmeyecek, dünya yansa "bana ne diyeceğiz. Hani öğrenci de haddini bilmeli canım. Siyaset kim, öğrenci kim? Siyasetle uğraşmak öğrenciye yakışmaz.

Öğrenci dediğin tarihten Fatih'in kara gözlü, güzel kulaklı olduğunu, üstelik çok yakışıklı olduğunu ve patlıcanlı yemekleri sevdiğini öğrenmeli ve bunu gerçekçi tarih" diye ele alıp ondan ders çıkarmalı ki ahlaklı ve de çalışkan bir öğrenci olabilsin. Bu elestirilerimize "bütün derslerin yararsız olduğunu söylüyorsunuz" diye karşı çıkılıyor. Ama öte yandan modern matematik dersinde bir araba dolusu tebeşir harcayan öğrencinin, bakkaldan kilosunu 29 liradan aldığı 200 gramlık . . . in kaç para ettiğini bulmak için saatlerce kara kara düşündüğü, yine sayfalar dolusu yazıp çizen öğrencinin bir çiviyi bile doğru dürüst çakamadığı gerçeği yansıtıyor.

Ahlak denen şey sınıflarüstü ya da Allah'ın sevdiği kullarına bağışladığı bir yazgı değil, aksine sınıfsal dayanağı olan bir olgudur. Kadın ticaretinden tutun da esrarcı, boşvermişçi bir nesil yaratma çabasında olan hakim sınıfların ruhunu en ideal ahlak sayması, piyasaya bolca seks kitapları ve filmleri sürerken, devrimci kitaplara ambargo koyması bir tesadüf değildir. Buna karşılık emekçilerin namus ve bağımsızlığa olan düşkünlükleri de ne bir yazgı ne de bir rastlantıdır.

Ülkemiz gençliği Mustafa Kemallerin, Hasan Tahsinlerin, ve Karayılanların Kuvayi Milliyeci ruhunu kararlılıkla savunacak ve bunu ahlakın ölçüsü sayacaktır.

G.Antep Lisesi
Öğrencisi
Mehmet Bozkurt

KAYSERİ

Halka kemerleri sıkalım diyorlar, kendileriyse kemerlerine yeni delik açıyor

Borçlanmak insanın uykusunu kaçırır. Bu benim görüşüm. Bazıları da "borç insanın kamçısıdır" der. Ama bir insan günde kaç saat çalışır? Fazlasıyla çalışıyorum. Memurum. Elime belli bir para geçiyor. Yatmıyorum ki, kamçılasan ne olacak? Sanırım, borç duygulu olanların uykusunu kaçırıyor.

Bir zaman radyo aldım, maaştan artırıp radyo taksidini ödeyemedim. Erteletmek için kuvvetim de vetmedi. "Haciz kaldırıp, evindeki kilimini, yatağını alırız" dediler. Boğazımdan kırptım, kemerimi sıktım, uykularım kaçtı. Aybaşlarında aldığım bir kilo etide almadım. Bu sıkıntı ile borcumu ödedim. Gel gör ki bu kul neler çekti?

BAĞIRSAN YANKISI GELİYOR

Halkımızı idare eden hükümetler durmadan süper devletlerden borç para alıyorlar, bu borçları da erteletiyorlar, hiç uykuları kaçmıyor. Horul horul uyuyorlar. Uyuyorlar, çünkü karşılığında halkımızın ürettiği canlı malı-tahılı var, onları yok pahasına veririz diyorlar. Nitekim veriyorlar da. Sonuç ne? Memlekette darlık ve pahalılık.

En büyük hayvan besicilerinden Turgut Kavas'ın sitemine bakın: "Türkiye'de hayvansal protein olarak büyük açık vardır. Canlı hayvan ihraç ettiğimiz takdirde bir hayvandan 10 bin lira zarar ediyor Türkiye. Besi yapıp et olarak satmak bizim için daha faydalıdır. Buğday ihraç ediyoruz, besi için kepek bulamıyoruz" diyor. İzmir Besiciler Derneği Başkanı Bedri Özüçallı "bu gidişle et fiyatı dört misli artar" diyor.

Görüyoruz halkın beslenmesini, pahalılığı önlemenin yollarını sayıp döküyorlar. Hesap ediyorlar, yine pahalılığa çareyi kim bulacak diyorlar. Biz bu hesabı yapadurahm, Meclis 226'nın hesabını yapıyor. "Pahalılık vaaar!" diye bağır, kulağınıza "pahalılık vaaar!" diye yankısı geliyor.

BOÇLARIN FAİZLERİ YENİ ÖDENDİ

Gerçeği olgularda arayalım. Dışarıya hammadde satmak ve pahalı mamül almak yurdumuzdaki pahalılığı büyük çapta etkiliyor. Böylece Türkiye'nin kalkınması üzerinde tamiri güç yaralar açıyor. Piyasadaki para miktarında büyük artışlar, ödeme dengesindeki güçlükler. İşte örneği: 300 milyon Mark'a yakın dış ödemelerdeki bir bölüm faiz yeni ödendi. Ana borç duruyor. Yurdumuz iki süper devletin lüks eyşaları ile doldu. Halkımız Meclisimizden bunları ödeyecek kanunlar çıkarmasını, çıkan kanunları da hükümetin tam olarak uygulamasını istiyor. Bu isteğe karşılık "sen salla başını, ben bilirim işimi" oluyor. Biz halk birbirimizle dertleşiyoruz.

Meclis üyeleri "Ben halktan yana bir kişiyim. Fakir sınıfımızın dertlerine derman olacağım, sizi rahata kavuşturacağım yapacağum, edeceğum" diyor. Başkente varıp maaşının yıllığını toptan alınca hemen sınıf değiştiriyor. Hani bizim sınıftandın? Evet "çaresiz dertlere düştüm doktor bana bir çare." dediği gibi, pahalılığa bir çareyi Meclisimizden isteyeduralım.

Ampul sanayiinde temel madde olan Volfram Rusya'ya ihraç ediliyor. 1300 tonluk partinin sıradaki alıcısı Sovyetler Birliği'dir. Petrol vereceğim diye Türkiye'yi bir kaşık suda boğmaya çalışıyor.

HALKA KEMERLERİ SIKALIM DİYORLAR

Evde odanın birinin ampulü geçmişti. Çarşıya çıktım. Kayseri'deki elektrikçileri dolaştım, ampul yok. Aramaya devam ettim, birinde bir tane 15 mumluk varmış, aldım. Borcumuz" dedim "25 lira" dedi ve verdim. Bu ampuller bir yıl önce 5 lira idi. Bu pahalılığı emperyalist ülkelerin yarattığını görüyoruz. Emperyalistlerin meta ihraçları ile Türkiye bir pazar yeri haline getirilmiştir. İmparatorluğun kapitülasyonluğu yurda soktuğu gibi.

Pahalılığa etki yapan bir başka neden yabancı malın reklam yapılması. "Bu Avrupa malı bu Amerikan malı, bu Rus malı bunlar kalitelidir" gibi. Bu yanlış tutumdur. İşte yabancı mamül almaya devam edildiği müddetçe bu da devam edecektir. Peki bu nasıl önlenecek? Kime soralım? Meclise, hükümete. Nedeni Meclis kanunları çıkarır, hükümet kanunları uygular ve denetler. Biz hep "pahalılığı önlemek için kanun çıkarın, çıkan kanunları uygulayın, denetleyin" deyip duralım. Gördüğümüz ilk çıkan ve uygulanan kanun Milletvekillerinin maaşlarını yükselten kanun oluyar. Bir de halka "kemerleri sıkalım" diyorlar. Kendileri ise kemerleri iki delik ileriye genişletiyorlar. Neden derler "halka verir talkımı, kendi yutar salkımı."

1-Hammadde ve canlı mallarımız dışarıya ucuz fiatla satılmasın.

2-Dışarıdan pahalı, mamül, lüks eşya yurda sokulmasın.

3-Pahalılığı önleyecek kanunlar çıkarılsın.

4-Pahalılığı önleyecek kanunlar uygulanırken sıkı bir şekilde denetlensin.

Mehmet Şimşek

BARTIN ZONGULDAK

Çocuk Yılındayız ama...

Her yeni yılda birşeyler umut edilir. Bir yerlere ulaşılmak istenir. Kişisel özlemlerden, kişisel birikimlerden daha önemlidir ulusca istemler.

Bu yılda da apayrı bir özlem doğdu içimize. İlan ettiler bu yılı çocuklarımıza. Çocuklarımız adına bir şeyler umduk ulusca.

Ummak beklemek bize birşeyler getirdi mi? Sorununun yanıtını EVET diye vermek oldukça zor.

Sekiz yılını Anadolu'nun çilekeş insanlarına vermiş biri olarak yine görüyorum ki her şey aynı. Değişen sadece radyo ve televizyonlardaki çocuk programları gazetelerde ayrılan sayfalar. Okullarda çocuk yılı için ayrılan zaman.

Ya daha halen 300 bin çocuğun ilköğretimin mecburiliğinden yararlanamaması. Ya daha ilkokul 1 de iken hayvan çobanlığına başlayan, II-III de dağdan odun yapmaya çalışan çocuklara. Ailesinin ekonomik yapısı gereği tarlada doğup süt banyosu yerine toprak banyosu yapanlar-Utanıyoruz diye başlık atan gazetelerde dile getirilen çocuklar- Kimsesiz yavrular- soğuğa ve sokağa terkedilen yavrular ne kazanıyor?

Çocuk yılında sorumluların nutuk atması, radyo mikrofonlarından hayal kurarcasına konuşmak bazı şeyleri göremeden umut etmek çocuklara birşey kazandırmıyor. Bir de gerçekleri görebilmeli ve çocuklarımıza ulaşmalı, onların ellerinden tutmalıyız.

Çocuk yılındayız gerçek. Acaba çocuk yılında çocuklara ulaşabiliyor muyuz? 300 bin çocuğa okul yapabiliyor muyuz? Köydeki çocuklara, Anadolu'nun çilekeş insanlarının yavrularına-bebelerine ne yapabiliyoruz?

Tarlada sabanı tutan 10 yaşındaki Ali'yi Sığırların arkasındaki 9 yaşında olan Memo'yu, dağdan odun yapıp sırtla odun getiren Bedo'yu görebiliyor muyuz?

Göremiyorsak o zaman haklı olarak "ÇOCUK YILINDAYIZ AMA?" demekten kendimizi alamıyoruz.

Adnan Gündüz
Karahüseyinli Köyü
İlkokul Müdürü

İLAN
BAKIRKÖY
ASLİYE 1.HUKUK
HAKİMLİĞİNDEN

Dosya No:978/481

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü tarafından Hatice Tokalek aleyhine açılan tescil davasının yapılan duruşması sonunda:

Davalının malik olduğu Bakırköy Avcılar köyü 11 pafta 1098 parsel 250 M2. miktarındaki gayri menkulün 6830 sayılı kanunun 17 ci maddesi gereğince davalı adına olan kaydının istimlak hatirası gereğince davacı adına şerh ve tesciline 5.2.1979 gün ve 978/481 esas 979/45 sayılı kararla mahkemece karar verilmiştir.

Davalının Adresi meçhul kaldığından işbu hüküm hülasası davalıya tebligat makamına kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 6.3.1979

Basın: 1804 - 267

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

500 ADET İŞÇİ SOYUNMA DOLABI SATIN ALINACAKTIR

1— Şartnamesine göre kapalı zarfla teklif alınmak üzere 500 adet işçi soyunma dolabı satın alınacaktır.

2— Teklif zarfları 26.3.1979 Pazartesi günü Saat 14.00'e kadar E.K.İ. Genel Muhaberat Şefliğine verilmiş olacaktır.

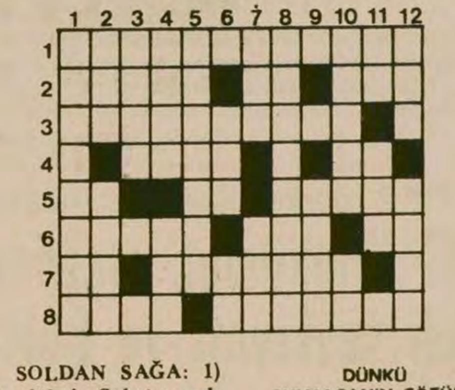
3— Teklif zarfları aynı gün saat 15.00'de Zonguldak'ta Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Ticaret Şube Müdürlüğünde açılacaktır.

4— Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Şube Müdürlüğünden, Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Beyoğlu İstiklâl Caddesi Odakule İş Merkezi No: 284-288 Kat 12'de TKİ Satınalma Müdürlüğünden temin edilebilir.

5— Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 12168 — 264)

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz Şubat ayında ölen, Tito'nun en yakın çalışma arkadaşı ve Yugoslavya'nın bloksuzluk siyasetinin mimarlarından olan devlet adamı. 2) Bir Afrika ülkesi- Safra salgısı - Üzme, sıkıntı verme (eski dil). 3) Profesörlüğün bir üst derecesine yükselmiş bilim adamı. 4) Eskiden kulnılan bir para birimi - Fena değil, idare eder anlamında bir sözcük. 5) Müzikte 'dur' işareti - Ülkemizde de faaliyet gösteren çokuluslu bir petrol şirketi- Tersi cisimlerin dış sınırları. 6) Bir anadilin birbirinden farklılıklar gösteren dalları - 'Bol' karşıtı, az. Tavlada 'iki' 7) Tersi bir nota - Birbiri ardandan gelen 8) Vekil (eski dil) - Yeme ihtiyacı duymak.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Filmi de çevrilmiş olan, efsaneleşmiş bir Anadolu hikayesi. 2) Geniş olmayan - Gök, gökyüzü. 3) Burmalı çivi. 4) Tersi her ay ev sahibine yatırılan - Dairenin merkezinden geçen en uzun kirişlere denir. 5) Toprak emekçisi. 6) Enver Hoca'nın revizyonust Partisi - Bir bağlaç. 7) Gözleri görmeyen - Tersi isimlerin sonuna gelerek, onlara, küçüklük veya sevimlilik anlamı veren bir sıfat eki. 8) Hipodromlarda yapılan. 9) Küçük yayık. 10) Düz yüzeylerin üzerine çizgilerle yapılan şekiller - Kilometrenin kısa yazılışı. 11) Bir emir-Tersi binek ve koşum hayvanlarını yürütmek için söylenen söz. 12) Söz- Bazı hayvanların postundan yapılır.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

İranlı kadınlar Şah rejiminin yıkılması için verilen mücadeleye bütün güçleriyle katılmışlardı. Kadınlar şimdi de demokratik talepleri uğruna şeriat kanunlarına karşı gösteriler düzenliyor.

8 Mart günü kadınlar kara çarşafa karşı gösteri düzenlemişlerdi

Homeyni kadınların gösterisine karşı çıktı

- Ayetullah Homeyni, hainlerin de kadınların gösterisine katıldığını söyledi
- Halkın üzerine ateş açtıran ve işkence yapan 3 polis görevlisi daha idam edildi
- İran, Mısır'a yaptığı yardımı kesti

TAHRAN (AFP—AA)

İranlı dini lider Ayetullah Homeyni, dün televizyonda yaptığı bir konuşmada, kara çarşaf ve peçe takmayı reddeden kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde düzenlediği büyük gösteriye karşı çıktı.

Homeyni, "Gösterilere, 'Homeyni Komitesi' adı altında hainlerin kurduğu bir grubun da katıldığını öğrendik" dedi.

Ayetullah Homeyni, göstericilerin İran devrimini baltaladığını iddia ederek, "Hainlere en sert cezalar verilecektir" şeklinde konuştu.

Tahran'da 8 Mart günü yapılan gösteriye yaklaşık 15 bin kadın katılmıştı. Kamu kuruluşlarında çalışan kadınların çarşaf giymelerini zorunlu kılan kararı protesto eden kadınlar, Başbakanlık konutu önüne kadar bir yürüyüş düzenlemişlerdi.

ÜÇ İŞKENCECİ POLİS İDAM EDİLDİ

"İslam Mahkemesi" tarafından sorguya çekildiği bildirilen üç işkenceci polis, dün sabah kurşuna dizilerek idam edildi.

Iran Devriminin Sesi Radyosu, idam edilenlerin eski Polis Şefi General Cafer Gholi-Sadri, bir polis merkezinin eski Müdür Yardımcısı Binbaşı Nasır Gavami ve Kasr'daki SAVAK Hapisanesinin işkence uzmanı Yüzbaşı Kasım Capanah olduğunu açıkladı.

İdam edilen üç işkenceci de çeşitli zamanlarda halka ateş açılması için emir vermiş ve onlarca insanı işkence altında öldürtmüştü.

Homeyni'nin İran'a dönmesinden bu yana, çeşitli suçlardan idam edilenlerin sayısı 40'ı aştı.

İRAN, MISIR'A YAPTIĞI YARDIMI KESTİ

İran Geçici hükümeti, Başkan Enver Sedat'ın devrik Şah'a karşı beslediği özel yakınlık nedeniyle Mısır'a yaptığı yardımı kesti.

Tahran'da bir açıklama yapan, Başbakan yardımcısı Amir İntizam İran'ın bundan böyle Mısır'a kredi açmayacağı gibi hibe şeklinde yardım da bulunmayacağını bildirdi.

İRAN, ABD'DEN SİPARİŞ ETTİĞİ MUHRİPLERİ ALMAKTAN VAZGEÇİYOR

ABD Donanma Bakanı Graham Claytor'a göre İran, ABD tersanelerine ısmarlamış olduğu 4 modern muhribi satın almaktan vazgeçtiğini resmi olmayan yollardan Washington'a bildirdi.

Claytor, bu açıklamayı Senato ödenekler komisyonu Savunma Altkomisyonunda yaptı.

Aynı altkomisyonda söz alan Kuzey Dakota Senatörü Milton Young ise, Şah döneminde İran'a satılan F—14 savaş uçaklarının karşılığı ödenerek yeniden geri satın alınmasını önerdi.

ABD Savunma Bakanlığı yetkilileri de F—14 tipi savaş uçaklarının son derece gelişmiş ve modern donatıma sahip olduğunu hatırlatarak, bu uçakların Sovyetler Birliği'nin eline geçmesinden kaygılandıklarını belirttiler.

İNGİLTERE, İRANLILARIN ÜLKEYE GİRİŞLERİNİ KISITLADI

Tahran'da yayınlanan "İttilaat" gazetesi, Londra hükümetinin bir karar alarak İran uyruklu insanların İngiltere'ye girmelerini sınırlandırdığını bildirdi. Gazete, çok sayıda İranlının Heathrow Havalanında tutuklandığını yazdı.

Bunun üzerine yüzlerce İranlı bu tutumu kınamak amacıyla havaalanında İngiltere Göçmenler Dairesi Bürosu önünde bir protesto gösterisi düzenledi.

BM Güvenlik Konseyi, Rodezya'daki seçimleri geçersiz sayacak

ANKARA (ÖZEL)

BM Güvenlik Konseyi ırkçı beyaz azınlık yönetimindeki Rodezya'da gelecek ay yapılması düşünülen genel seçimlerin geçersiz sayılacağını açıkladı.

Güvenlik Konseyinde Bağlantısız ülkeler tarafından verilen bir önerge üzerine üç çekimsere karşılık oybirliğiyle alınan kararda ayrıca tüm ülkelerde çağrıda bulunularak Rodezya'daki seçimlere gözlemci gönderilmemesi istendi.

Rodezya'nın bir süre önce Angola, Mozambik ve Zambiya'ya yönelttiği silahlı saldırıların da kınandığı Güvenlik Konseyi kararında, Rodezya'ya uygulanan baskıların artırılması gerektiği kaydedildi.

KUZEY YEMEN, ARAP YARIMADASI VE KÖRFEZ ÜLKELERİNE ZİRVE ÇAĞRISI YAPTI

Kuzey Yemen Devlet Başkanı:

"Güney Yemen'in saldırısı, yabancı müdahalesiyle gerçekleşti"

- Abdullah Salih: "Yemen'in bağımsızlığını koruyabilmek için Arap kardeşlerimizden yardım isteyebiliriz"
- Kaddafi, Rus Beşinci Kolu "Kuzey Yemen Demokratik Cephesini" desteklediğini açıkladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kuzey Yemen Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih, Güney Yemen'in ülkesine karşı giriştiği saldırının yabancı müdahalesiyle gerçekleştirildiğini söyledi. Kuveyt'te yayınlanan El Rai El Alam gazetesine bir demeç veren Abdullah Salih, "Güney Yemen'in saldırısı sürerse, Suudi Arabistan ya da başka bir Arap ülkesinden yardım istemekte tereddüt etmeyiz" dedi.

Kuzey Yemen Devlet Başkanı, şöyle dedi: "Şimdiki halde ülkemize karşı girişilen saldırıyla baş edebilecek güçteyiz. Ancak bu saldırı sürdüğü takdirde, Yemen'in Arap karakterini ve bağımsızlığını koruyabilmek için Arap kardeşlerimizden yardım isteyebiliriz"

Güney Yemen'in işgal harekatının bölgede olduğu gibi, tüm dünyada da gerginlik yarattığını bildiren Abdullah Salih, ortak bir stratejinin tespiti amacıyla Arap Yarımadası ve Körfez ülkelerini bir zirve toplantısına çağırdı.

DÖRT KUVEYTLİ SUBAY SANA'YA GİTTİ

Dört Kuveytli subay, Sana'da kurulan Arap Askeri Komisyonuna katılmak üzere Kuzey Yemen'e gittiler.

Bilindiği gibi, Kuzey Yemen'in başkenti Sana'da bir askeri komisyonun kurulması, Arap Birliği Bakanlar Konseyi Toplantısında kararlaştırılmıştı. Komisyona Irak, Suriye, Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün, Cezayir ve FKÖ katılıyor.

KADDAFİ'NİN TUTUMU

Libya Devlet Başkanı Kaddafi, "Kuzey Yemen, Mısır veya Fas'ta bir halk ayaklanması gerçekleştirebilecek devrimcilere" ülkesinin yardım yapacağını açıkladı.

Jana Haber Ajansı, Kaddafi'nin "Kuzey Yemen Demokratik Cephesini" desteklediğini ve gerekirse bu cephe saflarında savaşabileceğini bildirdi. Kaddafi, şöyle dedi: "Eğer Yemen'de bir halk devrimi olursa, devrimciler ile birlikte devrimi destekleriz. Bu tutumumuz, Fas ve Mısır da dahil her yer için geçerlidir"

Bilindiği gibi, Güney Yemen'de üslenen ve Kuzey'de tedhiş eylemleri düzenleyen "Kuzey Yemen Demokratik Cephesi", Rus beşinci kolunun cephesidir. Söz konusu cephe, Güney Yemen'in saldırısı sırasında ülkede karışıklıklar çıkartmıştır. Cephe içinde bulunduğumuz hafta yaptığı bir açıklamada, Kuzey Yemen hükümeti devrilinceye kadar silahı bırakmayacağını ilan etmiştir.

Vietnamlı işgalci birliklerin ve Heng Samrin'in Kamboçya halkına zulmettikleri yetmiyormuş gibi şimdi de Tayland'a saldırmaları geniş tepkilere yol açtı. Resimde, Vietnam tankları eşliğindeki Heng Samrin birlikleri esir aldıkları Kamboçyalı köylüleri götürüyor.

Kamboçya'daki kukla yönetim, iki Tayland köyüne baskın düzenledi

- Vietnam birlikleri de saldırıya katıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kamboçya'daki kukla Heng Samrin hükümetine bağlı birlikler hafta başında iki Tayland sınır köyüne bir baskın düzenlediler.

Tayland'da yayınlanan "Daily News" gazetesi yaklaşık üç yüz kişiden oluşan bir birliğin 4 Mart sabahı Kamboçya'dan Tayland sınırına tecavüz ederek Lao Key ve Tay Kan köylerine baskın yaptığını yazdı. Gazete, saldırgan birlikler arasında Vietnamlıların da bulunduğunu bildirdi.

Londra'da yayınlanan "Daily Telegraph" gazetesi bu saldırıyı şöyle değerlendirdi: "Vietnamlı ve Heng Samrin yönetimindeki Kamboçyalı birliklerin Tayland sınırına yaptıkları saldırı, Tayland'ın Pnom Pen'deki yeni rejimi tanımamasına karşı duyulan hoşnutsuzluğu belirtmek amacındadır."

AFP Ajansı aynı gün Bangkok'tan verdiği bir haberde, Tayland Başbakanı Kriangsak Şamanan'ın saldırı olayı üzerine Tayland-Kamboçya sınırının kapatıldığını açıkladı. Özellikle sınır bölgesinde bulunan Tayland ordu birlikleri yeniden alarm durumuna geçti.

Sovyetler Birliği Başbakanı Kosigin, Hindistan'a gitti

- Bir gazete, iki Sovyet diplomatının sınır dışı edildiğini öne sürdü
- Bir grup Hintli, Kosigin'in ziyaretini protesto etti

YENİ DELHİ (AP-AA)

Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kosigin, "Bir dostluk ziyaretinde" bulunmak üzere Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'ye gitti.

Moskova'nın, özellikle Hindistan Dışişleri Bakanı Vajpayee'nin Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı geziden sonra, Yeni Delhi Hükümeti ile ilişkilerini yoğunlaştırmak istediği bildiriliyor.

Gromiko'nun Desai yönetimi iktidara geldikten bir ay sonra Yeni Delhi'ye yaptığı ziyaret sırasında Hindistan Başbakanı Desai, Sovyet Dışişleri Bakanına, ülkesinin "gerçekten ve içtenlikle Bloksuzluk hareketini desteklediğini" söylemişti.

Yeni Delhi Hükümetinin Sovyetler Birliği politikası konusunda bir açıklama yapan Desai şunları belirtti: "Sovyetler Birliği'nin gerçekten ve içtenlikle Bloksuzluk deyiminden neyi kastettiğimizi anladığını sanırım. Bu, iki ülke arasındaki ilişkilerin, üçüncü ülkeler pahasına olmadığı anlamını taşımaktadır."

"İNDİAN EXPREES" GAZETESİNİN TEKZİP EDİLEN HABERİ

Kosigin'in Yeni Delhi'ye geldiği gün Hindistan'ın önemli gazetelerinden biri olan "İndian Express", iki Sovyet diplomatının ve Rusya hesabına casusluk yapan iki Hintlinin sınırdışı edildiğini yazdı.

Gazete sözkonusu casuslardan birinin Savunma Bakanlığında çalışan eski bir görevli, diğerinin ise Kalkütalı bir iş adamı olduğunu öne sürdü.

"İndian Express" konu ile ilgili başka bir açıklama yapmamıştı.

Ancak, Hindistan Dışişleri Bakanı Vajpayee, Parlamentoda yaptığı bir konuşmada, "İndian Express" gazetesinin verdiği haberi valanladı.

Vajpayee, böyle bir haberin, Sovyetler Birliği Başbakanı Kosigin'in Yeni Delhi'ye geldiği gün yayınlanmasından da "büyük üzüntü" duyduğunu söyledi.

KOSİGİN'İN DEMECİ

Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kosigin, Yeni Delhi Havaalanına indiği zaman gazetecilerin sorularını cevaplandırırken, "Hindistan ile Sovyetler Birliği arasında hiç bir görüş ayrılığı" olmadığını öne sürdü.

Bu arada, bir grup Hintli Kosigin'in geçtiği yolda Rusya'nın hegemonyacı faaliyetlerini lanetleyen bir gösteri düzenledi. Pankartlar taşıyan ve Rusya aleyhinde sloganlar haykıran Hintliler polis kuvvetleri tarafından dağıtılmaya çalışıldı.

Orta Doğu ziyaretinden sonra

Karamanlis, Yugoslavya ve Romanya'ya gidiyor

BELGRAD

Yugoslavya Dışişleri Bakanlığının sözcüsü, Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis'in 16-18 Martta Yugoslavya'ya resmi bir ziyaret yapacağını açıkladı. Sözcünün açıklamasına göre, Yugoslavya Devlet Başkanı Tito ile Karamanlis arasında yapılacak temaslarda, iki ülke arasındaki ilişkilerin yanı sıra bölgesel ve uluslararası sorunlar ele alınacak.

Yugoslavya Dışişleri Bakanlığı sözcüsü şunları açıkladı: "Bu ziyaretin iki ülke arasındaki ilişkilere yeni bir hız kazandıracağına bölgedeki ve dünyadaki barış ve istikrar üzerinde olumlu sonuçlar doğuracağına inanıyoruz"

Yunanistan Başbakanı Karamanlis, Yugoslavya ziyaretinden sonra Romanya'ya geçerek Bükreş'te Devlet Başkanı Nikolai Çavuşesku ile de görüşmeler yapacak. Karamanlis'in Romanya ziyareti 3 gün sürecek.

Geçtiğimiz hafta Orta Doğu'da ülkelerinde bir geziye çıkan Karamanlis'in şimdi de iki Balkan ülkesini ziyaret etmesi, Yunanistan'ın Üçüncü Dünya ülkeleri ile ilişkilerini güçlendirmesi şeklinde yorumlanıyor.

Öte yandan özellikle Bükreş'teki gözlemciler, Karamanlis'in Balkan gezisinin, bölge ülkeleri arasındaki birliği güçlendireceğini belirtiyorlar. Romen siyasal çevreleri, "Balkan sorununun" nazik bir aşamaya geldiği böyle bir dönemde Karamanlis'in ziyaretlerinin son derece olumlu olduğunu kaydediyorlar.

Carter ve Sedat, Kahire Havaalanından Kubbe Sarayına giderken

Carter Sedat'la ikinci görüşmesini yaptı

Mısır, ABD önerilerinde bazı değişiklikler yapılmasını istiyor

- Mısır'ın değişiklik taleplerinin özellikle Filistin sorunu üzerinde toplandığı bildirildi
- Carter: "İsrail'e çözülmemiş sorunlarla döneceğim"

KAHİRE (AJANSLAR)

Perşembe günü Mısır'a gelen ABD Başkanı Jimmy Carter, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile İskenderiye kentinde ikinci görüşmesini yaptı. Sedat, daha önceki görüşmede Carter'a Amerikan önerileri konusunda Mısır'ın görüşlerini iletti. Başbakan Mustafa Halil'in bildirdiğine göre, Mısır Hükümeti, Amerikan önerilerinde bazı değişikliklerin yapılmasını istiyor. Mısır'ın değişiklik talepleri, özellikle Filistin sorunu noktasında toplanıyor.

ABD Başkanı Carter bugün saat 12'de helikopterle tekrar Kahire'ye dönecek. Her iki devlet başkanı Kahire'de özel bir parlamento toplantısına katılacaklar. ABD Başkanı yine bugün Sedat'la yapacağı üçüncü görüşmeden sonra İsrail'e hareket edecek

ANLAŞMAZLIK NOKTALARI GİDERİLMEDİ

Carter Sedat'la birlikte İskenderiye'ye giderken trende yaptığı bir açıklamada, anlaşmazlık noktalarının giderilemediğini bildirdi. "Sedat'ın tutumu beni ne sevindirdi ne de düş kırıklığına uğrattı" diyen Carter, İsrail'e çözülmemiş sorunlarla döneceğini söyledi.

Mısır Devlet Başkanı Sedat ise trende, "ben bir analaşma imzalamaya hazırım" dedi. Temel konuda bir anlaşmazlık olduğunu söyleyen Sedat, "Bunun dışında bir barış anlaşmasının eşiğindeyiz sanıyorum" dedi.

BEGİN'İN DEMECİ

Perşembe günü İsrail'e dönen Başbakan Menahem Begin, havaalanında verdiği demeçte, "Sedat, Amerikan önerilerini kabul ederse, anlaşma çabucak imzalanır" dedi. Kendisiyle Enver Sedat arasında bir zirve ihtimalini pek mümkün görmediğini söyleyen Begin, barış anlaşmasını imzalamak için "Sina dağına gitmeyi de reddedeceğini bildirdi. Begin, şöyle dedi: "Kimse Sina dağının nerede olduğunu bilmiyor. Ayrıca, efsanelere saygınlık kazandırmak için katır sırtında dağlara tırmanmam. Bu, ciddi olmaz."

İSRAİL BAŞBAKAN YARDIMCISI YADİN

Öte yandan İsrail Başbakan Yardımcısı Yadin, Mısır'ın Amerikan önerilerini kabul etmesi halinde bile, önlerinde daha çok zor günlerin bulunduğunu söyledi.

İsrail'de yayınlanan Maariv gazetesine bir demeç veren Yadin, Carter'ın Sedat'la görüştükten sonra İsrail hükümetinden daha fazla taviz isteyebileceğine dikkat çekti. Radin sözlerini şöyle sürdürdü: "Yolun sonuna geldiğimizi düşünüp sevinmek için zaman daha çok erkendir. Önümüzde daha zorluklar dolu günler vardır ve çetin mücadeleler verme olasılığı da çok güçlüdür."

İSRAİL ORDUSU ALARMDA

Bu arada İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman, kara, hava ve deniz kuvvetlerinin alarma geçirildiğini açıkladı. Weizman, alarm kararının, Filistinli gerillaların Carter'ın ziyareti dolayısıyla eylemlerde bulunabilecekleri olasılığına karşı alındığını bildirdi.

İngiltere'de geliştirilen yeni tıbbi teneffüs cihazı

Yeni bir tıbbi teneffüs cihazı geliştirildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiltere'de yeni bir Tıbbi teneffüs cihazı geliştirildi.

Bir İngiliz firması tarafından geliştirilen bu yeni tıbbi teneffüs cihazı, özellikle tehlikeli mikro organizmaların bulunduğu ortamlarda çalışan ve kesin mikrobiolojik tecridin gerektiği yerlerde görev yapan kişilerin emniyetini sağlamaktadır. Kişinin sırtına takılan hava vericisi, havayı bir mikrobiolojik filtreden geçirdikten sonra vermekte, solunan hava ise boyundan çevreye dağılmaktadır. Kullanıldıktan sonra otoklava konulabilen ve dezenfektan ile yıkanabilen ünite kişiye uzun süre güven içinde çalışma olanağını vermektedir.

ABD, Hint Okyanusunda 5. Filoyu kuruyor

WASHINGTON

BBC radyosunun bildirdiğine göre, ABD Hint Okyanusu'nda bir 5. filo kuruyor. Bu konudaki haberler ABD Savunma Bakanlığı sözcüsü tarafından da doğrulandı. Kurulduğu takdirde, 5. filonun destek üssü, Hint Okyanusu'nda bulunan Chagos İngiliz takımadalarındaki Diego Garcia Limanı olacak.

BBC radyosu ayrıca, ABD'nin Suudi Arabistan'a iki radar uçağı göndereceğini söyledi. Radyoya göre, ABD'nin bölgeye radar uçakları göndermekten amacı, Kuzey-Güney Yemen çatışması ile ilgili olarak daha iyi istihbarat toplayabilmek.

ABD daha önce, Yemen olayları nedeniyle "Constellation" uçak gemisini Basra Körfezi'ne göndermişti.

Bağımsız Enerji-İş Federasyonunun en büyük sendikası

Ankara Enerji-İş Kongresi Pazar günü yapılıyor

● Mevcud yönetime karşı yoğun bir muhalefet var

ANKARA (ÖZEL)
Bağımsız Enerji-İş Federasyonuna bağlı Ankara Enerji-İş Sendikası Genel Kurulu Pazar günü Ankara'da toplanıyor. Enerji işçilerinin Ankara Enerji-İş'in yönetimini değiştirmek için yoğun bir hazırlık içinde oldukları öğrenildi.

Tabandaki isçiler sendika yönetimini "Enerji işçilerinin hiç bir sorununa çözüm getirmemekle, toplusözleşme görüşmelerinde mücadeleci bir tutum takınmayarak işverenin insafına sığınmakla ve alınan hakları bile uygulayamamakla" suçluyorlar.

Genel Kurula çeşitli görüşlerden grupların ayrı ayrı listeler oluşturarak hazırlandıkları bildiriliyor.

Bunlardan Devrimci-Yol'un görüşlerine yakınlık duyan bir kısım delege bildirilerle görüşlerini açıkladılar.

Sahte TKP'lilerin de İzmir ve Bursa'dan birkaç delegeyi etkilediği ve bugünkü yönetimden bir kişiyle işbirliği yaparak bazı CHP'lileri de yanlarına almaya çalıştıkları belirtiliyor.

Sendikanın "tutarlı ve yurtsever bir yönetime kavuşmasını" istediğini belirten bir grup işçi ise, sahte TKP'nin yönetime karşı duyulan hoşnutsuzluktan yararlanmaya çalıştığını ifade ederek, CHP'lilerin ve diğer bütün yurtseverlerin onların peşinden gitmemesi gerektiğini söylüyor, Rusya ve MHP'ye karşı olan herkesin birleşmesi için çalıştıklarını belirtiyorlar.

ANKARA ENERJİ-İŞ SENDİKASI

TEK'e bağlı işyerlerinde örgütlü olan Ankara Enerji-İş Sendikası bağımsız Enerji-İş Federasyonuna bağlı olan sendikaların en büyüğü olup, üç bin üyeye sahiptir.

Ankara Enerji-İş sadece Ankara'da değil, TEK'e bağlı diğer başka illerde de örgütlüdür. İzmir, Bursa, İstanbul, Denizli, Kayseri, Elazığ, Erzurum ve Samsun'da da bu sendikanın üyeleri bulunmaktadır.

Devlet, işçiye borçlu kaldı!

2800 DSİ işçisinin Şubat maaşları düyuna bırakıldı

● Güney Bölgesi Enerji ve Gaz İşçileri Sendikası, bu uygulamayı şiddetle kınadı

ADANA (AA)
Güney Bölgesi Enerji ve Gaz İşçileri Sendikası Genel Sekreteri Burhan Köklü, Devlet Su İşleri 6. Bölge Müdürlüğü işyerlerinde çalışan 2800 işçinin Şubat ayı ücretlerinin düyuna bırakıldığını açıkladı.

Burhan Köklü, yaptığı basın toplantısında "Türkiye'de ilk defa bu kadar çok işçinin aylık ücretlerinin para olduğu halde ödenmeyerek düyuna bırakıldığını belirtti ve özetle şöyle dedi:

"DSİ Genel Müdürlüğü ile, Tes-İş Federasyonu arasında imzalanan 8. dönem işyeri toplu iş sözleşmesinin 63. maddesine göre işçilerimizin ücretlerinin en geç ertesi ayın 2nci günü akşamına kadar ödenmesi hükme bağlanmış iken Adana, İçel ve Hatay İl ve ilçelerinde çalışan 2800 işçimizin Şubat 1979 ayı ücretleri tazminatları, harcırahları ve diğer sosyal hakları bugüne kadar ödenmedi. Öğrendiğimize göre bu paralar düyuna bırakılmıştır. İşçilerimiz çok zor durumda kalmaktadır. Ev kirası ödedikleri kişilerin kasabın bakkalın önünden geçmeye tereddüt eder duruma gelmişlerdir.

Genel-İş İstanbul Belediyesinde sözleşme imzaladı

İstanbul Belediye işçilerinin günlük ücretlerine 130-140 lira zam yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul Belediyesinde çalışan 12 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile İstanbul Belediyesi arasında imzalanan sözleşme töreninde konuşan Genel Başkan Abdullah Baştürk "Toplusözleşmeler, işçi sınıfının ekonomik çıkarlarının korunması için giderek daha az etkin bir araç haline dönüşüyor" dedi.

Yerel yönetimler ve sorunları konusunda da görüşlerini açıklayan Baştürk "Yerel Yönetim Bakanlığının kurulması önemli bir adımdır. Ancak bu adımın belediyeleri merkezi otoriteye daha çok bağımlı kılmaya yönelik, bir istek taşıdığını, son hazırlanan bütçede gördük. Özerkliğin sağlanarak özellikle kentsel yaşam üzerindeki yetkilerinin genişletilmesini istiyoruz" dedi.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi ile işçilerin günlük ücretlerine birinci yıl 130 ikinci yıl 140 lira ücret zammı yapıldı, ayrıca, yeni sosyal haklar elde edildi.

BANK-İŞ, HOLLANDA BANKASINDA SÖZLEŞME İMZALADI

İSTANBUL (ÖZEL)
Bağımsız Bank-İş Sendikasının Hollanda Bankası ile toplusözleşme imzaladığı öğrenildi.

Bank-İş Ajansının bildirdiğine göre toplusözleşme ile şu haklar elde edildi:

Birinci ve ikinci yıl için işçilerin aylıklarına üç bin lira zam ve geçmiş yıllar için 75 lira kıdem zammı. Yılda üç maaş tutarında ikramiye. İlkokullar için 100, ortaokullar için 200 yüksek tahsil için 400 lira çocuk parası.

Ayrıca bugüne kadarki sözleşmeler kurum olarak yer almayan yakacak, izin, yemek ve yol parası gibi sosyal yardımların da bu sözleşmede yer aldığı bildiriliyor.

ÇIRAK İŞVERENLERİ, ÇIRAKLAR İÇİN ASGARİ ÜCRET ÜZERİNDEN SİGORTA PRİMİ ÖDENMESİNE KARŞI ÇIKTILAR

ANKARA (ÖZEL)
Çırak işverenleri, 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Yasasının çıraklarla ilgili uygulamasına ait yönetmelikte yer alan "asgari ücret üzerinden sigorta primi ödenmesi" ne karşı çıktılar.

Konuyla ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyen Türkiye Ağaç İşleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu Başkanı Aydın Gündez İş Yasasında çırak ücretlerinin kesin bir hükme bağlanamadığını, ancak asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı olmamasının belirtildiğini söyledi. Gündez konuyla ilgili görüşlerini açıklarken "Çıraklar için yayınlanan yönetmelikte çırağa asgari ücret ödemesi yapılmadığı halde asgari ücret üzerinden sigorta primlerinin hesaplanması ve tediyesi büyük bir maddi hatadır" dedi.

Hak edilmeyen ya da alınmayan bir ücret üzerinden sigorta primi ödenmesini Anayasaya aykırı bir uygulama olarak gördüğünü ileri süren Gündez, toplantıda mobilya üretiminde kullanılan maddelere yapılan zamlara da değinerek mobilya üreticilerinin zor durumda olduklarını söyledi

KTÜ REKTÖRLÜĞÜ İLE OLEYİS SÖZLEŞME İMZALADI

TRABZON (THA)
KTÜ öğrenci yemekhanesinde ve öteki bazı işyerlerinde çalışan işçiler adına, KTÜ Rektörlüğü ile Oleyis Sendikası arasında bir süreden beri devam eden anlaşmazlık önceki gün imzalanan toplu iş sözleşmesi ile sona erdi.

KT Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erdem Aksoy imzalanan toplu iş sözleşmesi ile işçiler ücret artışlarının yanısıra sosyal haklardan da yararlanacaktır" dedi. Toplu iş sözleşmesinin "işçi sağlığının ve iş güvenliğinin korunmasına ilişkin çeşitli hükümleri de içerdiğini" belirtti.

Göğün yarısını kadınlar omuzlar

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde **3**

EMEKÇİ KADINLARIMIZ

Kadın olduğu için reva görülen...

● Kadın işçinin aklı çocuklarındadır. Ama patronlar yasal bir zorunluluk olmasına rağmen, işyerlerine kreş açmamakta direniyorlar

● Kadın işçilerin üzerindeki ağır sömürü, hakaret ve angaryayla birlikte katmerli bir zulme dönüşüyor

İŞÇİ SERVİSİ

Kadın işçilerin ücret ve iş güvenliği sorunlarına değindiğimiz dünkü bölümden sonra bugün de kadın işçiler üzerindeki baskıları, çocuklu işçilerin kreş sorununu ve parçacı kadın emekçilerin çalışma koşullarını ele alacağız.

HAKARET VE ANGARYA

Fabrikalarda kadın işçilerin karşılaştıkları aşağılayıcı davranışlar ve uğradıkları hakaretler anlatmakla bitmez. Onları günlük deyimle "savunmasız kadın" oldukları için reva görülen baskılar adeta alışkanlık haline getirilmiştir. Patronlar kadın işçiler üzerindeki baskıları fabrika görevlileri ve kendilerine bağımlı kıldıkları ustabaşılar tarafından yürütürler.

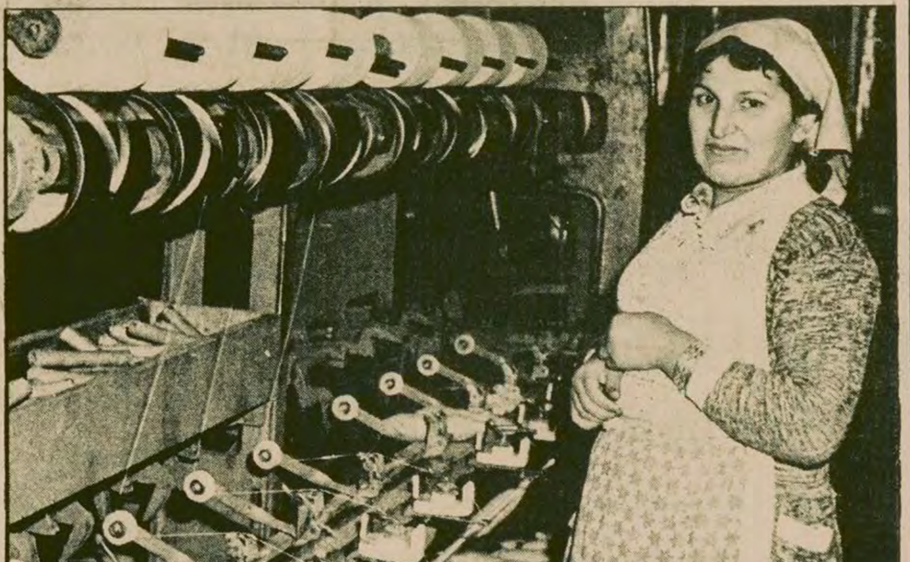
Bir giyim işçisi kadın emekçiyi dinleyelim bu konuda:

"Kadın olduğumuz için erkeklerden daha fazla baskı yapıyorlar bize. Mesela oturmak, bir seferden fazla tuvalete gitmek, arkadaşlarımızla konuşmak yasaktır. Ustalar bize devamlı baskı yapıyorlar. Kızdıklarında aşağılayıcı laflar ediyorlar. Bizleri hor görüp her istediklerini yaptırmaya çalışıyorlar."

Öte yandan kadın işçiler üzerindeki baskının bir çeşidi de angaryadır. Fabrikalarda günlük üretim sırasında ya da üretimden sonra işyerinin temizlenmesiyle ilgili işler, genellikle kadın işçilerin sırtına yıkılır. Patronlar bu işler için ayrıca işçi tutmaya yanaşmazlar. Üretim sırasında harcadığı iş gücüyle yorulan kadın işçi, bir de bu tür angaryalarla ezilir. Bir tekstil kadın işçisi işyerindeki angarya hakkında şöyle konuşuyor:

"Bize iki vargele birden baktırıyorlar. Çok yorucu oluyor. Ceryan kesildiğinde de vargelleri temizletiyorlar. Aslında vargelleri temizlemek bizim işimiz değil. Biz sadece iplik sararız. Bazen ustabaşı bizi toplayıp, 'İşveren isterse yüznumarayı yıkatıp, yerleri sildirebilir. Bu onun hakkıdır' diyor. Ne hakkıymış? Bizi bu kadar sömürdüğü yetmiyor mu?

Bir diğer angarya konusu da, kadın işçilerin bazen işverenlerin evlerine gönderilerek temizlik işlerinde çalıştırılmasıdır. Bütün bu baskıların temelinde kadın işçiler hakkında beslenen feodal yargıların yanı sıra, kadını "meta" olarak gören kapitalist zihniyet bulunmaktadır.

Herko'dan Nebiye Önal Teyze. 19 yıldan beri Herko'da çalışıyor. 19 yıldır aynı fabrika yolunda gidip gelen aynı iplik teller, bobinler arasında günlerini geçiren, aynı fabrikadaki genç kızların "Tombul Abla" diye takıldığı Nebiye Abla "Dünya Kadınlar Gününü duymadım" diyor, üstünde herhangi bir özel baskı olmadığını söylüyor ve kadın-erkek arasındaki ücret eşitsizliğinden yakınıyor.

ELİMİZ MAKİNADA AKLIMIZ ÇOCUKLARDA

Kadın işçilerin en önemli sorunlarından biri de kreş sorunudur. Yasalara göre 300'den fazla işçi çalıştıran her işyerine bir kreş açılması zorunludur. Ancak uygulamada yasaya uyan işveren pek yoktur. Ülkemizde işyerlerindeki kreş sayısı bir iki devlet işletmesinin dışında, iki elin parmaklarını geçmez. Çocuğunu kreşe bırakma olanağından yoksun analar büyük güçlüklerle çalışmak zorunda kalırlar.

Yine konuştuğumuz bir kadın işçi şunları anlatıyor.

"Fabrikamızda kreş ve çocuk bakımevi yok. Ben çocuklarımı anneme bırakıyorum. Yaşlı olduğu için iyi bakamıyor ama benden daha kötü durumda arkadaşlarım var. Ufacık çocuklarının üzerine kilidi vurup gelenler var. Biz kreş istiyoruz. Patron mecbur kreş açmaya. Önümüzdeki toplusözleşmede kreş hakkımızı mutlaka alacağız. Bu bütün işçilerin talebi."

Bir başka kadın işçi de aynı konuda şöyle yakınıyor:

"8 senedir sigortalı çalışıyorum. Elime doğru dürüst para geçmiyor. Gece gündüz devamlı çalışıyorum. Ben gececi olunca çocuklara kocam bakıyor. İkimiz de işte olunca yalnız kalıyorlar. Hep onları düşünüyorum. Bizim elimiz makinada, aklımız çocuklardadır."

TIĞIN UCUNDAKİ EKMEK PARASI

Emekçi kadınların bir de evlerde parça başı çalışarak günboyu didinen kesiminden söz edelim. Belki de sömürünün en vahşisi bu alanda gerçekleşir. Konfeksiyon patronları yoksul mahalleleri içine alan bir ağ kurmuşlardır. Bu ağ sayesinde ev kadınlarının emeği, aracılar vasıtasıyla iletilen parça başı işlerle sömürülür. Bu işler genellikle takım ve metre başı dantel örgüsü, hazır giyim eşyalarının el işleri ve elektrik malzemesi montajıdır.

Kentlerdeki kadın nüfusunun önemli bir bölümü parça başı işlerde çalışmaktadır. Bu kadın emekçiler aracılar olmadan iş bulamadıkları için, onların isteklerine ve çıkardıkları güçlüklere de katlanmak zorundadırlar.

Okmeydanı'ndan parça başı işlerde çalışan bir kadın emekçinin söyledikleri şunlar:

"Bütün gün el işi yapıyorum. Buna rağmen bir takım bir haftamı alıyor. Çoğu günler ev işlerimi aksatarak hiç durmadan on saat tığ ördüğüm oluyor. Ama biten takımı götürüp verdiğimde elime geçen para 150 liradır. Onca emeğe karşılık 150 lira. Bazen kazak işi de alıyorum. Küçük bir hata yaptım mı, hemen geri veriyorlar. 'Git sök yeniden yap' diyorlar. Emeğimiz boşa gidiyor. Üstelik çok da yoruluyoruz."

Eyüp'teki Herko fabrikasında çalışan kadın işçilerden Hatice Binaz 8 Mart hakkındaki sorularımızı şöyle cevapladı: 'Dünya Emekçi Kadınlar Gününü ilk senden duyuyorum. Eskiden çalışmama kızıyorlardı. Fakat şimdi aileyi beyimle birlikte geçindiriyoruz. Biz de erkek işçiler kadar iş yaparız. Neden ücretlerimiz onlar kadar değil."

Yarın devam edecek.

ARSA PARSELLEYEN DEV-SOLCULAR YAKALANDI

İSTANBUL (ÖZEL)
Çeşitli yerlere asılan bombalı pankartları hazırlayan, bazı yerlere bomba atan ve devlete ait arsaları parselleyerek para karşılığı dağıtan Dev-Solcular ile bunları koruyan Çağlayan Mahallesi muhtarı yakalandı.

25 Şubat 1979 tarihinde Çağlayan Mahallesi Muhtarı Doğan Türk'ün evinde yapılan bir aramada muhtarın evinde saklanan Neşe Asnalbant, Tahir Suna ve Turgay Akan adlı Dev-Solcular yakalandı. Yakalanan Turgay Akan adlı şahsın gerçek adının Kemal Askeri olduğu ve silah bulundurmaktan hükümlü olduğu belirlendi. Tahir Suna'nın ise adam öldürmeye tam teşebbüs suçundan gıyabi tutuklu olduğu anlaşıldı.

Doğan Türk'ün evinde yapılan aramada ayrıca Dev-Genç'in Kağıthane halkına yardım makbuzları, hazineye ait arsaların dağıtılacağı kişilerin resim ve kimlikleri ile halk komitesi tarafından hazırlanmış matbu formlar geçirildi.

Doğan Türk ifadesinde muhtar seçilmesi sırasında yardım eden Dev-Genç militanlarına, muhtar olmasından bu yana sürekli halktan topladığı paralarla maddi destek sağladığını, Dev-Sol içindeki faaliyetlerde yer aldığını, bazı eylemlerde kullanılan bomba, silah, bubi tuzaklı afişlerin kendi evinde saklandığını ve faşist olarak nitelendirilen bazı kişilerin ev ve işyerlerine patlayıcı maddeler atıldığını belirtti.

Doğan Türk'ün evinde yakalanan Turgay Akan takma adını kullanan Kemal Askeri'nin geçen yıl 6 Mayısta Şişli'de Çukurova şirketine patlayıcı madde atarken kaçtığı sırada içinde kimliği ve tabanca mermileri olan ceketini düşürdüğü, daha sonra Çağlayan'da sağ görüşlü bir kişinin evine patlayıcı madde attığı, Erdal Turgut ile beraber Mecidiyeköy'de bir kahveye de bomba attığını itiraf ettiği açıklandı.

Dev-Solcuların kurduğu halk komitesinden arsa alan dokuz kişi ve Kemal Askeri ile birlikte bomba atmaktan sanık Erdal Turgut yakalanarak gözaltına alındı.

Devrimci Yol'u hedef alan açıklama "TKP'nin Sesi" Radyosunda yayınlandı

ANKARA (ÖZEL)
İzmir'de önceki günlerde toplanan sekiz kuruluşun Devrimci Yol'u hedef alan açıklamaları Doğu Berlin'den yayın yapan "TKP'nin Sesi" Radyosunda yayınlandı. Radyo aralarında İGD, Dev-Sol, Emeğin Birliği'nin de bulunduğu sekiz grubun öğrenci yurdunda Dev-Yol ve Halkın Kurtuluşu gibi gruplara karşı "Devrimci Demokratik Birlik" oluşturduklarını açıkladı.

Gazi Eğitimde olay çıkaran komandolar Disiplin Kuruluna veriliyor

ANKARA (ÖZEL)
Gazi Eğitim Enstitüsünde önceki gün olay çıkaran komandoların disiplin kuruluna verilecekleri öğrenildi. Olayın çıktığı saatte okudukları sınıflarda bulunmayan komandolar tespit edildi. Derste olmadıkları belirlenen komandoların disiplin kuruluna verilecekleri belirtiliyor.

Komandoların önceki gün FKB bölümünde saat 16.00 sıralarında sınıflara girerek öğrencilere saldırmışlar olayda biri ağır olmak üzere çok sayıda öğrenci yaralanmıştı. Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri çok sayıda öğrenciyi gözaltına almıştı.

Öte yandan dün de polisin bir öğrenciye küfretmesi üzerine polisle öğrenciler arasında olay çıktı. Olayı önlemeye çalışan Beden Eğitimi Bölüm Şefi başından hafif şekilde yaralandı. Olayla ilgisi görülen 11 öğrencinin gözaltına alındığı bildirildi.

Gaspçı komando yakalandı

İSTANBUL (ÖZEL)
Gerçekleştirdikleri gasp olaylarında kendilerini DEV-GENÇ üyesi olarak tanıtan üç komandodan biri yakalandı. 26. 2. 1979 günü Üsküdar da yapılan genel arama sırasında tabancayla yakalandığı için gözaltına alınan Yaşar Elçi adlı komandonun yapılan sorgusunda İstanbul'da birçok silahlı gasp olayına karıştığı anlaşıldı.

Yaşar Elçi adlı komandonun, Ağrı'da bulunan bir arkadaşına yazdığı ve bütün gasp olaylarını övünerek anlattığı mektup polisin eline geçince gaspçı komando yakayı ele verdi

Suçlarını itiraf eden Yaşar Elçi ve yakalanamayan Naim Salman ile Mesut adlı komandoların şu soygun ve gaspları yaptıkları anlaşıldı.

18.1.1979 günü Sultanhamam'da Nazım Pelitözü'ne ait ticarethaneyi silahla basarak kasada bulunan 30.000 lirayı gasp ettiler.

Bu tarihten iki ay önce yine Sultanhamam da Agop Bal'a ait ticarethaneyi basarak 18 bin lira para ve o sırada dükkanda bulunan bir müşteriden beş bin lirayı gasp ettiler.

5. 1. 1979 günü Fındıkzade'de bulunan bir marketi basarak kasada bulunan 50.000 lirayı gasp ettiler.

2. 2. 1979 günü Sultanhamam'da Rafael Bahar'a ait ticarethaneyi basarak içerideki müşterilerin üzerlerini aradılar ancak para bulamayınca geri döndüler.

3. 2. 1979 günü Sultanhamam'da Eyüp Oral' a ait ticarethaneyi basarak kasada bulunan 33.000 lirayı gasp ettiler.

16. 2. 1979 günü Sultanhamam'da Enver Açıkalın'a ait ticarethaneyi basarak kasada bulunan 15.000 lirayı gasp ettiler.

Türkiye'den kaçan komandolar İsviçre'de faaliyetlerini artırdılar

●Tercüman muhabirleri, kendisini Tercüman muhabiri olarak tanıtan Ülkücü İşçiler Birliği Derneği Başkanının sahtekarlık yaptığını söylediler

ZÜRİH (ÖZEL)
Kısa bir süre önce Türkiye'den İsviçre'ye giden MHP yanlısı İsmail Danışman'ın hemen faaliyete giriştiği bildiriliyor. Zürih'te yeni Kurulan Ülkücü İşçiler Birliği derneğinin şehrin çeşitli yerlerine astıkları ilk afişlerinin altında İ.Danışman imzası bulunuyor. Söz konusu derneğin ilk bildirisi ise "komünist köpeklere göstereceğiz" cümlesiyle başlıyor.

Derneğin afişlerinde ismi geçen İsmail Danışman'ın kısa bir süre önce de, iş bulamayan yurttaşlarımızın kaldıkları bir otelde, Ruhi Su'nun bandını dinleyen işçileri ölümle tehdit ettiği söylenmektedir.

Ülkücü İşçiler Derneğinin Zürih'teki Konsolosluğun duvarına gece yarısı afiş astığını ancak görevlilerin kalabalığı görüp "ne oldu basıldık mı?" diyerek iki el ateş etmesi üzerine kaçtıkları bildiriliyor.

Dernek başkanının kendisini Tercüman'ın muhabiri olarak tanıtarak, düzenledikleri gecelere Tercüman okurlarını katmaya çalışmaları üzerine İsviçre'deki Tercüman muhabirleri bunun bir sahtekarlık olduğunu söylediler.

Öte yandan İsviçre'nin Cham kentinde de komandolar, MHP'nin yurtdışı örgütlenmesi yasak olduğundan ismini Milli Türk Kültür Derneği koydukları dernekte MHP örgütü gibi faaliyet gösteriyorlar. Çıkardıkları broşür kapağında iki kurt bulunuyor. Milli Türk Kültür Derneği ismine kanıp da derneğe gidenlerin "bu ne biçim dernek, apaçık MHP teşkilatı" dedikleri bildirildi.

İsviçre'de MHP propagandası yapanların Türkiye'den yurt dışına kaçan kanun dışı kimseler oldukları bildiriliyor.

Okul müdürünü istemedikleri gerekçesiyle İGD ve Dev-Sol iki okulda öğrenimi engelledi

İSTANBUL (ÖZEL)
Nişantaşı Dişçilik ve Eczacılık Yüksek Okulunda önceki gün İGD, Dev-Sol ve Devrimci Halkın Yolu grupları tarafından boykot yapıldı. Sahte solcular boykotu okula yeni atanan Müdür İlhan Çuhararoğlu'nun MHP'li ve Ankara Aydınlar Ocağı'nın kurucusu olduğu için yaptıklarını ileri sürdüler. Öğrenciler ise boykotun asıl amacının öğrencilerle Sıkıyönetim kuvvetlerinin karşı karşıya getirilmesi amacını taşıdığını belirttiler.. Boykot sonrasında okulda geniş güvenlik önlemleri alındığı bildirildi.

İTO Başkanvekili Taciroğlu: "KİT'lerin ürettikleri mallara zam yapılmamalıdır"

İSTANBUL (THA)
İstanbul Ticaret Odası Başkanvekili Ali Zafer Taciroğlu, Kamu İktisadi Teşekkülleri'nin (KİT) ürettikleri mal ve hizmetlere zam yapmadan kendi bütçeleri içinde ayakta durabilmelerinin sağlanması gerektiğini söyledi.

İTO Başkanvekili Ali Zafer Taciroğlu, dün yaptığı açıklamada KİT'lerin dünya ölçüsündeki verimlilik seviyesine ulaşmadıkça ürettikleri mal ve hizmetlere yaptıkları zamların enflasyonu artırmaktan başka bir şeye yaramayacağını belirtti.

KİT'lerin açıklarının hazine tarafından karşılanmasının kesinlikle durdurulmasına işaret eden Taciroğlu, bu sağlanana kadar yeni yatırımlar yapılmamasını savundu.

KİT'lere işçi alımının durdurulması gerektiğini de savunan İTO Başkanvekili, tecrübe ve yeteneğe göre işçi ve yönetici tayini yapılmasını istedi. Taciroğlu, işçi ücretlerinin verimlilik artışı ve enflasyonla sınırlandırılması gerektiğini de öne sürdü.

Hayvan Sağlığı Koruma Memurları Derneği, bürokratik engellerin kaldırılmasını istiyor

ADANA (ÖZEL)
Hayvan Sağlığı Koruma Memurları Derneği, çalışmaların daha verimli olması için önlerindeki bürokratik engellerin kaldırılması gerektiğini belirttiler. Adana İl temsilcisi Mustafa Baysan yaptığı yazılı açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Hayvancılık sektöründe ağır ve tehlikeli şartlar altında görev yapmaktayız. Görevimiz hayvan sağlığını korumak, ıslah etmek ve verimini yükseltmektir. Görevlerimizi, çeşitli bürokratik engeller, yetki ve sorumluluk belirsizliği nedeni ile iyi bir şekilde yürütemiyoruz. Halkın yaşamında önemli bir yeri olan hayvan sağlığının korunması, hizmetin iyi yürütülmesi için bürokratik engellerin kaldırılmasını ve yetki sorumluluk durumunun açıklığa kavuşturulmasını istemekteyiz."

Süddeutsche Zeitung

"Türkiye' nin IMF ve OECD ile sürtüşmelerini, kimse Sovyetler Birliği kadar keyifle izlemiyor"

ANKARA (ÖZEL)

Batı Almanya'da yayınlanan Suddeutsche Zeitung gazetesinde Heiko Flottau, İran olaylarından sonra Sovyetler Birliği'nin Türkiye politikası ile Ecevit'in denge politikasına değinen bir makale yayınladı. Makalede şöyle deniyor:

"Öteden beri Batı'nın Türkiye üzerindeki etkisini azaltmak isteyen güçler, İran olayı sonucu yeni bir hız kazandılar. Bu çevreler Türkiye'ye kalkınma halindeki bir ülkenin ihtiyaçlarına uygun bir ekonomik düzen kazandırma amacındadırlar. Ecevit de bir yılı aşkın bir süre önce iktidara geçtiğinden bu yana NATO müttefiklerinin keyfini kaçırma pahasına bu düşünceleri yerinde bulduğunu hiç gizlememiştir. Ancak Ecevit, bu politikasını uygularken Batı ile ilişkilerini kesmeye de hiç niyetli değildir. Zaten şu sıralar Batı'nın ekonomik yardımına da şiddetle muhtaç olduğundan, böyle bir girişimde bulunamaz. Ne var ki, beklenen yardımın bir türlü gelmeyişi, Ecevit'i derin bir hayal kırıklığına uğratmaktadır.

"Öyle anlaşılıyor ki, Batı şimdilik Türkiye'nin bu yeni politikasını sineye çekmek zorundadır. Ve Ecevit hükümeti de —muhalefet bu kez özellikle bunu istese dahi— kolay kolay düşmeyecektir. Bu yeni durumun uzun sürede hangi sonuçlara yol açacağını, örneğin Amerika'nın enine boyuna düşünmesi gerekir. Başka bir deyişle, NATO içindeki yükümlülüklerini elinden geldiği ölçüde yerine getiren bir Türkiye siyasal, ekonomik ve ideolojik alanlarda kendine yepyeni bir yön vermeye girişirse, bunun sonuçları ne olacaktır?

"Türkiye'nin bu yeni eğilimi, gerek IMF ve gerekse OECD ile çıkar sürtüşmelerini kimse Sovyetler Birliği kadar keyifle izlememektedir. Geçen yıl imzalanan bir Dostluk ve İşbirliği Belgesi de yeni gelişmelerin bir ürünüdür. Ecevit böylece iki ülke arasındaki ilişkileri yeni bir temele oturtmuştur. Moskova hem İran'da, hem Türkiye'de olup bitenlerden kendine çıkarlar sağlama çabasındadır. Batı'dan daha bağımsızlaşmış bir Türkiye Sovyetler Birliği için hiç şüphesiz yararlıdır. Bu bakımdan Sovyetler'in Türkiye'ye çeşitli alanlarda yardım elini uzatmasına şaşmamak gerekir. Örneğin petrol arama ve karayollarını geliştirme konuları da bunlar arasındadır. Sovyetler özellikle Karadeniz'den güneye uzanan doğrultuda yollara ilgi göstermektedir ki, bu da onların klasik sıcak denizlere açılma stratejilerini gözden uzak tutmadıklarını kanıtlar."

Flottau, makalesini şöyle bitiriyor:

"Türkiye'nin yeni yönlenmesi nerelere kadar varacak sorusu şüphesiz NATO yandaşlarının verecekleri yardımın ölçüsüne bağlı olacaktır."

Batı Alman Profesörü Werner Kumpel ile Türkiye üzerine yapılan bir söyleşi:

BATI TÜRKİYE İÇİN NE DİYOR?

Prof. Kumpel: "Türkiye'ye siyasal nedenlerle yardım edilmesi bir mecburiyettir."

FRANKFURT(ÖZEL)

Batı Alman Radyosu (WDR) Münih Üniversitesine bağlı Doğu ve Güneydoğu Avrupa Ekonomi ve Toplumsal Sorunlar Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyesi Profesör Werner Kumpel'le Türkiye üzerine bir söyleşi yaptı. Türkiye'nin ekonomik durumunun, Avrupa ile ilişkilerinin değerlendirildiği görüşmeyi aynen yayınlıyoruz.

- Avrupa Topluluğu, gerçekten Türkiye' nin topluluğa katılmasını istiyor.Ama bunu ileri bir tarihe atmak istiyorlar.Türkiye' de de bazı çevrelerin kaygıları var.Ama AET için Türkiye sadece ekonomik değil, siyasal ve askeri bakımdan da büyük öneme sahiptir

ticaret anlaşmaları imzalamıştır.Ama Sovyetler ne Avrupa ülkelerinin verdiği malları verebilir, ne de AET' nin sahip olduğu sermayeye sahiptir

- Biz hemen bir şeyler yapmazsak Türkiye' nin durumu o zaman umutsuz olacak

SORU: Prof. Kumpel Türkiye denince akla ilk gelen bu ülkenin artık hiç bir ödemede bulunamaz duruma düşmüş olduğu. Bu durumdan en çok etkilenenler Türkiye'ye mal sevkiyatında bulunmuş olup da paralarını alamayan orta boy ya da büyük sayılabilecek Alman şirketler. Maalesef durum böyle. Türkiye'nin dış borçları gerçekten endişe veren bir duruma ulaştı. Ama yine de kanımca bütün umutların bir yana atılması diye bir şey söz konusu değildir. Çünkü Türkiye tüm zorluklara rağmen son yıllar içinde eskiden beri olduğu gibi ekonomik bir kalkınma kaydetmiştir.

BORÇLAR KALKINMAYI SİLİP SÜPÜRDÜ

KUMPEL: Türkiye'nin ekonomik kalkınması bir aralar oldukça dikkat çekmekteydi. Ama o zamandan bu yana borçların çok yüksek miktarlara ulaşması, bu kalkınmayı silip süpürmüş bulunuyor. Türkiye'nin hiç bir ödemede bulunamaması durumunu nasıl anlatmak gerekir.

Burada Türkiye ye benzer durumlar içinde olan, ama yine de şu ya da bu şekilde işin içinden çıkan ülkeler var mı? Doğal olarak Güney Amerika ve Brezilya gibi çok yüksek borçlar altında olan ülkeler var. Ama Türkiye gibi hiç mi hiç ödemede bulunamayacak durumda olma bakımından Türkiye'nin özel bir yeri var. Peki, bunun Türkiye ile yapılan günlük işler açısından etkisi ne olabilir? Türkiye'deki ithalatçılar şimdi herhangi bir malı ithal etmeden önce uzun uzadıya düşünmek zorunda kalıyorlar.

SORU. Evet, ama aslında Almanya ile iş ilişkileri içinde bulunan ticari çevreler aldıkları malın karşılığını ödemeye hazırlar. Ve bu paraları Türkiye Merkez Bankasına ödüyorlardı. Fakat Türkiye Merkez Bankası Almanya'ya, ya da başka Batı ülkelerine ödemede bulunmuyor.

Sanıyorum burada gerçekten günün birinde Almanya'daki ihracatçıların, 'hayır artık Türkiye'ye hiç bir mal satmayacağız' deme tehlikesi söz konusu olabilecektir.

KUMPEL: Evet, tabii, özellikle küçük ve orta-boy şirketler için bunların peşin para sıkıntısı çekmeleri bakımından büyük zorluklar yaratacaktır. Küçük ve ortaboy şirketler alanında gerçek trajediler olmaktadır. Kanımca bu şirketlere yardım elinin uzatılması gerekmektedir. Çünkü bu arada Hermes garantileri adı altında, Alman devletinin garantisi altında bulunmayan borçlar söz konusudur.

SORU: Bu noktayı biraz daha açıklığa kavuşturur musunuz? Hermes garantileri ödeme yapılmayan hallerde harekete geçen bir ödeme garantisi değil mi?

KUMPEL: Evet, burada iş rizikosu neredeyse tümüyle Hermes kredi garantisi adı altında, bu devlet sigorta kurumuna dolayısıyla Bonn'daki merkezi hükümete yüklenmektedir. Böyle bir garantiyi alabilen şirketlerse kendilerini her türlü rizikodan kurtarmış oluyorlar. Ama maalesef duruma bakıldığında Türkiye'ye yapılan 600 milyon mark tutarındaki mal sevkiyatının Hermes sigortası tarafından garanti altına alınmamış olduğu anlaşılıyor.

AET VE TÜRKİYE

SORU: Sorunlar da zaten buradan çıkıyor ortaya. Şimdi Türkiye'nin mali açıdan desteklenmesi amaçlanıyor. Burada müracaat edilen bazı örgütler var. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD gibi. Hatta Avrupa Topluluğu gibi. Avrupa Topluluğu da eskiden beri olduğu gibi Türkiye'nin örgüte üye olmasına ilgi gösteriyor. Burada değişen birşey var mı?

KUMPEL: Hayır, değişen bir şey yok. Avrupa Topluluğu, gerçekten Türkiye'nin topluluğa katılmasını istiyor. Yine de bana öyle geliyor ki sanki Ortak Pazar makamları şimdilik bu konuyu daha ileri bir tarihe atmak istiyorlar. Hani en iyisi hiç konuşmamak. Türkiye'de Avrupa Topluluğuna karşı direnişler var. Yalnızca politikacılar arasında değil ama ekonomik alanda. Zira ekonomi çevreleri Avrupa Topluluğunun acımasız rekabet rüzgarından korkuyorlar. Yani öyle sanıyorum ki her iki taraf da da bazı kaygılar var. Ama Avrupa Ekonomik Topluluğu için de şunun tanınması gerekir ki Türkiye bizim için yalnızca ekonomik değil, çok büyük siyasal ve askeri öneme sahiptir.

SORU: Stratejik öneme sahip konumu belirlemek için Boğazları anmak yeter herhalde. Ama ben şimdi başlangıçta yönelttiğim soruya dönmek istiyorum. Avrupa Topluluğu, Türkiye gibi böylesine büyük borçlar, içinde olan ülkenin tam üyeliğini üstlenebilir mi, yoksa sizin de işaret ettiğiniz nedenlerden ötürü yapılacak başka şey kalmıyor mu?

SOVYETLER AET'NİN YERİNİ TUTAMAZ

KUMPEL: Bunu başarıp başaramayacağımız üstlenip üstelenemeyeceğimiz, Topluluğa daha kaç az gelişmiş ülkeyi alacağımıza bağlıdır. Örneğin Portekiz, İspanya ve Yunanistan da bize birşeylere mal olacak. Bunlara bir de Türkiye eklenirse durum giderek kritikleşir. Avrupa Ekonomik Topluluğunun başka ülkelere vereceği şeyler de vardır. Yani ekonomik açıdan bakıldığında bunun sorunlarla son derece dolu olduğunu söyleyebilirim. Ama siyasal nedenlerden, hatta insancıl nedenlerden Türkiye'ye yardım edilmesi gerektiğini, bunun bir mecburiyet olduğunu söyleyebilirim. Öte yandan Türkiye, Sovyetler Birliği ve Libya ile de birer ticaret anlaşması imzalamıştır. Hatta geniş kapsamlı olması için çaba gösterilmiş ticaret anlaşmaları bunlar. Sovyetler Birliği ile olduğu gibi Doğu Bloku ekonomik yardımlaşma örgütü üyesi ülkelerle de imzalanmış anlaşmalar vardır. Ama bu örgüt üyesi ülkeler Avrupa Topluluğu ülkelerinin verdiği malları Türkiye'ye veremezler, bu bir. İkincisi de Avrupa Topluluğu ülkelerinin sahip olduğu sermaye gücüne sahip değildirler. Bu nedenle de Avrupa Topluluğunun yerini alamazlar.

SORU: Ya Araplardan sermaye temin edilmesi?

KUMPEL: Şimdiye kadar hemen hemen hiç temin edilememiştir, ya da çok az artmıştır bu sermaye. Araplar çekimser davranıyorlar.

SORU. Bunu hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

KUMPEL: Çeşitli nedenleri var. Kısmen tarihi kısmen de tabii Arap ülkelerinin ekonomik genişleme gereksinimleri rol oynuyor. Son bunalımdan önce İran çok şey ummuştu. Irak ve Libya'nın da geniş çapta endüstrileşme planları vardır. Paraya kendileri gereksinim duymaktalar.

SORU: Evet, Prof. Kumpel, özetlemek gerekirse Türkiye güç bir durumda ama umutsuz değil, öyle mi?

KUMPEL: Öyle ifade edilebilir. Ama biz hemen, birşeyler yapmazsak, Türkiye'nin durumu o zaman umutsuz niteliğini kazanacaktır.

FRANSA RADYOSU YORUMCULARINDAN

Edouard Sablier: "Türkiye, Sovyet kampına itilmemelidir"

Fransa Radyosu yorumcularından Edouard Sablier 9 Mart günü yaptığı bir yorumda Türkiye'nin içinde bulunduğu son ekonomik durumu ele aldı. Batının Türkiye'ye kredi vermesini isteyen Sablier Türkiye'nin Sovyet kampına da itilmemesini istiyor. Sablier'nin yorumunun bazı bölümleri şöyle:

"... Bugün Türkiye'de ekonomik durum felakettir, yılda yüzde 50 oranında bir enflasyon, nüfusun yüzde 20'si işsiz, 3 milyarlık borç 10 milyarlık ticaret açığı, üretim hacmi yarıdan az. Bütün bunlar ülkeyi bir tehlikeye atıyor.

"...Batının savunmasında Türkiye askeri açıdan büyük katkıda bulunan Atlantik paktının en sağlam ileri bir kalesiydi. Dört yıldır Amerikan yardımı kesilmişti... Ülkenin bugün acilen 3 milyara, gelecek 5 yıllık dönemde de her yıl için 5 milyara ihtiyacı var. Ekonomik işbirliği kurumları Türkiye'ye borç vermelidir. Bu arada ülkede yeni büyük devalüasyonlar yapıldı. Özellikle devlet sektörü bir yıkım içinde.

"Türkiye Maliye Bakanı meslektaşlarıyla Guadeloupe zirvesinde de tartışıları konuları ele alıyor ve onları ülkemizin içinde bulunduğu kötü ve acil durumu anlatıyor.

"Önce Türkiye, dolayısıyla da batı için bugünkü durum üzerinde tartışılması gerekiyor... İran olayları bu tartışmaları açmıştır. Türkler Sovyet kampına itilmemelidir. Kuşkusuz Batı tarafından teşvik edilmelidir."

Deniz Baykal Venezuella'ya gitti

ANKARA (ÖZEL)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal Venezüella ve Brezilya'nın yeni devlet başkanlarının and içme törenlerine katılmak üzere bugün Venezüella'nın başkenti Karakas'a gitti. Deniz Baykal Venezüella ve Brezilya'daki törenlere Cumhurbaşkanı ve hükümeti temsilen katılacak.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Baykal resmi gezisi sırasında hükümet yetkilileriyle ikili görüşmelerde bulunacak. Baykal 21 Martta Türkiye'ye dönecek.

Ingiltere Genelkurmay Başkanı Gölcük'te incelemelerde bulundu

GÖLCÜK (AA)

Genelkurmay Başkanı Evren'in çağrılısı olarak Türkiye'de bulunan İngiltere Genelkurmay Başkanı Cameron, dün de Gölcük Deniz Üssü ile askeri tersanelerde incelemelerde bulundu.

Türkiye'de denizaltı yapımının büyük bir başarı olduğunu söyleyen İngiltere Genelkurmay Başkanı, incelemelerini tamamladıktan sonra İstanbul'a döndü. Konuk Genelkurmay Başkanı bugün Türkiye'den ayrılıyor

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Oda ağası

Mimarlar Odası, TKP'nin etkinliğinin en az olduğu meslek odalarından biri.

Bu yüzden TKP'nin Mimarlar Odasını ya ele geçirmesi, ya da yönetimindeki etkinliğini artırması gerekiyor.

Öyleyse ne yapacaklar?

Ustaları Brejnev'den öğrendikleri "böl-yönet" siyasetini tekrar uygulamaya koyacaklar, TÖB-DER'i, Köy-Koop'u böldükleri gibi Mimarlar Odasını da bölecekler.

Bölücülük faaliyeti, önce "şehircilik" açısından başlıyor. Genel Kurul Ankara'da mı yapılacak, yoksa İstanbul'da mı? Utanmasalar, "Moskova'da yapılsın" diyecekler ama, Türkiye'nin mimarlarına bunu kabul ettirmek mümkün değil.

Amaç, mevcut yönetimi yıpratıp, meydana gelebilecek tereddütlerden istifade bölebildiği kadar bölmek.

Böylece propaganda mekanizması çalışmaya başlıyor:

Geçen Genel Kurul, bu yılki toplantının İstanbul'da yapılmasını kararlaştırmıştı, toplantı İstanbul'da yapılmalıdır!

Ortada bir de Sıkıyönetim kararı var. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, 4 numaralı bildirisiyle Derneklerin ve Meslek Odalarının toplantılarının merkezlerinin bulunduğu yerde yapılmasını şart koşmuş.

Bu bildiri gereğince Mimarlar Odası yönetimi, Genel Kurulun merkezinin bulunduğu Ankara'da yapılması kararını almış, gerekli başvuruları yapmış.

Sen misin yapan? TKP taraftarlarında bir şamata, bir yaygara,

Sıkıyönetim karışamaz! Bu kararla Genel Kurul iradesi çiğneniyor!

Amaç, anlaşmazlığın sıkıyönetime karşı tutum olduğu izlenimini yaratmak. Oda yönetimi sıkıyönetimle uzlaşıyor, TKP'li cengaver savaşçılar ise kimseyi takmıyor görüntüsü vermek.

O arada sıkıyönetim durumu yeniden değerlendiriyor. Toplantının İstanbul'da da yapılabileceğini söylüyor.

O zamana kadar sıkıyönetimi dinlemeyecekleri havasında olan TKP'liler, bu kez sıkıyönetimin yanına geçiyor:

—Gördünüz mü, sıkıyönetim bile toplantının İstanbul'da yapılmasını istiyor. Yönetimin kararı hem tabanının iradesine aykırıdır, hem hukuka aykırıdır!

Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu diyeceksiniz ama, genel amaç, hem üzüm yemek hem bağcıyı dövmek.

Hukuk allâmesi kesilen TKP'liler bu kez Danıştay'a başvurüyorlar. Ancak o kapı da kapanıyor, Danıştay, yürütmenin durdurulması talebini reddediyor.

Ama savaşımcılar yüzsüzlükten vazgeçmemiş. Bu kez gazetelere ilânlar vererek, oda üyesi mimarları Genel Kurul'u protesto etmeye çağırıyorlar.

Hikayenin bundan sonrası nerede bitecek? Doğu Berlin'deki Laz İsmail, TÖB-DER ve Köy-Koop'da olduğu gibi bu kongreyi de karakolda bitirmeyi başarabilecek mi? Bunu birkaç gün içinde göreceğiz.

İ. Bilen'i, savaş ağası, toprak ağası, okul ağası, sendika ağası rollerinden sonra, şimdi de oda ağası kılığında görüyoruz.

Mimarlar Odası Kongresinde TKP taraftarları, mahkemeden tedbir kararı çıkarttılar

ANKARA(ÖZEL)

TKP'liler Mimarlar Odası Kongresini yaptırmamak ve yolsuzluklarının açıklanmasını önlemek için Kongreyi çalıştırmamaya uğraşıyorlar.

Saat 11.00'de TKP'ye karşı grupların önerisiyle divan başkanlığına Gürol Gürkan'ın getirilmesiyle Kongre çalışmalarına başladı. Divan TMMOB'nin hazırladığı ve Kongreleri yürütmekle ilgili olan yönetmeliğin Kongreye sunulacağını belirtti. TKP taraftarları o andan itibaren engellemelerine başladılar. Usul üzerine söz alan TKP taraftarları, "Yönetmelik tartışması yapılmasını, ondan sonra oylanmasını" istediler. Bu konuda konuşan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk ise bu yönetmeliğin tüm odalar için bağlayıcı olduğuna işaret ederek, usulen oylanacağını belirtti. TİP ve TKP yanlılarının usul üzerine konuşmaları devam ederken, TKP yanlılarının avukatları Alp Selek ve Dilruba Yenen'in oda başkanı Yavuz Önen'e İstanbul 11. Asliye Hukuk Mahkemesinden aldıkları tedbir kararını verdiler. Bunun üzerine divan bu kararın bozulması yönündeki çalışmaları yapmak üzere oturuma saat 15.00'e kadar ara verdi.

Bu açıklamadan sonra kürsüye gelen eski Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay, bu kararın Kongrenin görevden alıkonması demek olduğunu belirtti. Dalokay'ın konuşması delegelerin uzun alkışlarıyla karşılandı. Bu arada TKP yanlılarının avukatının sürekli olarak havayı gerginleştirmek için kışkırtıcı konuşmalar yaptığı ve 'İlla polis getirtmek mi istiyorsunuz?" gibi sözler sarf ettiği duyuldu. Bunun üzerine avukat görevliler tarafından susturuldu ve divanın yanından aşağıya indirildi. Bu sözlerin üzerine Dalokay, oturduğu yerden, bunların hiç bir şey yapamayacaklarını, polis de getirtemeyeceklerini onun için oturuma ara verilmesine bile gerek olmadığını söyledi.

Hukuk müşavirliğinin ise kararın durdurulması için çalıştığı öğrenildi

TKP'LİLER POLİS ZORUYLA KONGREYİ ENGELLEMEYE ÇALIŞIYOR

Divanın Kongreye saat 15.00'e kadar ara vermesine rağmen tedbir kararını kaldırmaya yönelik herhangi bir kararın alınmamasından dolayı Kongre başlayamadı. TKP'lilerin tedbir kararını Oda Başkanı Yavuz Öner adına çıkarttıkları, aslında bu karara Kongrenin muhatap olmadığı ve çalışmalarını sürdürebileceği ifade ediliyor. Buna rağmen TKP'lilerin tedbir kararının bir örneğini emniyete vererek zor yoluyla kongreyi yaptırmamak kararında oldukları görülüyor.

Kendilerine tedbir kararının geldiğini söyleyen Emniyet yetkilisi, Kongre bu haliyle yapıldığı taktirde engelleyeceklerini söyledi. Emniyet yetkilisi Kongrenin başlaması için tedbir kararının kaldırılmasına ilişkin mahkeme kararı gerektiğini ifade etti.

İSTANBUL ŞUBESİNDEKİ YOLSUZLUK

Genel Merkezin hazırladığı Denetleme Kurulu raporunda İstanbul Şubesinin kendilerine ayrılan ödenekten bazı harcamaların Oda geleneklerine aykırı olarak yapıldığı belirtilerek kendilerinden taksim edilmesi gereği üzerinde duruluyor.

Toplam 6265 lira olan bu paranın Aralık 1978'de tahsil edilmesinin kararlaştırıldığı fakat alınmadığı belirtilerek şöyle deniliyor:

"Geçen dönem İstanbul Şubesi Yönetim Kurulunun Oda geleneklerine aykırı olarak bir işçi sendikası içindeki anlaşmazlık sonucu doğan taraflardan birine yaptığı beş bin liralık yardımla bir, günlük gazetenin desteklenmesi amacıyla söz konusu gazeteden bir süre fazla miktarda satın alınması biçimindeki 540 ve 725 liralık harcamalardır."

İzmir İktisat haftası bugün açılıyor

İZMİR (AA)

Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi ile İzmir İktisat ve Ticaretliler Derneği tarafından ortaklaşa düzenlenen "İzmir İktisat Haftası" bugün Çeşme İlcesinde başlıyor.

İkinci "İktisat Kongresi"ne ön hazırlık niteliği taşıyacağı belirtilen "İktisat Haftası"nda Türkiye'nin Ekonomik ve sosyal sorunlarının tartışılacağı ve önerilerin belirleneceği bildirildi.

İktisat Haftası, Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fikret Sönmez'in konuşması ile açılıyor. Konuşmadan sonra da tebliğlerin tartışılmasına geçilecek. Haftanın ilk tebliği, Ege Üniversitesi İktisat teorisi ve Kantitatif Yöntemler Bölümü Başkanı Prof. Dr. Hüseyin Timur tarafından sunulacak ve 1923 yılında toplanan iktisat kongresinin amacı anlatılacak. Üç gün sürecek İzmir İktisat Haftası'na Devlet Bakanı Başbakan yardımcısı Hikmet Çetin ile Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in de katılması bekleniyor.

Örneklepe'de yaptırılan konutların bir kısmı da dövizle satış uygulaması içine sokulacak

İstanbul'daki sosyal konutlar da artık dövizle satılacak

İSTANBUL(ÖZEL)

İmar İskan Bakanlığı tarafından İstanbul'da yapıtrılan sosyal konutlarda artık döviz karşılığı satılacak.

İstanbul İl İmar Müdürlüğü yetkilileri Alibeyköy, Dolayoba'da yaptırılacak sosyal konutların yabancı ülkelede çalışan işçilere döviz karşılığı satılmasının planlandığını söylediler. Yetkililer ayrıca Örnek Mahallesinde yapımı süren konutların bir bölümünde de bu işe ayrılacağını belirttiler.

Sosyal konutların yapımının dar gelirli vatandaşların ev sahibi olmasına yönelik bir uygulama olduğu biliniyordu. Şu sıra alınan önlemlerin sosyal konut uygulamasını amacının dışına saptırdığı ve hedefinden uzaklaştırdığı belirtiliyor.

Akaryakıt tasarrufu için

Kartal-Yalova araba vapuru seferleri kısıtlandı

- Şehirlerarası otobüs seferleri de azaltıldı

İSTANBUL (AA)

Akaryakıt tasarrufu amacıyla Denizcilik Bankası Şehir Hatları İşletmesi Kartal-Yalova ve Yalova-Darıca araba vapurları seferlerinde kısıntı yapıldı. Karşılıklı yapılan seferler kaldırıldı. Bu durumda Yalova'dan kalkan araba vapuru Kartal ve Darıca'ya gidip geliyor.

Şehir Hatları İşletmesi yetkililerinden alınan bilgiye göre, karayolu ile motorin ulaşımının gecikmesi yüzünden Yalova Kartal ve Yalova-Darıca araba vapuru seferleri yalnız bir kez yapılacak.

Karaköy-Kadıköy ve Boğaziçi seferlerini yapan Şehir Hatları İşletmesi vapurlarının mazot ihtiyaçlarının Beykoz'dan karşılandığını belirten yetkililer, bu hatlarda herhangi bir kısıtlama yapılmadığını bildirdiler.

Öte yandan, şehirlerarası çalışan otobüs seferleri azaltıldı

Bu konuda bilgi veren Anadolu Otogar Müdürü Sadi Önay, normal olarak Anadolu'ya günde 400 sefer yapıldığını, ancak son günlerde akaryakıt tüketimini azaltmak amacıyla sefer sayısının 260-275'e düştüğünü söyledi.

ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği, eğitimi engelleyecek davranışlara karşı çıkılmasını istedi

ANKARA(ÖZEL)

ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Üniversitede meydana gelen son olaylar üzerine bir açıklama yaptı. ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği açıklamasında üniversite içinde gerginliği artırıcı her tür provokasyona açık olayları kaygı ile izlediklerini belirterek, "1 Mart Perşembe günü Üniversite Kafeteryasında yer alan olayların doğurmuş olabileceği son derece sakıncalı sonuçları geçmiş deneylerimizden anımsamaktayız" dedi.

Açıklamada, eğitimin kesilmesine neden olacak her tür davranış karşısında kesin tavır almanın vazgeçilmez bir görev olduğuna işaret edilerek şöyle denildi.

"Bu nedenlerle üniversitemizde varmış olduğumuz noktadan geriye dönmemize neden olabilecek her tür tutum ve davranıştan kaçınılması gereğini, bu konuda öğrencilerimizin en büyük titizliği göstermesini ve üniversite iç yönetiminin üniversite öğretim üyelerinin de eğilimlerini yansıtacak bir biçimde üniversitenin tüm kesimleriyle ilişkilerini açık ve ilkeli bir düzeyde yürütülmesinin kaçınılmazlığını kamuoyuna duyurmayı bir görev biliriz."

Atakol-Rolandis görüşmeleri belirsiz bir süre ertelendi

HABER MERKEZİ

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın Kıbrıs Türk ve Rum Dışişleri Bakanlarına New York'ta görüşmeler yapmak üzere yaptığı davet belirsiz bir süre için ertelendi.

Lefkoşe'de Kıbrıs Rum yönetiminin bir sözcüsü, ertelemeye neden olarak Genel Sekreterin Mart ayının ikinci yarısından itibaren New York'tan ayrılışını gösterdi. Sözcü BM Özel Temsilcisi Galindho Pohl'un Türk ve Rum tarafları ile temaslarını sürdüreceğini bildirdi.

BM Genel Sekreteri Waldheim, bir hafta önce taraflara sözlü bir çağrıda bulunarak, her iki toplumun Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm bulunmasını amaçlayan toplumlararası görüşmelere ilişkin gündem çalışmalarını sürdürecek birer temsilciyi New York'a göndermelerini istemişti. Davet iki toplumun Dışişleri Bakanlarını kapsıyordu. Rum tarafı, New York'a gitmek için, Rum Dışişleri Bakanı Rolandis'e resmen yazılı bir davet gelmesini talep etmişti.

Rum kaynakları Waldheim'in davet sorununu çözümlemesi halinde, iki toplumun temsilcilerinin muhtemelen Mart ayı sonunda Waldheim'le New York yerine Viyana'da biraraya gelebileceklerini bildiriyorlar.

Bu arada Kıbrıs Rum Toplumu Lideri Spiros Kipriyanu'nun 4 Nisan'da Atina'ya gideceği yolundaki haberler Lefkoşe'de resmen doğrulandı. Rum Toplumu Liderine Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis de eşlik edecek.

Öte yandan Yunan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis, Başbakan Bülent Ecevit'in Türk–Yunan ilişkileriyle ilgili açıklamalarına Yunan hükümetinin verdiği cevabı yetersiz ve güçsüz bulan muhalefetin tutumunu kınadı. Rallis muhalefetin eleştirileri üzerine gazetecilere şu açıklamada bulundu.

"Yunanistan'ın ulusal konulara ilişkin tezleri geçmişte de defalarca açık ve tartışma götürmeyecek biçimde açıklandı. Muhalefetin hükümete karşı aşırı vatanperverlik taslaması hem gereksiz, hem de tehlikelidir. Gereksizdir. Çünkü hükümetin bu tür uygulamalarda öğüde kesinlikle ihtiyacı bulunmamaktadır. Tehlikelidir. Çünkü uluslararası sorunların barışçı yollardan çözümleri için gereken havayı yaratmıyor."

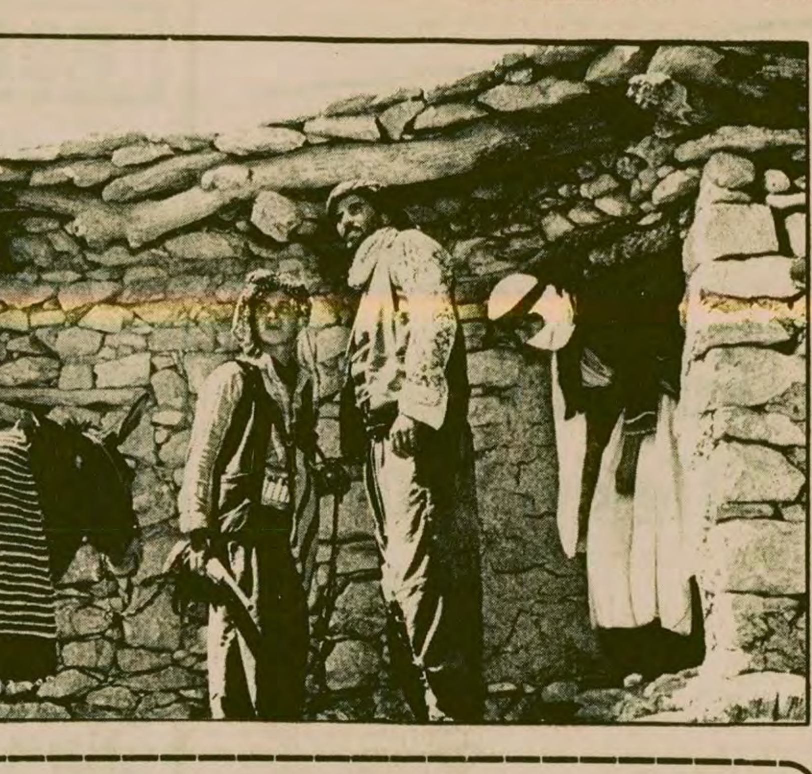
Öte yandan Türkiye Savunma Bakanı Neşet Akmandor'un Türkiye'yi ziyaret eden İngiliz Genelkurmay Başkanı Hava Mareşali Neil Cameron'un Kıbrıs'la ilgili sözlerine verdiği cevabın Yunan basınında tepkiyle karşılandığı belirtiliyor. Yunan gazeteleri Akmandor'un "Kıbrıs sorunu, Yunanistan'ın kendine ait yükümlülüklerini yerine getirmediği sürece çözümü mümkün değildir" biçiminde demeç verdiğini bildirerek, Atina'daki siyasal gözlemcilerin yorumlarına yer verdiler.

Koroya cağrı

İstanbul Halk Korosu kurulacaktır. Koroda çalışmak isteyen arkadaşları 17 Mart Cumartesi günü saat 14.00'de aşağıdaki adreste bekliyoruz.

İstiklal Cad. 483/5 (İsveç Konsolosluğu yanı)

sanat ★ edebiyat

Sürü"nün İstanbul'da gösterilmeye başlandığı ilk gün Çemberlitaş İpek sinemasındayız. Müziksiz jenerikler durgun durgun geçtikten sonra, dağda ilerleyen üç atlı görüntüsü ile birlikte Kürtçe bir ağıt başlıyor. Ve salonda büyük bir alkış kopuyor.

Evet, hapisteki sinemacı Yılmaz Güney'in senaryosundan genç yönetmen Zeki Ökten'in çektiği filmi izliyoruz. Elimizdeki ön bilgiler şunlar: İlk adı "Şivan ile Berivan" olan "Sürü" filminin yapımı 6 ayda tamamlanmış; 3 milyon lira dolayında para harcanmış, 12.000 metre negatif çekilmiş ve ortaya bunun aşağı yukarı üçte biri uzunluğunda 2 saat 17 dakikalık bir yapıt çıkmış. Bu uzunluktaki bir film denemesi sinemamız için az rastlanan olaylardan...

HAFTANIN FİLMLERİ

Nezih Coş

Bir destan-film

SÜRÜ

Yönetmen: Zeki Ökten/Senaryo: Yılmaz Güney/ Görüntüler: İzzet Akay/ Müzik: Zülfü Livaneli/ Oyuncular: Tarık Akan, Melike Demirağ, Tuncel Kurtiz, Yaman Okay, Levent İnanır, Erol Demiröz, Şener Kökkaya, Savaş Yurttaş, Güler Ökten / Güney Film yapımı (1978)/İstanbul SİNE-POP ve İPEK'te.

Bir göçmen aşiretinin dağılışı

"Sürü" bize Doğu'nun dağlarında hayvan besleyerek yaşamını sürdüren göçmen bir Kürt aşiretinin parçalanışını, yüzyılların yerleştirdiği değer yargılarının çözülüşünü, ülkedeki toplumsal koşulların değişmesi karşısında aşiret gerçeğinin yokoluşunu anlatıyor.

"Sürü"nün ilk yarısında Vesikan ve Halilan aşiretleri arasında bitmekte olan kan davası olgusundan yola çıkılıyor. Vesikanlı Şivan (T. Akan). Halilanlı Berivanla (M. Demirağ) evli. Şivan, hasta ve hiç konuşmayan karısını çok seviyor, onun iyileşmesi için çırpınıyor. Ancak babası Hamo (T.Kurtiz) üç çocukları da yaşamadığı için Berivan'ı uğursuz ve haın bir Halilanlı olarak niteliyor. Bu yüzden sık sık oğluyla çatışıyor.

"Sürü"nün Hamo'su aşiret düzeninin temsilcisi vekatı bir savunucusu olarak çıkıyor karşımıza. Hamo, bölgeye de ulaşmış bulunan traktör gerçeğinin hayvancılığı yok ettiğinin, meraları sürüp tarla haline getirdiğinin farkında. Ama hem aşiretten arda kalan nüfus gitgide azalıyor, hem de hayvancılıktan başka iş seçeneği bulamıyor Hamo. Halilanlarla kan davası, hem Vesikanlıları gitgide tüketiyor, hem de Vesikanlı olmak ona göre bu davayı sürdürmeyi gerektiriyor.

Filmdeki hiç konuşmayan, kaderine razı, hasta Berivan ise hem Hamo'nun Halilanlı düşmanlığını körüklemesi açısından önem taşıyor, hem de kan davasından çoktan vazgeçmiş olan Şivan'ın geleneksel değerlerden, aşiret bağlarından kopuşunu hızlandırıcı bir öğe oluyor. Hamo, Berivan'ın hasta olduğunu kabul etmez ve onu bir uğursuzluk simgesi sayarken, oğlu Şivan onun hasta olduğunu, tedavisi gerektiğini savunuyor. Dervişlerden, şıhlardan hayır olmadığını görüyor, karısını kasaba doktoruna götürüyor. Babasıyla olan çatışması Şivan'ı aşiretten koparıp yeni bir iş aramaya sevkediyor.

Filmin ikinci yarısı, Vesikanlıların Ankara'ya trenle sürü götürmelerini anlatıyor. Bu sürü, Vesikanlıların hem borçlarını ödemeleri hem de kışı çıkarmaları için gerekli parayı sağlayacaktır. Oysa, önce istasyon görevlilerinin ve tren makinistlerinin rüşvet istekleri, sonra trenin DDT'si temizlenmemiş vagonları, sonra hırsızlar, ellerindeki koyunların bir kısmını yitirmelerine yol açıyor. Ankara'da koyunlarını hemen satamıyor, onları bir hafta daha beslemek zorunda kalıyorlar. Hamo, bütün bu aksilikleri Halilanlı Berivan'ın uğursuzluğuna bağlıyor, Şivan ise hamallık yaparak para kazanmaya çalışıyor. Bu arada gelişen olaylar, Vesikanlıları iyice birbirinden kopartıyor, dağıtıyor ve baba Hamo'yu Ankara caddelerinde yapayalnız, bağıra bağıra küçük oğlu Sülo-yu arar halde bırakıyor.

Destansı anlatım dili

"Sürü"nün senaryosunu hazırlayan Yılmaz Güney, Doğu'nun yaylaklarından başlayıp Ankara'nın kalabalık caddelerinde son bulan bir yokoluşun, tükenişin destanını yazmış, Film bu yönden Amerikalı Sam Peckinpah'ın modern toplum karşısında yokolan kovboyları anlatan yapıtlarını akla getiriyor. Ama Güney'in "Seyyit Han"da, hatta "Umut" da da bu destansı anlatıma eğilim duyduğunu belitmeden geçmeyelim.

"Sürü"nün en belirgin özelliği, yönetmenin varolma, yaşama mücadelesi veren bir göçer ailesinin öyküsünü işlerken, günlük yaşamdan çeşitli ayrıntılı görüntüleri bu öyküye ustalıkla katması ve filmi zenginleştirmesi. Bu da Güney'in senaryosundan gelen bir uslup tarzı aslında. Filmin çok uzun bir yapıt olarak hazırlanıp sonradan kısaltılması öyküde birtakım boşluklar doğurmamış değil. Örneğin saralı kardeş ve küçük Sülo, ne oldukları, nereye gittiktikleri anlaşılmadan ortadan kayboluyorlar. Ancak buna karşılık, toplumsal yaşamdan küçük kesitlerin yer alması, "Sürüye" unutulmayacak bir anlatım zenginliği katıyor, filmin destansı uslübunu, güçlendiriyor. Örneğin aşiret çadırlarındaki günlük yaşam, yoksulluk görüntüleri, çerçinin göçerlere mal karşılığı mal satması, küçük Sülo'nun elindeki tarihi kurşun levhaları yok pahasına kapatması, koyunların trene yüklenmesi sırasında istasyon dolayında iki başka ailenin kan davası yüzünden çatışmaları, trene zam gelmesinin ailede yarattığı hoşnutsuzluk, trendeki kadın satıcısı, Sülo'nun bu kadınla cinsel açlığını gidermesi ama tüm parasını ona kaptırması, vb. gibi.

Güncel siyasi olgular

Güney senaryosunu ayrıntı bölümlerle zenginleştirirken, toplumumuzun, güncel siyasi olgularına da yer vermek istemiş. Örneğin trende jandarma gözetiminde hapise götürülen ve türküler okuyan saz ozanı, tren penceresinden bir evin üzerinde görülen "Kahrolsun Ağalık" yazısı, trende bir gencin gazete satarken "faşizme karşı halkımızın mücadelesini yazıyor" gibi sözler söylemesi, Ankara'da elinde "halkımıza" başlıklı bildiri tomarlarıyla bir gencin vurularak öldürülmesi, Vesikanlıların yanında kaldıkları hemşerilerinin oğlunun gazinoya gelmek yerine köydeki bir mitinge gitmeyi seçişi gibi.. Bu bölümler, filme ilgiyi artıran, filmin gerçekçi yönünü güçlendiren bir nitelik taşıyorlar.

Zeki Ökten'in çalışması, temiz, düzgün bir sinema çalışması, Ökten, Güney'in amaçladığı destansı anlatıma büyük ölçüde ulaşmış görünüyor. "Sürü"nün senaryosu entrikalı bir yapıdan özellikle kaçınarak hazırlanmış. Konuya merak öğesi getirecek büyük olaylar pek yok. Bu durum, filme belli ölçüde bir monotonluk veriyor aslında. Yine de Ökten'in böylesi güç bir işin altından alnının akıyla çıktığı bir gerçek. "Sürü", başka yönetmenlerin Güney'in senaryolarından yaptığı filmlerin en iyisi bizce. Filmde bir uslüp bütünlüğü olması, Ökten'in başarısının kanıtı.

Livaneli ise, "Otobüs"filminden bu yana henüz o denli etkili yeni bir film müziği ortaya koyamadı. "Sürü"de de akılda kalacak, yeni, özgün bir çalışması pek yok Livaneli'nin. Daha çok eski türkülerde idare edilmeye çalışılmış görünüyor.

Oyuncular ise bütünüyle başarılı. Gerek T. Akan, gerek M. Demirağ, değişik birer kompozisyon çiziyorlar "Sürü"de. Saralı rolündeki başarısıyla Yaman Okay da dikkati çekiyor. Hamo rolündeki Tuncel Kurtiz de biraz abartılı oyununa karşın kendisinden istenen kişiliği ustalıkla canlandırıyor.

Sonuç olarak senaryocu Yılmaz Güney'i ve yönetmen Zeki Ökten'i kutlamak istiyoruz. Türk sinemasına alışılmamış uzunlukta, seviyeli, ustalıklı bir yapıt kazandırdıkları için. Kameralarını ülkemizin toplumsal sorunlarına çevirdikleri, toplum gerçeklerini, insan gerçeklerini sergiledikleri için. "Sürü" mevsimin önemli Türk filmlerinden.

İyi niyet yeterli mi?

BABA KARTAL

Yönetmen: Cüneyt Arkın/ Senaryo: Safa Önal/ Görüntüler : İzzet Akay/ Oyuncular: Cüneyt Arkın, Deniz Akbulut, Bilal İnci, Nejat Özbek, Tuğrul Meteer / Erman film yapımı (1979) / İst. VENÜS, İNCİ, BULVAR, MISTIK, OCAK'ta.

Türk sinemasının bir numaralı "star" oyuncusu Cüneyt Arkın, birkaç yıldır yönetmenlik de yapmaya başladı. Bugün Arkın'ın Yılmaz Güney'in çizgisini izleyerek, toplumsal sorunlarımıza eğilen, emekçi halktan yana filmler ortaya koymak istediğini görmemeye olanak yok. Ancak yapıtlarının bu amaca yeterince karşılık verebildiğini söyleyebilmek zor.

Arkın, yönetmen Melih Gülgen'in ilericilik adına çevirdği "Cemil" dizisi filmlerinde halktan yana bir polis komiserini canlandırmış, ancak bu filmler, halkın, eşitsizlik ve sömürüye dayalı toplum düzenini değiştirebilmek için esas olarak polis gücüne güvenmesi gerektiğini savunmaktan ileri gidememişti. Bu filmlerin sonunda ilerici, güçlü ama yapayalnız bir polis hep kötüleri cezalandırıyor, böylece herşey hallediliyordu. Arkın bu filmlerle benimsediği "güçlü tekil kahraman" anlayışını hiç bir vakit terketmedi. Bu çizgi oyuncu ve ortak yapımcı olarak katıldığı "Maden" filminde dahi etkisini gösteriyordu. Arkın'ın yönetmen-oyuncu olarak çevirdiği ve İstanbul'da gelecek hafta gösterilecek "Kanun Gücü" filminde de bu hatalı toplumculuk anlayışını sürdürdüğünü düşünmek herhalde kehanet sayılmamalı.

Arkın, "Baba Kartal" ile de aynı tutumu sürdürüyor. Bu kez Yılmaz Güney'in 1972'de yönetip oynadığı "Baba" filmiyle 1971'de yaptığı "Umutsuzlar" dan esinlenmiş bir öykü anlatıyor seyircisine. Safa Önal, bu iki filmden yola çıkıp, biraz ekleme, biraz değiştirme yaparak yeni bir senaryo çıkarmış ortaya. Toprak ağasının sömürüsüne dayanamayıp büyük kente gelen iki çocuklu dul bir adam, çocuklarının geleceğini garantiye almak için kirli işlere karışıyor, kiralık katillik yapıyor. Ama zengin bir adam haline gelmesine ve yeniden sevmesine karşın, rahat içinde büyüttüğü çocuklarının kendi pisliğine bulaşmalarını önleyemiyor. Sonunda kendini bu duruma getiren iş adamlarını teker teker öldürüp, içyüzlerini de basına açıklıyor.

Arkın,anlattığı öykünün gerçekliğine kendisi inanıyor mu acaba? Öykünün hayali yönü bir yana, seyirciye bozuk düzenle mücadele adına samimiyetle "kişisel intikam" yolunu mu öneriyor? Biz bu sorulara tutarlı yanıtlar verdikçe Arkın'ın "toplumcu sinema" yolunda daha ileri adımlar atabileceğine inanıyoruz.

"Baba Kartal"ın başındaki köy bölümü oldukça dikkat çekiciydi. Kartal'ın kente gelişi, yoksulluk içinde yaşaması, inşaatta çalışması oldukça gerçekçi, üstelik iyi çekilmiş bölümlerdi. Ama "kiralık katillik" serüveni ile birlikte "Baba Kartal" Yeşilçam tipi alışılmış bir masal senaryosu halini aldı ve öyle gelişip sonuçlandı. "Baba Kartal" da ne yazık ki yoksul halkın çıkarlarından çok, "star oyuncu" nun çıkarlarını gözeten bir film olarak kaldı bizim gözümüzde.

Filmde adını jeneriğe yazmaksızın, Zülfü Livaneli'nin bilinen türkülerinin fon müziği olarak kullanılmasına ise biz sadece değinmiş olalım.

---

29. Berlin Film Şenliğinde "Altın Ayı"yı B. Alman filmi aldı

● "SÜRÜ" iki kuruluşun özel ödüllerini kazandı

Sovyetler Birliği ve onu destekleyen ülkelerin çekilmesinden sonra, geri kalan 16 filmin yarıştığı 29. Berlin Uluslararsı Film Şenliğinde en iyi filme verilen "Altın Ayı" ödülünü Batı Almanya'dan Peter Lilienthal'in "David"i kazandı. Lilienthal'in filmi, Nazi'lerin gaz odasından kurtulan bir Yahudi delikanlısının öyküsünü anlatıyor.

En iyi ikinci filme verilen "Gümüş Ayı" ödülünü ise Mısırlı yönetmen Yusuf Şahin'in son yapıtı "İskenderiye... Niçin?" aldı. Şenlikte Danimarkalı Astrid Henning-Jenssen "Kış Çocukları" adlı filmiyle "En iyi yönetmen", İtalyan Michele Placido "Ernesto" filmindeki rolüyle "En iyi erkek oyuncu", B. Alman Hanna Schygulla'da "Maria Braun'un Düğünü" adlı filmindeki rolüyle "en iyi kadın oyuncu" ödüllerini aldılar.

Şenlikte tartışmalara yol açan ABD filmi "Geyik Avcısı" ise ilk göterimi 1978'de yapıldığı için yarışmaya girememişti.

29. Berlin Şenliğinde yarışma dışı olarak gösterilen Türk filmleri "Sürü" ve "Fıratın Cinleri"nin de büyük ilgi gördüğü ve iki kuruluş tarafından "Sürü"ye iki özel ödül verildiği bildiriliyor.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Bakanlıkta görevli Beden Eğitimi Öğretmeni Mehmet Bilir görevden alındı

Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur, Bakanlıkta görevli Beden Eğitimi Öğretmenlerini tasfiye ediyor

● Çeşitli çevreler, Çakmur ve Çaplı'nın bu kararını Beden Eğitimi Öğretmenlerine karşı misilleme olarak nitelendiriyor

● Bakanlıkta görevli öğretmenler Fikret Ünlü'yü görevden alan Çakmur ve Çaplı'yı kınamışlardı

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanlığı teşkilatta görevli Beden Eğitimi Öğretmenlerini tasfiye etme kararı aldı.

Fikret Ünlü'nün görevden alınmasına Beden Eğitimi Öğretmenlerinin gösterdiği tepkiye Bakan Çakmur ve Müsteşar Orhan Çaplı'nın bu şekilde cevap verdiği haber veriliyor.

Alınan bu karar doğrultusunda Bakanlıkta çalışan Beden Eğitimi öğretmenleri önümüzdeki günlerde tasfiye edilecekler. Öte yandan Bölge Müdürlüklerine atanan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin de tasfiye edileceği gelen haberler arasında.

Bakanlığın aldığı karar uyarınca ilk kez Beden Eğitimi Öğretmeni olan Atletizm Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet Bilir görevinden alındı.

Mehmet Bilir'in görevden alınmasından sonra Atletizm Federasyonu Genel Sekreterliğine bir süre önce Orhan Çaplı tarafından savcılığa verilen Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Federasyon İşleri Daire Başkanı Yardımcısı Altan Ketizmen getirilecek.

Bilindiği gibi bir süre önce Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği, Fikret Ünlü'nün görevden alınmasını kınamış ve bazı kilit noktalarda görevli bulunan öğretmenler görevlerinden istifa etmişlerdi.

Şimdiye kadar uygulanan tutarsız spor politikasına karşı olan ve Türk sporunu köklü çözümlerle düzeltmek için uğraş veren Beden Eğitimi Öğretmenlerine karşı alınan tasfiye kararı spor çevrelerinde tepkiyle karşılandı.

Çakmur, ne yapmak istiyor?..

Yine elde edilen bilgilere göre İstanbul lig heyeti 8 Mart 1979 tarihinden itibaren Okul spor yurtlarında yürütülen spor faaliyetini durdurma kararı aldı. Karara gerekçe olarak bu faaliyetleri yürütmek için gerekli olan paranın olmaması gösteriliyor.

Malta ile karşılaşacak Milli Takım aday kadrosu belli oldu

İSTANBUL

18 Mart günü Malta Milli Takımı ile karşılaşacak olan Milli Takım Aday Kadrosu açıklandı. Malta ile karşılaşacak olan Milli Futbol Takımımız, 13 Mart Salı günü Kuşadası'nda kampa girecek.

Federasyon yetkililerince yapılan açıklamaya göre Pazartesi akşamına kadar İzmir'de toplanacak adaylar geceyi İzmir'de geçirdikten sonra Salı sabahı Kuşadası'na gidecekler. 16 Mart Cuma günü Atatürk Stadı iç alanında son çalışmasını yapacak olan futbolcular daha sonra maç gününe kadar dinlenecekler.

Ayrıca Malta Milli Takımı ise 20 kişilik bir kafile halinde Cuma günü İzmir'e gelecek.

Türkiye-Malta Milli Maçını Romanya Futbol Federasyonuna bağlı hakemlerin yöneteceği de gelen haberler arasında.

Milli Takım Başantrenörü Sabri Kiraz tarafından açıklanan kadroda şu futbolcular bulunuyor:

Şenol, Turgay, Necati, Necdet (Trabzonspor), Cem, Önder, Tuna (Fenerbahçe), Fatih, Güngör, Erdoğan (Galatasaray), Sedat III (Bursaspor), İsa (Zonguldakspor), B.Mustafa (Altay) Bahtiyar (Eskişehirspor), Erhan Önal (Standart Liege), Ercan (Adana D.Spor), Rasim (Beşiktaş).

Kırıkkale-Diyarbakırspor maçında çıkan olaylar üzerine

Saltık, gereken önlemlerin kısa zamanda alınacağını söyledi

ANKARA

Futbol Başkanı Cemal Saltık son Kırıkkale-Diyarbakırspor maçı üzerine yaptığı açıklamada bu tür olayların tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin en kısa süre içinde alınacağını belirtti.

Saltık, spor alanlarında son günlerde meydana gelen olayların endişe verici bir duruma geldiğini belirterek şu açıklamayı yaptı:

"Özellikle iki haftadır Kırıkkale stadında meydana gelen olaylar bu endişeleri çoğaltmaktadır. Kırıkkalespor-Altay lig maçı ile Kırıkkalespor-Diyarbakırspor Türkiye kupası maçı Futbol Federasyonu olarak bizi olayların üzerine ciddi bir biçimde gitme görevi ile karşı karşıya getirmiştir.

Son iki karşılaşmanın hakem ve gözlemci raporları incelenmektedir. Bu raporlar kurulumuzun 13 Mart Salı günü yapacağı ilk toplantıda öncelikle gündeme alınacak."

Balkan Şampiyonasına katılacak Kros Milli Takımından bayan sporcular çıkarıldı

Zeliha İrez ise son dakikada milli takımdan tasfiye edilen bayan sporculardan biri...

Salman, atletizmi bıraktığını söylemişti. ama milli takımda adı var

ANKARA

18 Mart'ta Yugoslavya'nın Kosova kentinde yapılacak Balkan Kros şampiyonasına katılacak 31 kişilik kadro 28 kişiye indirildi.

Elde edilen bilgilere göre kadrodan Büyük bayanlar takımı ve antrenörü çıkarıldı.

Balkan şampiyonasına katılacak sporcular şöyle:

Büyük erkekler: Mehmet Yurdadön, Sadık Salman, Mehmet Akgün, Ali Çelik, Zeki Atlı, Mehmet Terzi.

Orta Gençler: Necdet Alaz, Ahmet Altun, Arif Ay, İlyas Çırçı, Sefa Het, İbrahim Atıcı.

Genç erkekler: İbrahim Doğan, Hanefi Atmaca, İshak Kaya, Mithat Laloğlu, Ayhan İnanlı, Recep Yıldırım.

Genç bayanlar: Gülten Keskin, Filiz Salman., Nurten Kara, Güneş Kaplan.

Öte yandan Pazar günü yapılacak 2. İzmir Halk Koşusuna İzmir Belediyesinde görevli bazı müdürlerinde katılacağı açıklandı.

İzmir Tabib Odası ve Amatör Sporcular Derneği İzmir şubesi tarafından ortaklaşa düzenlenen yarışmaya Veli Ballı, Mehmet Yurdadön Sadık Salman gibi isimlerde katılacak.

Tayvan'ın Uluslararası Olimpiyat Komitesindeki üyeliği sallantıda

TAYPEN (AA)

Tayvan'ın Uluslararası Olimpiyat Komitesi (İOC)'deki üyeliğini artan siyasi baskılar sonucu koruyabileceği şüpheli görülüyor. Tayvan Olimpiyat Komitesi üyesi Henry Hsu, televizyonda yaptığı konuşmada gelecek ay başlarında Uruguay'da yapılacak olan Uluslararası Olimpiyat Komitesi 81. toplantısından çıkacak kararı tahmin edemediğini söyledi. Bu toplantıda Çin-Tayvan konusu görüşülecek.

KİT'LERİN SPORA KATKIDA BULUNMASI İÇİN TOPLANTI YAPILDI

● Çakmur, KİT kuruluşları Genel Müdür ve Yardımcılarına büyük görevler düştüğünü belirtti

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur Kamu İktisadi Kuruluşları Genel Müdür ve temsilcileri ile yaptığı toplantıda, Türk Sporunun gelişmesi için KİT temsilcilerine büyük görevler düştüğünü belirtti.

Çeşitli üst kademe yetkililerinin katıldığı toplantıda konuşan Çakmur güreş için bir atılım yapma zamanının geldiğini ifade ederek bu sorunları en kısa süre içinde çözümleyebileceklerine inandığını öne sürdü.

Daha sonra söz alan Güreş Federasyonu Başkanı Zeki Avralıoğlu güreşin kalkınması için bazı önlemler alınması gerektiğini belirterek bu önlemleri şu şekilde özetledi.

Her müessese bir güreş takımı kurmalı ve en az 20 güreşçiyi himaye etmelidir, güreşçilerin normal ve kamp çalışması için izin durumu ayarlanmalıdır. Yaşlanan güreşçiler korunmalı, yerlerine genç güreşçiler getirilmelidir.

Daha sonra söz alan bazı kuruluşların temsilcileri ise alınması gereken önlemleri şu şekilde sıraladılar:

Güreşçi kaynağı olan kentler iyi değerlendirilmelidir, Sendikalarla işçi (sporcu) istihdamı konusunda anlaşmak gerekir.

Amatörlere ayrılan yüzde üçlerin dağıtılması aksatılmamalıdır, amatörlerin spor müsabakalarına girebilmelerinde kolaylıklar sağlanmalıdır. Güreş lise ve üniversitelere mal edilmelidir. Köy çocuklarına gereken ilgi gösterilmelidir, eski güreşçilerin himaye edilmesi sağlanmalıdır.

Daha sonra tekrar söz alan Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur, müesseselerin bu konuda yıllardan beri büyük bir ihmal örneği verdiğini belirterek yasaların uygulanması aşamasına gelindiğini ifade etti.

Konya ve İstanbul'da iki kişi öldürüldü...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kahvenin taranması sırasında içeride bulunanlardan Muzaffer İlhan'ın olay yerinde öldüğü bildirildi. Olay sırasında, Aziz Asıcı, Mehmet Bizal, Yılmaz Öztürk, Mehmet Özkan ve İbrahim Etem Özkan adındaki kişilerde ağır yaralanarak Karaman Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

● Konya İslam Enstitüsü öğrencilerinden bir grup, dün bir süre önce İstanbul'da Akıncılar Derneği Fatih Şube Başkanı Metin Yüksel'in komandolar tarafından öldürülmesini protesto için derslere girmediler.

İSTANBUL'DA

Üsküdar, Yeşiltepebirlik Mahallesi gecekondu mevkiinde kimliği saptanamayan bir kişi silah zoru ile Ziyaettin Sun ile Hayri Ilgar adlı kişileri kahvehaneden dışarı çıkardı.

Kimliği belirlenemeyen kişi, Söğütlü Çeşme mevkiine gelindiğinde tabancasını ateşleyerek Hayrı Ilgar'ı ayağından yaraladı. Bu sırada saldırgan, olay yerinden kaçmaya çalışan Ziyaettin Sun ile boğuşmaya başladı. Boğuşma sırasında saldırganın açtığı ateş sonucu Ziyaettin Sun öldü. Yetkililer, olayla ilgili soruşturmanın sürdüğünü bildirdiler.

● Siteler Doğantepe Mahallesinde Sakine Gedik ile kızı Gülseren Gedik'in oturdukları eve ateş etmekten sanık olarak aranan Yaşar Doğan yakalandı. Yaşar Doğan'ın evinde yapılan aramada olayda kullandığı tabanca ile 19 mermi ve iki şarjör ele geçirildi.

● Yay-Kur 1. sınıf öğrencisi Yavuz Arda'nın bir kız meselesi yüzünden intihara teşebbüs ettiği ileri sürüldü. Hastaneye kaldırılan öğrencinin evinde yapılan aramada bir tabanca, 120 adet tabanca mermesi, 3 adet şarjör ile bir adet ordu malı kasatura bulunduğu bildirildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

● İstanbul Anadolu Lisesi'nde okuyan İsmet Yüksel adlı öğrenci, dün öğle saatlerinde okuldan çıkıp evine giderken koluna giren bir kişi tarafından tehdit edilerek kaçırılmak istendi. Saldırgan, öğrencinin direnmesi üzerine kaçmak zorunda kaldı.

Evinin balkonundan düşen Zeytinburnu Emniyet Amirliğinde görevli polis memuru Nihat Ünlü, kaldırıldığı Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde önceki akşam öldü. Polis memuru Nihat Ünlü, bir müddet önce evinin balkonundan bilinmeyen bir nedenle düşerek ağır yaralanmıştı.

ANKARA'DA

Ankara-İstanbul Karayolunun 9. kilometresinde bir erkek cesedi bulundu.

Üzerinde tabanca ile yakalanan Veli Hamdullah Ünver adlı çiftçi, dün Sıkıyönetim Mahkemesince 10 ay hapse mahkum oldu.

AYDIN'DA

Aydın'da önceki gün TÖB-DER Şube binasını taşlayan dokuz komando tutuklandı. Tutuklanan komandoların Aydın cezaevinde yer olmadığı için Çine Cezaevine gönderildikleri bildirildi.

Yetkililer, Hacı Bayram Turan, Hicri Çavuşoğlu, Şükrü Yorulmaz, Abdullah Ataş, Mehmet Yiğit, Kurtuluş Özbek, Ertuğrul Argun, Fatih Şengülle ve Erol Çolakoğlu adlı komandoların olaydan sonra kaçarken yakalandıklarını belirttiler.

Çine cezaevine gönderilen Komandoların ÜGD üyesi oldukları bildirildi.

SAMSUN'DA

Samsun İmam Hatip Lisesinde dün sabah kalorifer dairesinde kazan patlaması sonucu yangın çıktı. Yangın sırasında okulda bulunan 600 öğrencinin ölüm tehlikesi atlattığı bildirildi. Kısa zamanda önlenen yangının maddi zarar meydana getirdiği ve patlama da kasıt olup olmadığının araştırıldığı bildirildi.

İZMİR'DE

İzmir polisinin İstanbul'da gerçekleştirilen 15 milyon liralık soygun olayının sanıklarını, Kent'te aramaya başladığı bildiriliyor.

Çeşitli yerlerde ayrı ayrı operasyonlar düzenleyen çelik yelekli otomatik tüfekli timler bu arada sinemalarda filmi yarıda keserek seyircilerin kimlik kontrollerini yapıvorlar.

ADANA'DA

Adana Motor Meslek Lisesi öğrencisi İsmail Güler, okuldan çıktığı sırada bir kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sonucu tabanca kurşunu ile bacağından yaralanan öğrenci, Numune Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Adana Anadolu Mahallesinde bulunan Akıncılar Derneği kimliği belirsiz kişilerce bombalandı. Olay gece yarısı olduğundan ölen ya da yaralanan olmadı.

● Halkın Kurtuluşu'na mensup 15 kişi kadar sahte solcu Anafartalar Lisesinde DLB'li öğrencilere silahla saldırdılar. Saldırganların önce öğrencilere silah çekerek üzerlerini aradıkları, daha sonra sopayla döverek üzerlerine ateş ettikleri bildirildi. Ateş sonucu Hasan ve Süleyman adındaki DLB'li öğrencilerin yaralandıkları belirtildi. Saldırının başını, Adana Erkek Lisesinde iken defalarca öğrencilere saldıran daha sonra okuldan atılan birisi çekti. Saldırıya uğrayan DLB'li öğrencilerin velileri Hacı Bayram karakoluna başvurarak çocuklarının can güvenliğinin sağlanmasını istediler.

SALİHLİ'DE

Salihli İmam-Hatip Lisesi giriş kapısına önceki gece patlayıcı madde atıldı. Patlamanın binada hasara yol açtığı bildirildi.

"Sümerbank...

(Baştarafı 1. Sayfada)

olarak 27 işçinin primlerini kesmesi üzerine direnişe geçti.

Direnişten 20 saat sonra olay yerine gelen Sümerbank Genel Müdürü Celaleddin Özben ve Türk-İş Birinci Bölge Başkanı İsmail Topkar arasında yapılan görüşmede, işçilerin istekleri yerine getirilince, direniş sona erdi.

Topkar burada işçilere bir konuşma yaptı. Topkar şöyle konuştu:

"Sizin bu haklı mücadelenizi sonuna kadar destekleyeceğiz. Sizin birliğiniz işçi düşmanlarına büyük bir şamardır. Rusya'nın kölesi olan işçi düşmanı TKP, KİT'ler içine sızdırdığı bazı adamları vasıtasıyla, bu kesimde kargaşalık çıkartmaya çalışıyor. Bu adamlar sizin alınterinize, emeğinize göz koyduğu, keyfi cezalar verdiği yetmiyormuş gibi, aynı makina başında ter döken işçileri birbirlerine vuruşturmaya çalışarak, bölücülük yapmaya uğraşıyorlar. KİT'leri anarşi yuvası haline getirmek istiyorlar. Sizin bu eyleminiz onları hüsrana uğratacaktır. Bu eyleminizi sonuna kadar destekleyeceğiz."

Fabrikanın içinde bir bayram havasını andıran toplantıda işçilerin astıkları pankartlarda şu sloganlar dikkati çekiyordu: "Yaşasın Teksif", "Yaşasın Türk-İş", "İşçi Düşmanı Güngör Başer Dışarı", "Defterdar İşçisi Bir Bütündür, İşçi Düşmanı Güngör Bizi Bölemez", "İşçi Düşmanı TKP'ye ve Güngör Başer'e Karşı Mücadelemiz Sürecek".

Direnişle ilgili konuştuğumuz bazı işçiler şöyle dediler: "Bu müdür burada huzuru bozdu. Birçok arkadaşımıza keyfi ceza verdi. Birçok arkadaşımızın primlerini kesti. Esas gayesi bizimle sendikamız Teksif'in arasını açmaktır. Burada kargaşalık çıkartmak istiyor. Bunu kursağında bırakacağız. O bizim geçmişimize bir göz atsa, bizim nice zalimleri yıkıp bugüne geldiğimizi öğrense, bu yaptıklarının delilik olduğunu anlayacak. Şunu herkes kafasına koysun, Sümerbank bir bütündür, parçalanamaz."

KAYIP—Nufus Hüviyet Cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Cafer DEMİRAY

TELEVİZYON

17.00 HABERLER
17.05 EVDEKİ DOKTOR
Bugün yayınına başlanan dizinin "Elini Şuraya Bas" adlı bölümü yayınlanacak.
17.30 Flipper
Dizi filmin "Yüzen Sirk" adlı bölümü yayınlanacak.
18.00 SİRK
18.30 AFRİKA
Dizinin bugün yayınlanacak 2. bölümünde Kongo nehri üzerinde sekiz günlük bir gemi yolculuğu konu ediliyor. Kongo ve Zaire anlatılıyor. Daha çok coğrafi yapı ve yerleşim üzerinde durulan filmde ayrıca sömürgecilik üzerine yazılmış kitaplar tanıtılıyor.
19.30 ZAMAN TÜNELİ
Dizinin bugün yayınlanacak "Alamo Kalesi" adlı bölümünde kahramanlarımız Teksas'taki Alamo Kalesine giderler. Teksaslılarla Meksikalılar arasındaki savaşa karışırlar.
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
Program dizisinin "Lütfen Sinirlenmeyin" adlı bölümü yayınlanacak. Sunulacak güldürüde güncel sorunlardan bazıları dile getiriliyor. Oyuncular: İhsan Sanıvar, Jale Karadağ, Savaş Yurttaş. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan Karapars.
21.20 ZEYTİNLER ALTINDA
Vasfi Uçkan'ın öyküsünden uyarlanan dizi yapımın 5. bölümü yayınlanacak. Ayvalık yöresindeki zeytin ağaları ile yoksul köylüler arasındaki çelişkiler konu ediliyor.
22.00 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE
Programda yer alan sanatçılar: Gönül Yazar, Belkıs Özener, Huysuz Virjin, Özdemir Erdoğan, Azra Balkan, Neşe Can, Zati Sungur, Hacer Buluş. Hazırlayanlar: Zeynep Esen, Sacit Doğruyol ve Zafer Ası.
23.00 BARETTA (Bitmeyen Oyun)
23.50 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
07.30 HABERLER
10.21 Oyun Havaları
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
19.00 HABERLER
20.35 Fasıl
22.02 Hafif Müzik
23.00 HABERLER
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
10.00 Türk Hafif Müziği
11.45 Küçük Konser
14.00 Öğretmenler Odası
16.20 Arkası Yarın
18.00 Beş Çizgiden
19.40 Beraber Şarkılar
21.30 Erkekler Faslı
23.35 Saz Eserleri
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah Konseri
09.00 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Müzik Köşesi
15.00 Günün Konseri
18.00 Gençler İçin
19.00 Plak Dolabından
20.00 Dünden Bugünden
21.00 Günümüzde Caz
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT'ye bu yayınları kimler yaptırıyor?

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öte yandan, Dünya Barış Konseyi'nin Türkiye'deki şubesi olan, TKP güdümündeki Barış Derneği'nin son kongresinde konuşma yapan kişinin de, CHP Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay olduğu öğrenildi. Günay, aynı zamanda CHP'nin son büyük kongresinde de divan başkanıydı.

KİM İZİN VERDİ?

Bu arada, Ertuğrul Günay'a Helsinki'ye gitmesi için kimin izin verdiğini sorduğumuz CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit, "Günay'ın Helsinki'ye gitmesi konusunda bilgimiz yok. Bunun için herhangi bir yorum yapamayacağız" dedi. Genel Sekreter Yardımcılarından Erol Tuncer ise, "Kendisinin bir süredir incelemelerde bulunmak üzere K.Maraş'ta olduğunu, konu hakkında hiçbir bilgisi olmadığını" söyledi.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ NEDİR?

Dünya Barış Konseyi 1950'lerde Sovyetler Birliği tarafından kurdurulmuştur. Konsey, Sovyetler'in uluslararası alandaki amaçlarıyla ilgilenmektedir. Konseyin ana görevi, kendi belgelerinde "Amerikan emperyalizminin savaş çıkartmasına mani olmak" şeklinde ifade edilmektedir. Konsey Başkanı, Sovyet Yanlısı Hindistan Komünist Partisi ileri gelenlerinden Candra'dır. Konsey'in şubeleri çeşitli ülkelerdeki Moskova taraftarı partiler tarafından desteklenmektedir. Türkiye'de Mahmut Dikerdem'in başkanlığını yaptığı Barış Derneği'de TKP çizgisindeki birçok tanınmış şahsın yönetimindedir. Derneğin toplantılarında defalarca "Yaşasın Sovyetler Birliği" diye bağrılmıştı.

Dünya Barış Konseyi'nin Ege bölgesinde, Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'ı kapsayan bir cephe kurarak, bölgedeki rejimlere karşı mücadele açtığı haberleri gazetemizde ve diğer basında yer almıştı. Bu Ege Cephesi'ni desteklemek için, TKP, Yunanistan Dış Komünist Partisi ve Kıbrıs AKEL Partileri biraraya gelmişlerdi. Üç partinin başkanları İ.Bilen, Florakis ve Papayannu, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeleri "Amerikancı çözüm" olarak suçlamış ve Sovyetler'in Uluslararası Konferans çözümünü savunmuşlardı.

Ecevit:"Ekonomik önlemlerin açıklanması...

(Baştarafı 1. Sayfada)

paketinin bir türlü açıklanamaması Devlet Planlama Teşkilatının devreye giderek taslakta bazı değişiklikler yapmasına bağlanmakla birlikte altı bakanın bir haftadır yurtdışında bulunması açıklanacak zamların miktarları konusunda bakanlar arasında tam bir anlaşma sağlanamamış olması da önemli etkenler olarak gösteriliyor.

IMF Kredilerinin daha bir süre gecikeceğinin anlaşılması ve AET ile görüşmelerden de henüz kesin bir sonuç alınamaması üzerine hükümet üyeleri arasında dış ekonomik ilişkiler ve önlemler konusunda belli başlı üç görüş belirmiş bulunuyor.

Özellikle Maliye Bakanlığı çevrelerinin eğilimi IMF ile görüşmeleri sürdürmek, Batıdan mümkün olan en büyük oranda döviz sağlamaya çalışmak doğrultusunda.

İkinci bir görüş, özellikle petrol, enerji ve hammadde gibi acil ihtiyaçlar konusunda Sovyetler Birliği ve bununla ilişkili ülkelere daha fazla yönelme veya en azından bunlara "yaklaşılıyor" görüntüsü vererek Batı ile ilişkileri umursamaz görünme.

DPT'nin devreye girmesi ile birlikte ise üçüncü bir eğilim daha belirmiş bulunuyor. Bazı DPT uzmanları ve bilim adamlarının desteklediği bu görüş devlet bankaları aracılığıyla "katlı kur" sistemini uygulayıp karaborsa işlerinin devlet eliyle yürütülmesi ve yurtdışındaki işçilerin ellerindeki döviz tasarruflarının resmi kanalllardan yurtiçine aktarılarak mevcut sıkıntıyı bu yolla atlatmaya çalışmak.

Başbakan Bülent Ecevit basın toplantısında, ekonomik önlemler paketi dışında çeşitli konular hakkında da bilgi verdi.

İÇ GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Ecevit, iç güvenlik önlemlerinin başarı oranında bir artış olduğunu savunarak, suçluların yakalanmalarının devleti terörizmin kaynaklarına yaklaştırdığını söyledi.

Ecevit, "örgütlü terörizmin kaynaklarına inebilmek için devlet istihbaratını daha etkinleştirme yolundaki çabalarımız da hızla yürümektedir. Ayrıca sıkıyönetim mahkemeleri de bazı önemli davaları ele alabilecek aşamaya gelmiştir" dedi.

Sıkıyönetim eşgüdüm toplantısında verilen bilgilere göre son 10 günde, sıkıyönetim uygulanan illerde, sıkıyönetime neden olan olaylar sayısında yüzde 35 oranında azalma olduğunu söyleyen Ecevit, şiddet eylemleri dolayısıyla öldürülenlerin sayısında da yüzde 60 azalma olduğunu savundu.

SORU VE CEVAPLAR

Devalüasyon konusunda sorulan soruları cevaplayan Ecevit, hükümetin bir devalüasyon yapmak gibi niyeti olmadığını söyledi. Ecevit, "Batılı ülkelerin Türkiye'ye yardım yapma konusunda eğilimleri olduğunu, fakat iki ayı aşkın bir süredir, ihtiyacın çok acil olduğu da bilindiği halde henüz somut bir sonuç çıkmadığını" belirtti.

Almanların ve OECD Genel Sekreterinin katkısıyla yürüyen çalışmaların olumlu bir aşamaya geldiğini savunan Ecevit, "bir yandan da Türkiye'nin kabul etmesi söz konusu olmayacak bazı koşullar üzerinde durma eğilimi bir ölçüde devam ediyor" dedi. Ecevit, özellikle bazı kuruluş ve çevrelerin devalüasyon ısrarının son derece haksız olduğunu söyledi.

Ecevit:"Batı yardım etmezse dış politikamız değişecektir" dedi

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit, "Batı'nın Türkiye'nin ekonomik sorunları karşısında takındığı ilgisiz tutumun sürmesi halinde, ekonomik ilişkilerimizde değişiklik yapacaklarını" ileri sürdü. Ecevit, "Bunun da dış politikamızda kesin etkisi olacaktır" şeklindeki görüşünü tekrarladı.

Yabancı gazeteciler için bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Ecevit, devalüasyona da karşı çıkarak, Batı'nın tutumunun Türkiye'de sosyal çalkantıya yol açabileceğini iddia etti.

İrlanda Televizyonuna bir demeç veren AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ise, Türkiye'nin sorunlarının büyük ölçüde abartıldığını söyleyerek, "Türkiye'nin taahhütlerini bozabileceğini sanmıyorum. Hiç bir hükümet, Türkiye Cumhuriyeti Devletini yapmış olduğu taahhütleri bozamaz" dedi. Demirel, demecinde Sovyetlerden yardım yerine kredi alınmasını da savundu.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

Başbakan Ecevit, yabancı gazeteciler için düzenlediği basın toplantısında, Batının ekonomik yardım konusunda verdiği sözleri yavaş yavaş yerine getirmesinden yakındı.

Türkiye'nin acil çözüm bekleyen sorunlarının hafifletilmesi konusunda Batı'nın somut adımlar atmamasından dolayı üzüntü duyduğunu kaydeden Ecevit, "Eğer Batılı müttefiklerimiz tarafından Türkiye'nin devam eden ekonomik sorunları karşısında ilgisizlik sürerse, kaçınılmaz şekilde ekonomik ilişkilerimizde değişiklikler yapacağız. Ki bunun da dış politikamızda kesin etkisi olacaktır" şeklinde konuştu.

Ecevit, buna rağmen, Türkiye'nin dış politikasını duygusal nedenlerle ya da başkalarının göstereceği duygusal tepkilerle formüle etmeyeceğini de iddia etti.

Başbakan, Batı'nın Türkiye'ye devalüasyon önermesi ile ilgili olarak da, "Türkiye'yi devalüasyon söylentilerinin baskısı altında tutmak haksız bir davranıştır" şeklinde konuştu. Ecevit, devalüasyonun kabul edilemeyeceğini de söyledi.

Ekonomik sorunları Türkiye'de yeni bir sosyal çalkantıya yol açmayacak bir şekilde çözmeye çalıştıklarını da iddia eden Ecevit, Batı'yı eleştirmeye devam ederek, "Ekonomik sorunlarımızı Türkiye'deki demokrasiyi korumak ve güçlendirmek konusundaki kararlılığımızla uygun bir yönde çizeceğiz" dedi.

Ecevit, yabancı gazetecilerin İran'dan kaldırılan askeri üslerin Türkiye'ye taşınması ile ilgili bir sorusuna ise "İran'dan askeri hiç bir şey devralmayacağız" karşılığını verdi.

DEMİREL'İN DEMECİ

Bu arada İrlanda Televizyonuna bir demeç veren Süleyman Demirel, Türkiye'nin sorunlarının büyük ölçüde abartıldığını belirterek, "Türkiye'nin sorunu dış ödemeler dengesindeki açıktır. Türkiye'nin ekonomisi dış ödemeler dengesindeki açığa bağlanmıştır. Örneğin, hazırladığımız Dördüncü Beş Yıllık Plan, 15 milyar dolarlık dış ödemeler açığını öngörmektedir. Öyleyse dış ödemeler açığı nasıl Türk ekonomisinin bir bozukluğu olarak görülebilir?" dedi.

Türkiye'nin üreten bir ekonomiye sahip olduğunu belirten Demirel, Ortak Pazar'a tam üye olunmasını da istedi.

NATO ile ilişkiler konusundaki bir soruyu ise Demirel şöyle cevapladı:

"Türkiye'nin taahhütlerini bozabileceğini sanmıyorum. Türkiye dünyada taahhütlerini yerine getiren bir ülke olarak isim yapmıştır. Hiç bir hükümet Türkiye Cumhuriyeti devletinin yapmış olduğu taahhütleri bozamaz".

Demirel, Türkiye'nin Sovyetler Birliği'nden ekonomik yardım alması konusunda ise şöyle konuştu:

"Bizim hiç kimseden yardım almaya ihtiyacımız yok. Biz kredi istiyoruz. Kredi başka yardım başkadır. Krediyi alır faizini öderiz. Türkiye neden yılda 1.5 milyar dolar kredi alıp ekonomisini neden güçlendirmesin ve Batı ülkelerinin yanında güçlü bir ortak olarak dünya ekonomisine katkıda bulunmasın?"

İKD'yi kim ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Sıkıyönetim yasakları nedeniyle hiç bir kuruluş afiş yapıştıramazken, polis ekiplerinin cirit attığı, askeri devriyelerin nöbet tuttuğu, daimi polis noktasının bulunduğu Taksim alanında afişlerin boy göstermesi yurttaşların da merakını çekti. Yapıştırılan afişlerin çok sayıda olması, afiş yapıştırma işleminin uzun süre devam ettiğini gösteriyor. Buna rağmen güvenlik görevlilerinin afişçilere müdahale etmemesi sahte TKP yanlılarının bazı gizli eller tarafından korunduğu izlenimini yarattı.

Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler şubesi İKD'nin Spor ve Sergi Sarayı'nda düzenlediği kapalı salon toplantısına izin verildiğini ancak afiş yapıştırmasına izin verilmediğini belirterek afişlerin altında imzası bulunan kuruluş hakkında soruşturma açılması gerektiğini bildirdi.

TRT!..

(Baştarafı 1. Sayfada)

rışı açısından büyük bir suç işlediği belirtilerek, Çin'in Vietnam'daki askerlerini derhal geri çekmesi istendi.

"İkinci kararda ise Vietnam ile dayanışma için bilgi alış verişini sağlayacak uluslararası bir eşgüdüm organı oluşturulması, Çin'in Vietnam'da işlediği savaş suçlarını incelemek üzere de uluslararası bir komisyon kurulması öngörülüyor.

"Dünya Barış Konseyince Helsinki'de düzenlenen Vietnam ile Dayanışma Konferansına ulusal ve uluslararası örgütlerden 300'den fazla temsilci katıldı."

Bizim Radyo...

(Baştarafı 1. Sayfada)

tırılması gereği vurgulanmıştır. Türkiye barışçı güçleri adına Politika gazetesi yazarlarından Ayşe Bilge Dicleli, CHP Ordu saylavı Ertuğrul Günay ve İstanbul eski Belediye Başanı Ahmet İsvan'dan oluşan bir delegasyonun katılmasından oluşan olağanüstü konferansta Vietnam Başbakanı Fam Van Dong'un bir mesajı okunmuştur.

"Dünya Barış Konseyi Başkanı da yaptığı konuşmada Çin'in Vietnam'a saldırı halinin sürmesiyle dünya barışının giderek daha büyük bir tehlike içine girdiğini belirtmiştir. Vietnam Barış Komitesi Başkanı yapılan yardımlar ve dayanışmalardan ötürü teşekkür etmiş, Vietnam halkı üstün gelecektir, barışta savaşı yenecektir" demiştir.

TİKP:"Hükümet sınırlarımızdaki...

(Baştarafı 1. Sayfada)

relerde, kimlere ve hangı amaçla dağıtılmıştır.

"3. Nusaybin mağaralarında olduğu gibi daha başka yerlerde depolanmış silahlar var mıdır?

"4. 21 Haziran 1978 tarihli Aydınlık gazetesinin açıkladığına göre 1978 yılının Mart ayı başlarında 40 bin adet makineli tüfek Türkiye'ye sokulmuştur. Güney sınırlarımızdan yapılan bu büyük silah sevkiyatından Genelkurmay çevrelerinin de haberdar olduğu belirtilmiştir. Daha sonra 'The Economist' dergisince doğrulanan ve bugüne kadar hiç bir resmi makam tarafından tekzip edilmeyen bu olay doğru mudur? Doğru ise bu silahların akibeti ne olmuştur, şu anda kimlerin elindedir?

"5. Bu silah ve mermilerin kaynağı nedir? Hangi yolları izleyerek yurdumuza sokulmaktadır?

"6. Milli güvenliğimize ve bağımsızlığımıza yönelik bu bölücü faaliyetler hangi dış mihraktan kaynaklanmaktadır? Hükümetin bu konudaki politikası ve tedbirleri nelerdir? Şimdiye kadar hangi tedbirler alınmıştır?

"7. Doğu Almanya'da yayın yapan 'TKP'nin Sesi Radyosu 15 Şubat tarihli yayınında, 'Kürt yurtseverleri anti-komünist engelleri birer birer kırıyor' başlıklı bir yorum yayınlayarak 'Kürt köylülerine bağımsızlık ve özgürlük vereceği' açıklanmıştır. Sayın Ecevit ise Ocak ayı içinde 'Der Spiegel' dergisine verdiği demeçte Sovyetlerin barış isteminin ciddi olduğu kanısındayım demişti. Hükümet ve sayın Ecevit bütün bu gelişmelerden sonra hâlâ aynı görüşte midir?"

Türkiye İşçi Köylü Partisi açıklamasının sonunda kamuoyunun bu soruların cevaplarını beklediğini belirtiyor ve "Bağımsızlığımıza, egemenliğimize, içişlerimize, Türkiye'nin birliğine ve bütünlüğüne ve barışa yönelen tehdit karşısında açık tavır alınmasını istemektedir" deniliyor.

Veli Can Oduncu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

23-7-1977 tarihinde Zeytinburnu'nda Erol Doğan'ı "sen komünist misin?" diyerek tabancayla öldüren ve çeşitli suçlar işledikten sonra tutuklu bulunduğu Sağmalcılar Cezaevinden kaçarak 7 cinayet daha işleyen Veli Can Oduncu dün yapılan duruşmada son söz verildiğinde hiç bir şey söylemedi.

Veli Can Oduncu vekili Avukat Cafer Özkan yaptığı savunmada müvekkilinin çocuk denecek yaşta olduğunu, adam öldürmek kastı ile hareket etmediğini belirterek beraatini istedi. Avukat Özkan yazılı olarak verdiği savunmasının dışında "esas müvekkilime suç işlettirenler cezalandırılmalıdır" dedi.

Sanık avukatının savunmasından sonra mahkeme heyeti Oduncu'yu, T.C.K. 448. maddesine göre kasten adam öldürmek suçundan 24 yıl ağır hapis cezasına mahkum etti. Ancak sanık suç işlediği tarihte 18 yaşından küçük olduğundan cezasının üçte biri indirilerek 16 seneye mahkum edildi. Sanık ayrıca silah bulundurma suçundan 8 ay hapis ve 333 lira 33 kuruş ağır para cezasına çarptırıldı.

BEN YEDİ KİŞİNİN DE ANNESİYİM

Duruşmayı maktül Erol Doğan'ın, annesi babası ile Oduncu'nun annesi babası da izledi. Erol Doğan'ın annesi, Oduncu yedi kişiyi daha öldürdü. Hepsinden birlikte yargılanması gerekir. Ben sadece Erol'un değil 7 kişinin de annesiyim" dedi. Veli Can Oduncu'nun annesi ve babası da üzgün bir vaziyette duruşmayı izlediler. Veli'nin babası gazetecilere "oğlumuzu suça itenler var onlar cezalandırılmalıdır" dedi.

DİĞER DURUŞMALAR

21 Eylül 1978 tarihinde İş Bankası Ziverbey Şubesini soymaktan sanık ülkücü Erdem Karakoç ve İlhan İlyas Kazancı İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılandı. Tanıkların dinlendiği duruşmada sanıklardan Erdem Karakoç kendisini teşhis eden banka personeli için "bunların hepsi komünist fikirlidir. Oysa ben ülkücü görüşe sahibim. Bunun için bana iftira ediyorlar" dedi. Askeri savcının esas hakkında mütalaa hazırlamak için mehil istemesi üzerine duruşma 23 Mart 1979 tarihine ertelendi.

Haznedar Güven Caddesinde 27 Ağustos 1978 tarihinde İbrahim Aklen adlı şahsın kafasına silah kabzasıyla vurarak, korkutmak için havaya ateş eden ülkücü komando Mehmet Kaya, dün çıkarıldığı Sıkıyönetim Mahkemesinde 11 ay 3 gün hapis 333 lira ağır para cezasına çarptırıldı.

Hulki Ulusal adlı İDMMA öğrencisini 21.3.1977 tarihinde Fatih'te kurşunlayarak öldürmeye tam teşebbüs suçundan yargılanan aynı okul öğrencisi ülkücü Ahmet Orhan Sar tutuklu bulunduğu cezaevinden getirilmediği için duruşma ileri bir tarihe ertelendi. Duruşmada Mağdur Hulki Ulusal dinlendi.

Öte yandan dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yapılan iki ayrı duruşmada çeşitli tarihlerde duvarlara sıkıyönetim aleyhine yazı yazarken yakalanan Müslim Akkuş, Düzgün Bulut ve Cemal Çağlı adlı şahıslar birer ay hapis cezasına mahkum edildiler. Sanıkların tutuklu kaldıkları süre gözönünde tutularak serbest bırakıldılar.

Ecevit'in ayağını bağlayan taş

(Baştarafı 1. Sayfada)

yanlılarının önde gelenlerinden Ayşe Bilge Dicleli idi.

Bu üç kişilik delegasyonun da aynı kararı destekledikleri anlaşılıyor.

Helsinki'de bunlar olurken İstanbul'da bir devlet fabrikasındaki yüzlerce işçi direnişe geçiyordu. Direnen işçiler, TKP yanlısı yöneticilerin baskılarına karşı çıktıklarını belirtiyorlar. Yani CHP hükümetinin devlet dairelerine yerleştirdiği TKP yanlıları işçilerin ücretlerini kesiyorlar ve baskı yapıyorlardı.

Buna benzer olayları uzatmak mümkün. Son olarak bir örnek daha vermek istiyoruz. Ereğli'de Demir Çelik işçileri bir yılı aşkın bir süredir TKP'nin emrindeki Maden-İş'e karşı mücadele ediyorlar. Bu mücadele sonucu işçilerin büyük çoğunluğu Maden-İş'i terkederek Devrimci Maden-İş Sendikasına geçtiler. Önümüzdeki günlerde de Ereğli'de yetki oylamasıyla işçiler sendika değiştirdiklerini beyan edecekler. Burada da bazı CHP milletvekilleri sahneye çıkıyor ve TKP'ye destek oluyordu. Ereğli'de oyunu CHP'ye vermiş binlerce işçi ise bu sahneyi hayretle izliyor ve "Ne oluyor bizim milletvekillerine diyerek" bir yandan hayıflanıyor, bir yandan kızgınlıklarını belirtiyordu.

Gerçekten ne oluyordu bazı CHP milletvekillerine? Birçok yerde CHP'ye oy veren emekçilerin karşısına TKP'yle ittifak yaparak dikiliyorlardı. CHP milletvekilleri küçük oy hesaplarıyla ve seçilebilmek için bazı destekler arıyorlar. Çünkü birçok CHP teşkilatının içine yuvalanan renk renk revizyonist gruplar il ve ilçe kademelerinde etkin bir faaliyet yürütüyorlar. Bu grupların karşısında ince hesaplara giren bazı CHP milletvekilleri ise "Ben de bunlara dayanarak durumu kurtarayım" diyor ve işbirliğine girişiyor. Ayrıca CHP'nin Rusya'ya karşı teslimiyetçi siyasetleri yüzünden bazı milletvekillerinin kafaları revizyonist fikirlerin etkisi altında kalıyor.

Gerçekten CHP'liler durumu kurtarabiliyorlar mı? Türkiye'nin bir yıllık manzarasına baktığımızda CHP hükümeti bir çok sorunun altından kalkamamıştır. Anarşiyi önlemek için işe girişen CHP, anarşinin mihraklarının bir kısmının kendi örgütü içinde cirit atmasına göz yumuyor. CHP yöneticileri, "Evet biliyoruz, bunlar gerçektir ama şu anda yapacağımız bir şey yok, parti yıpranır, hükümet yıpranır" demektedirler. Onların bu cesaretsiz ve göz yuman tutumları TKP'yi beslemekte kendi milletvekillerinin bazıları da bizzat Rusya tarafından tertiplenen toplantılarda figüranlık etmektedirler.

CHP, sırtından TKP kenesini atacak mı atmayacak mı? Sovyetler'le uzlaşmaya son verecek mi, vermeyecek mi? Buna karar vermelidir. Çünkü her geçen gün CHP'nin aleyhine işliyor. Üç kişinin yaratacağı gürültüden korkanlar geniş kitlelerden uzaklaştıklarını artık fark etmelidirler.

"Herşeyden önce...

(Baştarafı 1. Sayfada)

leme gösterdiği bir sırada, Balkan ülkeleri en geniş anlamdaki işbirliğinin örneğini verebilirler. Bölgede görülen zorluklar, henüz çözülmemiş sorunlar ya da Balkanlar dışından gelen etkilerin bir sonucudur. Romanya'nın kanısı, bütün sorunların görüşmeler yoluyla siyasal yönden çözülmesidir.

"Karışık ve hacimli bir dosya oluşturan, Ege Denizi ve Kıbrıs konusundaki Türk-Yunan anlaşmazlığı, bölge devletleri arasındaki işbirliği, güven ve iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi açısından çözülmesi zorunlu bir sorundur."

Vietnam, ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

birliklerinin Lang Son kentini tamamen terketmesinden sonra, Hanoi radyosu, Vietnam askerlerinin "Muzaffer bir askeri harekat sayesinde" Lang Son'u kurtardıklarını iddia etti.

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 5 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles, Tel: 00 322 – 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi		Yurt Dışı	
108 TL	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
320 TL	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
645 TL	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1290 TL	(1 Yıllık)	310 DM	(1 Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" "	(Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Snt.)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 349

TKP (İlerlemeciler)

Maden-İş'in temel sloganı: "İşçi Sınıfı Partisi'ne Özgürlük" yani "TKP'ye Özgürlük"...

TKP yanlısı faaliyetin merkezi:

Maden-İş Sendikası

73'ten sonra Türkiye'de faaliyetlerini artıran TKP, önceleri kitle örgütleri ve sendikalara yöneldi. Daha sonra TKP çizgisinde örgütler oluşturuldu. Son olarak da bunlara, TKP'nin "goşist" unsurlar dediği gruplarla oluşturduğu "Savaş ve Eylem Komiteleri" eklendi. Yine de TKP, esas olarak sendikalar ve kitle örgütleri içindeki etkinliğinden güç alıyor. Geçen yıl yapılan TKP Merkez Komitesi Plenumunda Sendikalar sorununa özel bir önem verildi.

DİSK

TKP yanlıları 12 Mart döneminin sonlarına doğru, kitle eylemlerinin durgunlaşmasından ve devrimci fikirlerin terörle bastırılmasından yararlanarak DİSK'e bağlı çeşitli sendikaların içine sızdılar. Siyasi eğilimlerini gizleyerek, Genel Kurul'da Türkiye Maden-İş Sendikası yönetimini kendi hakimiyetleri altına aldılar. O dönemde Maden-İş, DİSK içindeki en büyük sendikaydı ve Genel Kurul'da delege toplamının yarısına sahipti. Durum böyle olunca, TKP yanlılarının DİSK Genel Kurulu'nda yönetime hakim olmaları da kolayca sağlandı.

Bundan sonra TKP'nin faaliyetleri DİSK'in faaliyetleri olarak yürütüldü. DİSK'in birçok eylemini, 1 Mayıs gösterilerini TKP yanlıları yürüttü. TKP'nin önde gelen savunucularından Ertürk, kanlı 1 Mayıs 1977'de Düzenleme Komitesi Başkanıydı.

TKP yanlıları, DİSK içinde yüksek mevki vererek, birçok kişiyi kendi etkileri altına aldılar. Örneğin, THKP—C davasından yargılananlardan Bingöl Erdumlu ve Zülfikar Dicleli, DİSK'in siyasetlerini çizen ve yayınlarını hazırlayan Uzmanlar Kurulu'na yüksek maaşlarla getirildi. Yine büyükçe bir grupla TKP görüşlerini savunmaya başlayan eski GSB Derneği Başkanı Baykal Gürsoy halen Maden-İş Konya Bölge Temsilcisi... Bir başka örnek de önceki gün açıkladığımız silah kaçakçısı; Suriye'deyken Rusya'ya gidip gelen bu kişi, Türkiye'ye dönünce DİSK Adana Bölge Temsilciliği'ne getirilmişti.

DİSK'in tepesinden nasıl devrildiler?

Ancak DİSK içinde TKP yanlısı faaliyetlere karşı çıkış giderek artıyordu. İlk önemli olay 1977 Eylülünde meydana geldi. Gönen'de yapılan Genel Yönetim Kurulu Toplantısında "UDC" kabul edilmeyerek, TKP yanlısı 7 uzmanın görevlerine son verildi. Bunun üzerine Mehmet Ertürk, İGD'lilerle birlikte DİSK Merkezini işgal ederek, Yürütme Kurulu Toplantısını bastı. Bu olay üzerine Yürütme Kurulu, TKP yanlısı DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca'yı görevden alarak, Mehmet Ertürk'ü ihraç istemiyle Onur Kuruluna verdi.

Bundan sonra TKP'nin DİSK içindeki etkinliği giderek zayıfladı. Tartışmalar sürerken yapılan DİSK'in son Genel Kurulu'nda TKP yanlıları yönetime seçilemedi.

İ.Bilen bu gelişme hakkında şunları söylüyor:

"DİSK'in gelişmesi düz bir çizgide değil, ilerlemeli-gerilemeli oldu. Son kongresinde DİSK'in bazı ilerici yöneticileri seçilemedi. DİSK'in kimi yeni yöneticisi, örgütü sınıf uzlaşmacılığına, pasifliğe çekmek eğilimini taşıyorlar." (İ.Bilen'in TKP Merkez Komitesi Plenumunda Okuduğu Rapor'dan).

İ.Bilen, yine de DİSK'ten umudunu kesmiyor ve ekliyordu:

"Ancak tabandaki işçilerin etkisiyle sınıf ve yığın sendikacılığı ilkelerini ister istemez savunmak zorunda kalıyorlar." (Aynı yerde)

TKP ekseninde Maden-İş

DİSK yönetiminden uzaklaştırılmalarından sonra TKP yanlılarının en ileri gelenleri öteden beri üslendikleri Türkiye Maden-İş Sendikasında etkinliklerini sürdürdüler, halen de sürdürüyorlar.

TKP, Maden-İş'i kendi sendikası gibi görüyor. Maden-İş Kongresi'yle ilgili olarak Bizim Radyo şunları söylüyordu:

"Metalurji işçileri Türkiye işçi sınıfının partisine özgürlük belgisini yükseltmekle politik çizginin gerçek eksenini gösterdiler. Bu eksen TKP'dir."

TKP bütün yayınlarında, Maden-İş'in başlattığı MESS grevini kendi eylemi olarak belirtti, değerlendirdi. Maden-İş'in grevde işçileri yalnız bırakması ve sonunda MESS'in şartlarını kabul etmesi karşısında ise İ. Bilen, TKP Merkez Komitesi Plenumu'nda grevin Maden-İş tarafından satılmasına "patronların gücünü abartma ve serüvencilik" mazeretini ileri sürüyordu.

TKP yanlısı güçler ve dernekler esas olarak kuvvetlerini Maden-İş'ten alıyorlar. Maden-İş'ten bu kuruluşlara el altından yardım yapılıyor. Maden-İş'in olanakları TKP yanlılarına özellikle İGD'lilere açılıyor.

Maden-İş'in TKP ve Moskova yanlısı faaliyetleri ve MESS grevi sırasındaki tutumu tabandaki işçiler arasında tepkilere yol açtı. Geçen yılın sonunda Demir Döküm Fabrikası işçileri topluca Maden-İş'ten istifa ettiler. Bizim Radyo, yaptığı yayında istifa eden işçileri, "Anti-Sovyetizmle, Maoculukla ve bölücülükle" suçladı.

Son olarak Maden-İş yönetimi içinde Sovyetler Birliği ve TKP'ye karşı tutum konusunda ayrılıklar ve tartışmalar çıktığı öğrenildi.

TÖB-DER

TKP yanlıları TÖB—DER içinde "Birlik Dayanışma Grubu" adıyla faaliyet gösteriyorlar. Son TÖB—DER Kongresinde Divan Başkanlığına seçilen TKP yanlısı Süleyman Üstün, Genel Kurulun güvensizlik oyuyla düşürülünce, ayrı bir yerde ayrı bir kongre toplayarak ayrı bir TÖB—DER yönetimi ilan etti.

Ancak mahkeme bu ikinci TÖB—DER yönetimini geçersiz saydı.

Halkevleri

Halkevlerinin değişik kademelerine yerleşen TKP yanlıları buradan yaptıkları tepeden atamalarla birçok Halkevine İGD'lileri yerleştiriyorlar. Buralar böylece İGD'nin üslendiği ve saldırılarını düzenlediği yuvalar haline geliyor. Örneğin, yine tepeden atamayla İGD'lilerin yerleştirildiği Yeşilköy Halkevi'nin bahçesinde bomba bile yapılıyordu.

Önceleri Halkevlerine sürekli giden halk, buralarda İGD'lilerin yuvalanmalarından sonra gidemez oldu.

Köy-Koop

İşçi kesiminde kendine DİSK'i hedef seçen TKP, köylüler arasında faaliyet gösterebilmek için de KÖY-KOOP'u hedef seçiyor. KÖY-KOOP'un, "UDC"nin altına imza atması TKP tarafından övgüyle karşılandı. Ancak daha sonra KÖY-KOOP içindeki yurtseverler TKP'nin faaliyetlerine karşı çıktılar. Ne var ki, son kongreyle bazı CHP milletvekillerinin desteğiyle TKP yanlıları KÖY-KOOP içindeki faaliyetlerini devam ettirmek imkanına kavuştular. Bizim Radyo ardarda iki yorum yayınlayarak bu gelişmeyi övdü.

Belediyeler, devlet daireleri, kamu iktisadi teşekkülleri

Geçen yıl içinde TKP'nin kitle örgütlerinde etkinliği sarsıldı. Bunun üzerine TKP devlet kademelerine ve Kamu İktisadi Teşekküllerine yöneldi.

Bazı CHP'li yüksek kademe devlet yöneticilerinin tutumundan yararlanan TKP yanlıları önemli yerlere yerleştiler. Milli Eğitim'de öğretmen atamalarında TKP yanlıları oldukça etkili. Birçok bakanlığın açtığı imtihanlarda da üst sıralarda TKP yanlıları yer alıyor.

TKP'liler bazı CHP'li belediyelerde de etkililer. Örneğin İzmir Belediyesine ait telsizler 1977 1 Mayıs'ı öncesinde İGD'lilerin üstünde bulundu.

TKP'nin KİT'ler içindeki faaliyetlerinden bir örnek de İstanbul'daki Denizcilik Bankası Genel Müdürlüğü'nden. Burada Personel Servisi Şef Yardımcısı olan TKP yanlısı bir hanım Servis Şefini de etkisine almış. Denizcilik Bankasında ve bağlı tersanelerde işe girmek isteyenler ancak İGD ve İKD'den kart getirirlerse işe alınıyorlar.

Ordu

Orduyu, "ilerici yurtsever" ve "militarist kesim" olarak ikiye ayıran TKP, "...yurtsever erleri, assubay ve subayları halkın savaşından yana çekme olanakları doğuyor. Bu olanakları değerlendirmek gündemde duruyor" diyor.

MC döneminde ise TKP orduya şu çağrıyı yapıyordu:

"Ordudaki genç subaylar Demirel hükümetine karşıdır... TKP, silahlı kuvvetleri devrimci hareketin önemli bir kolu saymaktadır. Faşizmi yumruk yapan Demirel'in karma hükümetini alaşağı etmek ve ilerici halkçı bir hükümet kurmak için sürdürülen savaşa ordu destek olmalıdır." (Atılım, Nisan 1975).

Son olarak ordu içinde sıkıyönetime karşı çıkan unsurlar olduğunu söyleyen Bizim Radyo, "kışlalarda savaşım"dan söz etti.

Faaliyetin toplandığı yer

Kitle örgütleri içine sızmış bulunan TKP yanlıları, parti faaliyetlerini de, kitle örgütünün yapısına ve hiyerarşisine uygun bir örgütlenme içinde yürütüyorlar. Parti yanlısı faaliyet, TKP yanlılarının maddi olarak da en güçlü oldukları Maden-İş'te toplanıyor.

* * *

Yarın TKP'nin öteki gruplar hakkında söylediklerine değineceğiz.

Maden-İş'in MESS grevi vurgunu

TKP çizgisinde derneklerle, yönetiminde TKP'nin etkili olduğu dernekler MESS grevi sırasında kocaman bir pankartla "dayanışma"ya gelmiş; TKP yanlıları grevi satmakla kalmayıp 62 milyon liranın da üstüne oturdular...

Maden-İş'in işçilere ödediğini söylediği para...: 165 000 000 TL
Gerçekte ödenen para.....: 102 331 318 TL
Maden-İş'in vurgunu.....: 62 668 682 TL

TKP yanlılarının yönetiminde olduğu Maden-İş Sendikası, 5 Mayıs 1977'de MESS'e karşı toplu bir grev başlattı. Greve 11.000 işçi katıldı. Bu sayıya lokavt ilan edilen fabrikalardaki işçileri de eklersek, toplu grev sırasında sendikanın para ödediği işçi sayısı 16.500'ü buluyor.

Grev sırasında TKP "Dayanışma Kampanyası" açtı. Bizim Radyo, kampanyada 40 milyon lira toplandığını açıkladı. TKP yanlısı Politika gazetesi ise kendi açtığı kampanyada 4,5 milyon lira topladığını yazdı. Bu arada İGD'liler, "Haydi unutmayalım bu dayanışmayı" diyerek ortalarda dolaşıyorlar, bol bol mücadele, direnme edebiyatı yapıyorlardı.

Maden-İş grev sırasında işçilere, 45 günde bir, biner lira ödedi. İşçiler bütün güçlüklere rağmen grevi sürdürdüler. Ancak "MESS'i ezeceğiz" diyen Maden-İş, sonunda MESS'in şartlarını kabul etti.

Maden-İş yöneticileri 8 ay süren grevi satmalarının hesabını vermekte epey güçlük çektiler. Ancak verecekleri başka bir hesap daha vardı. O da grevdeki vurgunun hesabı... Maden-İş yöneticileri grev sırasında işçilere 165 milyon lira ödediklerini söylüyorlardı. Ancak aşağıdaki tabloda görüleceği gibi ödedikleri para gerçekte 102 milyon 300 bin lira civarındaydı. Aradaki 62 milyonluk fark ise Maden-İş yöneticilerinin kendi ağızlarından itiraf ettikleri vurgunlarıydı. Bu arada TKP'nin topladığını söylediği 40 milyonla, Politika'nın topladığı 4,5 milyon da işin cabasıydı tabii. O sıralarda batmakta olan ve Maden-İş'in kasasından geçinen Politika gazetesi topladığı parayı sendikaya vermekte pek niyetli davranmamıştı herhalde.

Maden-İş'in MESS grevindeki vurgununun hesap pusulasını çıkardık. Bu pusulayı, tüm Maden-İş üyesi işçilere ve MESS grevine bağışta bulunanlara sunuyoruz:

Toplu greve çıkmadan önce grevde bulunan işçi sayısı	2.485
Toplu grevden önce bunlara ödenen para (mümkün olan en yüksek sayılarla)	28.331.318 TL
Toplu greve çıkan işçi sayısı (Daha önce grevde olanlar dahil)	11.000
İşçi başına ödenen para (5 kez 1.000 lira, 500 lira bayram parası)	5.500 TL
Toplam ödenen para	60.500.000 TL
17 Ekim 1977'de lokavta başlayan 13 fabrikada işçi sayısı	5.500
İşçi başına ödenen para (2 kez 1.000 Lira, 500 Lira bayram parası)	2.500 TL
Toplam ödenen para	13.500.000 TL
Bütün işçilere ödenen para	102.331.318 TL
Maden-İş'in ödediğini söylediği para	165.000.000 TL
MADEN—İŞ'İN VURGUNU	62.668.682 TL

Velilerden "yakacak parası" toplayan TKP yanlısı okul müdürü

Devlet dairelerine sızan TKP yanlılarının yolsuzluklarına bir örnek:

Bayrampaşa Ahmet Rıfat Canayakın Ortaokulu'nda, bu öğrenim yılı başından beri alışılmamış ve yasal olmayan bir uygulama sürüyor. Okulun TKP yanlısı müdürü kayıt yaptıran öğrencilerden 50 lira kayıt parası alıyor. Ayrıca 60 lirası Aralık'ta, 60 lirası Mart'ta ödenmek üzere öğrenci velilerinden toplam 120 lira yakacak parası istiyor. Okulların velilerden yakacak ve kayıt parası almaları kanunen yasak. Ancak müdür bey bu işi kalıbına uydurmuş. Ödedikleri para karşılığında velilere verilen makbuz, başka bir işlem bahane edilerek yine geri alınıyor.

Okulun TKP yanlısı müdürü aynı zamanda Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Başkanı. Bu görevinden yararlanarak İstanbul'daki birçok Halkevi'ne tepeden İGD'li yönetim kurulları atadı ve buralar İGD'nin üslendikleri saldırı yuvaları haline geldi.

yarın

- **TKP, öteki gruplar hakkında ne diyor?**
- **İGD' nin Yazarlar Sendikası soygunu**
- **Politika'nın batışı ve 10 milyonun hikayesi**

pazartesi

THKP-C kökenli gruplar

TKP 12 MART YARGILANMALARINDA PİŞMANLIK GÖSTERENLERİ NASIL ÖRGÜTLEDİ?

Moskava yanlısı Belçika Komünist Partisi aracılığıyla TKP'ye gönderilen gizli mektup

12 Mart yargılamaları sırasında pişmanlık gösterenlerin çoğu daha sonra TKP görüşlerini savundular. TKP bu unsurlarla temasa geçerek, çeşitli yollarla kendi yanına çekmişti. Şimdi TKP'nin bu unsurlarla temasa geçmesine yardımcı olan bir mektubu açıklayacağız.

Sözkonusu mektup, Moskova yanlısı Belçika Komünist Partisi, aynı partinin üyesi bir bayan tarafından, THKP—C davası tutanaklarıyla birlikte gönderildi. Mektubun üzerinde tarih yok. Ancak muhtevasından ve ekte gönderilen tutanaklardan, 1972 sıralarında yazıldığı anlaşılıyor. Mektubu yazan bayan aynı dönemde, avukat olarak Mahir Çayan ve öteki tutuklularla da görüştüğü söyleniyor.

Halen İstanbul'un lüks bir semtinde TKP yanlısı biriyle birlikte yaşayan Belçikalı kadının yazdığı mektup şöyle:

"...Siyasi açıdan sorun şu şekilde ortaya çıkıyor:

"Ülke dışında bir komünist partisi var. Türkiye'deki faaliyetleri bilinmiyor.

"Ülke içinde komünist hareketin çizgisini doğru bulan ve bu çizgiyi izlemek isteyen unsurlar var. Faşizm şartları gözönüne alınırsa, bu unsurlar ciddi bir mücadele vermek istiyorlar ve siyasi bir örgütün derhal gerekliliğini hissediyorlar. Aksi takdirde, bu unsurlar faşizme yem olacaklar.

"Fakat ülke içinde olan bu unsurlar, yurt dışında bulunan komünist partisiyle ilişkiye geçemiyorlar. Bu şartlar altında komünist partisinin de, bu unsurlarla ilişkiye geçmek istememesi de normal.

"Öte yandan, ideolojik olarak uluslararası komünist hareketin çizgisini benimseyen ve bu amaca inanan bu unsurlar, aynı çizgiyi izleyen iki partinin olmaması gerektiği görüşündeler.

"Şimdiki durumda ortaya çıkan sorun, faşizme karşı bütün güçleriyle mücadelede kararlı olan bu kimselerin, acil siyasi örgüt gerekliliğinin nasıl tatmin edileceğidir."

Öncelikle bu mektup, 12 Mart döneminde TKP'nin ne kadar Türkiye'nin dışında olduğunu gösteriyor. O kadar dışında ki, bazı unsurların TKP'yle ilişkiye geçmek istediklerini Belçikalı bir bayan bildiriyor.

Öte yandan aynı bayan 1972 döneminde, "komünist partisi ilişki kurmazsa faşizme yem olacaklar" dediği bazı kişilerle de konuştu. Bu kişiler 12 Mart döneminde aranan ve kaçak olan kimselerdi. Belçikalı bayanın görüştüğü bu unsurlar arasında, daha sonra yurtdışına kaçacak ve Belçika ile Batı Almanya'da TKP yanlısı faaliyetin başına geçecek olan Veysi Sarısözen de vardı.

Belçikalı bayanın Moskova yanlısı Belçika Komünist Partisi'ne gönderdiği ve "bazı unsurların acil örgüt gerekliliğinin nasıl tatmin edileceğini" soran mektubu, bu parti aracılığıyla TKP'ye iletildi ve TKP'nin bu unsurlarla ilişkiye geçmesine yardımcı oldu.

Belçikalı bayanın, daha sonra TKP'nin 12 Mart'ta pişmanlık gösteren unsurlarla ilişkiye geçmesinde nasıl yardımları olduğunu ve halen de TKP'ye ne gibi yardımlarda bulunduğunu ise henüz bilmiyoruz.

Politika gazetesi eski yazı işleri müdürü Ali İhsan Özgür'ün ölümü üzerindeki şüpheli noktalar

21 Kasım Salı gününü, 22 Kasıma bağlayan gece, saat 03.00 sıralarında, Fenerbahçe'de bir otomobil içinde, battaniyeye sarılmış bir ceset bulundu. Cesedin baş arkasında ağır bir cisimle vurulma sonucu meydana gelen ve ölüme yol açan bir yara ile göğüs bölgesinde dövülme ve tekmeleme nedeniyle meydana gelmiş iç kanama tespit edildi.

Olaydan tam bir hafta sonra, 29 Kasım günü, cesedin Politika gazetesi eski Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'e ait olduğu açıklandı.

Ali İhsan Özgür, 21 Kasım gecesi öldürüldü. Ölümü üzerindeki şüpheli noktalar hâlâ aydınlanmadı.

Ali İhsan Özgür'ün kimliği

A.İ. Özgür önceleri TSİP çizgisindeki Genç Sosyalistler Birliği (GSB) içinde yer aldı. Daha sonra bu derneğin yöneticileriyle birlikte TKP görüşlerini savunmaya başladı. A.İ. Özgür'ün, TKP görüşlerini savunan GSB yöneticileri ile TKP'ye karşı nasıl bir tutum alacakları konusunda o zamandan bu yana görüş ayrılığı olduğu söyleniyor.

A.İ. Özgür, Oya Baydar-Aydın Engin ekibinin Politika gazetesinden ayrılmasından sonra kısa bir süre gazetenin Yazı İşleri Müdürlüğünü yaptı. Son olarak, Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Başkan Yardımcılığı yapan A.İ. Özgür, sık sık Bayrampaşa'ya giderek, Bayrampaşa Halkevi'nin ve burada üslenen İGD'lilerin faaliyetlerini yönlendiriyor ve denetliyordu. Burada temas kurduğu kişi İşletme Fakültesinde sınıf arkadaşı olan Ekrem Can'dı.

A.İ. Özgür, üç kişiyle birlikte, Orta Sokak, Yüksel Ap. No: 56/2 Göztepe adresindeki evde oturuyordu. Halkevi faaliyetleri dışında çeviri yapıyor, iki üç günde bir Politika gazetesine uğruyordu. Semtlerde ve pratik faaliyet içinde pek gözüken birisi değildi.

Olayların gelişmesi

Öldürülmesinden bir gün önce, A.İ. Özgür evlerinin yakınında oturan ve sık sık uğradığı bir kız arkadaşının evine gitti. Anahtarları olmadığı için dışarıda kaldıklarını, arkadaşlarının otele gideceklerini söyleyerek kız arkadaşından para aldı. Parayı götürüp arkadaşlarına verdikten sonra tekrar geriye döndü ve o gece kız arkadaşının evinde kaldı.

Ertesi gün Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde öğrenci olan, ev arkadaşından anahtarı aldı. Öğleden sonra gazeteye uğradı ve evde çalışacağını, çeviri yapacağını söyleyerek saat 17.30 dolayında eve gitmek için gazeteden ayrıldı.

için 15.Kasım.1978 Çarşamba günü öğle namazından sonra Kadıköy Osmanağa Camii'nde mevlid okunacaktır. Arkadaşlarına ve sevenlerine duyurulur.

EKREM CAN'A ÇAĞRI

Kardeşim

EKREM CAN

10 gündür senden haber alamıyoruz. Hepimiz merak içindeyiz. Durumunu bize bildir.

Ağabeyin Ergun Can

Tel: 71 70 92 – 76 20 38

BEYOGLU ... ŞISI ELD... KAT VE T... KAN
TEL: 26 54 ...

Sayın dost v... kutlar, mu...

A.İ.Özgür'ün Bayrampaşa'da birlikte çalıştıkları Ekrem Can da 15 gün önce ortadan kaybolmuştu. Can'ın ailesinin gazeteye verdiği kayıp ilanı.

Saat 8.30'da eve dönen arkadaşları A.İ. Özgür'ü evde bulamadılar. Masanın üzerindeki kitap ve kağıtlardan A.İ. Özgür'ün eve geldiği anlaşılıyordu. Ayrıca, A.İ. Özgür'ün arkadaşından aldığı anahtar, her zaman koydukları yere giriş kapısının üstüne konulmuştu. Arkadaşları anahtarı buradan alarak eve girmişlerdi.

Aynı günün gecesi A.İ. Özgür'ün cesedi bulundu. Yapılan otopsi sonucu saat 24.00 civarında öldürülmüş olduğu anlaşıldı. Cesedin üzerinde gömlek ve gravat vardı, ve parkası ise kayıptı.

Sonraki gelişmeler

Gazetedeki arkadaşlarının 1 gün sonra sormaları üzerine, Ali İhsan'ın ailesi arastırmalara başladı. Ve morgdaki cesedin A.İ. Özgür'e ait olduğu ancak bir hafta sonra anlaşıldı.

Bu arada A.İ. Özgür'ün, İGD'lilerin faaliyetlerini yönlendirdiği Bayrampaşa'da önemli gelişmelerin olduğunu öğrendik. A.İ. Özgür'ün bağlantı kurduğu ve İGD'nin semtteki ileri gelenlerinden Ekrem Can, A.İ. Özgür'ün öldürülmesinden yaklaşık iki hafta önce birdenbire ortadan kaybolmuştu. Ailesi, 14 Kasım tarihli Bayram gazetesine oğullarının kayıp ilanını vermişti. Yine semtteki İGD'lilerden ve İGD'lilerin saldırılarının başını çeken "Antepli Mehmet" olarak bilinen kişi, aynı dönemlerde birdenbire ortadan kaybolmuştu.

Sorular

* Olay gecesi A.İ. Özgür yaklaşık olarak 7.30 civarında eve geldiğine, arkadaşlarının ise aynı akşam 8.30'da eve döndüklerinde onu bulamadıklarına göre, olay evde cereyan etmemişti. A.İ. Özgür, anahtarı kapının üstüne bıraktığına göre de, evden zorla çıkarılmamıştı. Çeviri yapacağından evden ayrılması için de bir neden yoktu. Bakkala gitmiş olsa, anahtarı kapının üstüne neden bıraksındı?

A.İ. Özgür, tanıdığı kimselerle mi dışarı çıkmıştı? Ya da tanıdığı kişiler tarafından bildiği başka bir yere mi çağrılmıştı? Ya da A.İhsan'ların evine daha önceden geldikleri için anahtarın nereye konduğunu bilen kişilerce mi kaçırılmıştı? Kapının üstünde bulunan anahtarın akla getirdiği sorular bunlardı.